לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

עם ה', ח' בכסלו תשמ"ח, 26 בנובמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13505 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

עיתון בדרא"פ: הגיעו 50 מהנדסי תע"ש לפתח גירסה מקומית של ה„לביא"

יוהאנסבורג. — יותר מ־50 מהנדסים של התעשיה האווירית הישראלית הגיעו אתמול לדרום־אפריקה, כנראה כדי לפתח גירסה דרום־אפריקנית של מטוס הקרב „לביא", שפיתוחו הופסק בישראל — מסר אתמול העתון הדרום־אפריקני הבלתי־תלוי „סטאר".

לדברי העתון, 50 מהנדסים אלה הם הקבוצה הראשונה של מספר גדול יותר של מומחים ישראליים, העומדים להגיע לדרום־אפריקה, ואשר נשכרו, „קרוב לוודאי", על־ידי תעשיית הנשק הלאומית של דרום־אפריקה („ארמסקור").

דובר של „ארמסקור" הכחיש טענה זו וגם הכחיש כל שיתוף־פעולה בין מפעל הנשק לבין מהנדסים ישראליים. (עי"צ)

מחבלים שחדרו בדאונים פגעו בחיילי צה"ל ליד קריית־שמונה

מאת כתב סי"צ בירושלים

ירושלים. — חוליית מחבלים, שהגיעה מלבנון בדאונים, תקפה מחנה צבאי ליד צומת „גיבור", בקרבת קריית־שמונה — מוסרת סוכנות הידיעות הצרפתית מפי „מקור צבאי ישראלי".

המחבלים נחתו בתוך המחנה בסביבות השעה 10 בלילה, ופתחו מיד באש. לפי מקורות יודעי־דבר, היו בהתקפה שמונה פצועים מבין החיילים הישראליים.

צה"ל מסר אמש, לדברי הסוכנות, על „נפגעים רבים", בלי למסור פרטים נוספים, והוסיף, כי חילופי־האש נמשכו עד מאוחר בערב.

לא נודע דבר על מספר התוקפים ועל השתייכותם.

כל האזור נסגר על־ידי צה"ל ומסוקים ותגבורות של הצבא הוחשו למקום.

נמשכת שביתת העיתונאים
כוונת רשות השידור לשנות לוח שידורים טירפדה ההסכם

מאת ירדן זליג, כתב „על המשמר"

שעה שהמשבר ברשות־השידור שב ומחריף, מתכנסים מחר בבוקר עיתונאי רשות־השידור לאסיפה כללית, כדי לדון בהתפתחויות האחרונות ובצעדיה האחרונים של הנהלת הרשות, המונעים מהם, לפי שעה, להצטרף להסכם המוסר לבוררות מוסכמת.

אמש סמוך לחצות, התפוצצה (המשך בעמוד 2)

טכנולוגיה אמריקנית מוברחת שימשה מפעל נשק ישראלי שהוקם בכספי ארה"ב

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — ישראל משתמשת בטכנולוגיה אמריקנית מוברחת לציפוי קני־תותחים, במפעל לייצור קנים כאלה, שהוקם בישראל בכספי הסיוע האמריקני — נאמר במסמכים של משרד המשפטים של ארה"ב.

ביום ג', נקנסה חברת „נאפקו" האמריקנית ב־750 אלף דולר על הפרת חוק ... האמריקני והברחת מיכשור וטכנולוגיה לציפוי קני־תותחים לישראל. החברה הודתה באשמה.

מה אמרו הישראלים לפנטאגון

במסמכים שהגיש לבית־המשפט במדינת מסצ'וסטס, טען משרד המשפטים האמריקני, כי סוכנות של ממשלת ישראל שכנעה את הפנטאגון לשלם 1.9 מיליון דולר להקמת מפעל בישראל, שישתמש בטכנולוגיה האמריקנית המוברחת. לפי המסמכים, אמרו הישראלים לנציגי הפנטאגון, שהמפעל ייצר צינורות וצילינדרים הידראוליים", ולא גילו, שלמעשה ייצרו בו קני־תותחים ... מצופים בכרום בשיטה האמריקנית.

למעשה, נאמר במסמכים, מימנו כספי הסיוע האמריקני לישראל מפעל ... עתה בטכנולוגיה מוברחת מארה"ב. יותר מכך, החוק האמריקני אוסר על שימוש בכספי הפנטאגון להעברת טכנולוגיה או מיכשור, כמו אלה ... לישראל, לייצור במפעלים שמחוץ לארה"ב.

הצגת־דברים מטעה

מדובר בטכנולוגיה חדשה, המאפשרת ציפוי בכרום של פנים קנה־התותח ... זול יותר, שתוצאתו תותח בעל טווח־ירי גדול יותר, דיוק רב ... „תוחלת־חיים" ארוכה יותר.

(המשך בעמוד 4)

הסכם הטילים: בשורה

... לדצמבר יחתמו רייגן וגורבצ'וב בוועידת הפיסגה בוושינגטון על הסכם לחיסול כל הטילים הגרעיניים לטווח בינוני. את ... נוסחו השבוע שרי החוץ של ארצות הברית וברית המועצות, ... לתגובות של התרוממות רוח ותקווה ברחבי העולם. לשמחה ... סיבות. האחת קשורה בעצם צמצום החימוש הגרעיני. טיבו של הנשק הגרעיני שונה מהותית מכל נשק שקדם לו. עוצמתו המיוחדת ... וכוח ההרס הטמון בכל כלי וכלי, הופך אותו מסוכן בעצם ... השליטה עליו מוגבלת. תהליך ייצור הגרעין רגיש ומסכן את ... החיים בעולם. עולם ללא חימוש גרעיני עדיין אינו מבטיח סוף ... למלחמות, אך הוא מסיר את איום המלחמה הטוטאלית.

הסיבה השנייה לשמחה היא שההסכם מקדם תהליך מבורך של ... בין המעצמות והפחתת האיבה והחשד ביניהן. ההסכם הופך ... צמצום נוסף בנשק הגרעיני, ומקדם שיתוף פעולה בין־... לצורך סיום המלחמה במפרץ ובאזורי מתיחות אחרים. יש רק ... שהגורמים המתנגדים להסכם בשני הצדדים לא יערימו עליו ... רונלד רייגן, מכל מקום, יצא כבר בכמה הצהרות שהעידו ... ההסכם אינו גורם לו נחת רבה, והוא משדר לעולם מסר סותר ...

למדינת ישראל יש סיבה שלישית לשמוח על ההסכם, באשר הוא ... את האפשרות של מעורבות בין־לאומית חיובית באיזור. כל עוד ... המזרח־התיכון זירת מאבק בין־מעצמתי, לא יהיה אפשר ... את הסיכסוך, ותגבר בו סכנת המלחמה. אם הסכם־ז'נבה הוא ... בתהליך, יהיה ההסכם במזרח התיכון חולייה חשובה באחד ... הבאים.

ארי פורת: שיטה פסולה

... לפרש בצורות שונות את צעדי ההתייעלות והשיפור שקבע ... פורת בצעוד לסיום שביתת העיתונאים, אך המהלך שנקט מעיד ... שהוא אינו ראוי לשרת כמנכ"ל הרשות. את מה שלא ... עתה להעביר בתקופה של עבודה רצופה בשיתוף עם העובדים, הוא ... לעבודה, ללא אפשרות דיון והכרעה נכונים. אחת מן השתיים: ... פורת גמר אומר לפרק את הרשות שהוא עומד בראשה, ואז ... שיחווה מופת ויהיה ראשון לעזוב אותה, או שהוא רוצה לערוך ... בתום לב, אך אין לו כלים ניהוליים לעשות זאת בצורה נבונה ... שיתוף פעולה, וודאי שאינו ראוי לתפקידו.

חיל האוויר יקלוט עוד השנה הדגם המשוכלל „אף־16־די"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חיל־האוויר הישראלי יקלוט עוד השנה מטוסי אף־16 מדגם די, שהם מהמשוכללים במטוסי־הקרב הרב־משימתיים. 24 מטוסים מדגם זה כלולים בעיסקת אפ־1 16.סי, שכבר הוחל במימושה.

„בטאון חיל־האוויר", המוסר על כך בגיליונו שיתפרסם בשבוע הבא, (המשך בעמוד 4)

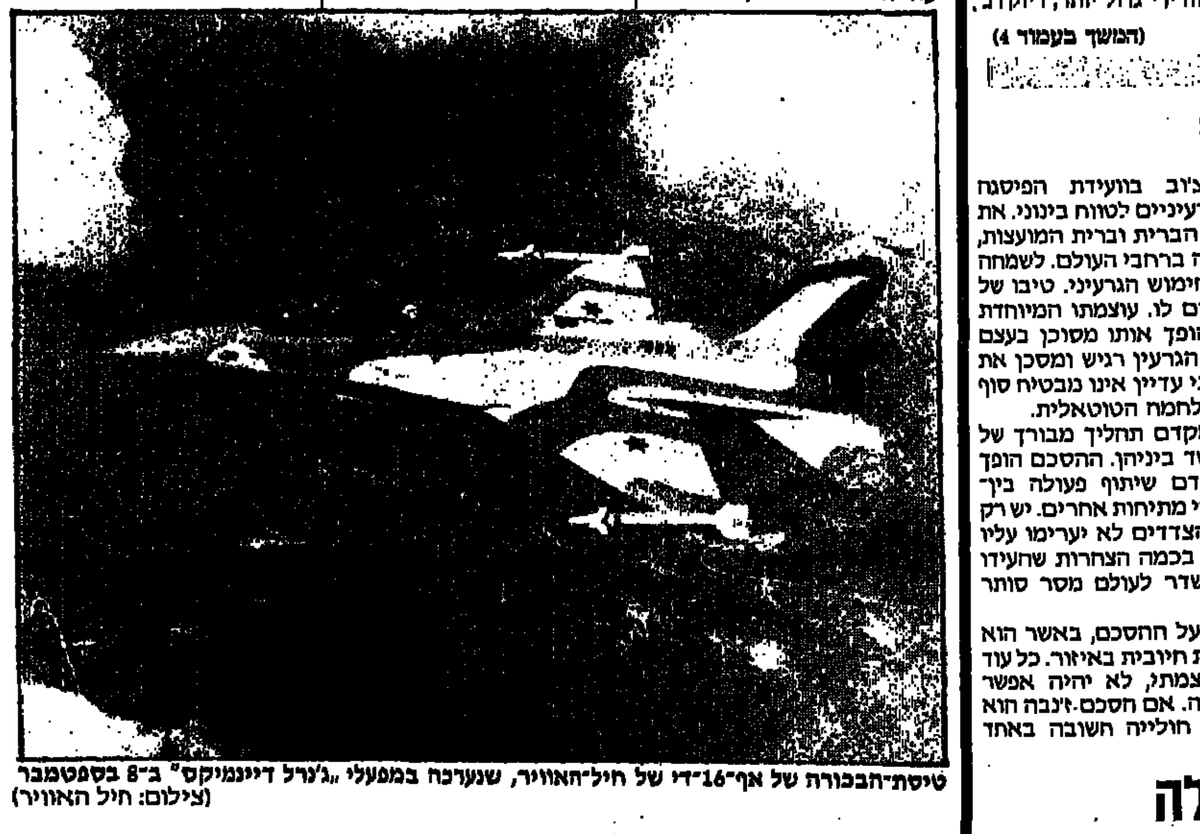

טיסת־הבכורה של אף־16־די של חיל־האוויר, שנערכה במפעלי „ג'נרל דיינמיקס" ב־8 בספטמבר (צילום: חיל האוויר)

המחתרת השחורה בדרא"פ הזמינה ישראלים לכנס בינ"ל בטנזאניה

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

לפני מספר ימים הגיע לארץ מכתב מראשי האנ.סי.אי (הקונגרס הלאומי האפריקני) — ארגון המחתרת השחורה, העומד בראש ההתנגדות לשלטון הלבן בדרום־אפריקה — ובו הזמנה לארגון „ישראלים נגד האפארטהייד" ההכרה הרישמית בארגון (המשך בעמוד 4)

„אל אהרם": בנו של נאצר יזם את רצח שני הישראלים

מאת כתב אי.פי

חאלד עבד אל־נאצר, בנו של נשיא מצרים לשעבר, גמאל עבד אל־נאצר, הנהיג ארגון הטרור, שרצח שני ישראלים ופצע שני דיפלומטים אמריקניים — מוסר העיתון הקאהירי „אל־אהרם".

לדברי העיתון, חשיפת הפרשה מביכה מאוד, ובנו של נאצר יועמד בקרוב למשפט.

רמזים על מעורבותו של חאלד במעשי טרור התגלו כבר בסוף חודש ספטמבר, יום השנה השבעה־עשר למות אביו. היעדרם של חאלד ושני אחיו מטקס האזכרה עורר תמיהה בקרב עיתונאים, שפירסמו ידיעות על שמועות, כי חאלד הסתבך עם השלטונות.

מקור בטחוני במימשל המצרי אמר אתמול לכתב העתון: „אין אלה שמועות. זו עובדה". לדברי המקור, הנהיג חאלד את ארגון הטרור, שמנה 100 בני־אדם, בכללם קציני צבא ומשטרה.

„אל־אהרם" טוען, כי הארגון מומן כנראה על־ידי לוב.

כועסים על צה"ל — אין חלופות ללביא

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„ביום בהיר, לנו היטב, שבמאבק „הלביא' לא היו משרד הביטחון וצה"ל ערוכים מספיק למימוש החלופות. העובדה המרה היא, שחלפו כבר שלושה חודשים מהחלטת הממשלה ואין לנו פרוייקטים ביד" — אומרים מנהלים בכירים בתעשיות בטחוניות, שחלקם (המשך בעמוד 4)

ציורמצב

בשטח / תרגיל אב"כ

חמצן ומודעות

„בהתחלה היה בסדר, אבל אחרי עשר דקות נעשה קצת קשה לנשום," אמר תלמיד תיכון ט"ו בת"א מייד לאחר שנחלץ ממסיכת האב"כ. במשך מחצית השעה חוו לראשונה משמעותה של לוחמה כימית. מסיכת פילטר על הפנים מחדירה מעט חמצן ומודעות. מטרת התרגיל הושגה. בשנים האחרונות הוסרה ... החשאיות מעל אימת הגזים בקונצפציה חדשנית הדוגלת בחשיפה, בשבירת המחסום הפסיכולוגי.

פסיכיאטר במילואים מדריך לקראת התקפות פרנויה, קלסטרופוביה או סתם איבוד שליטה. החבר'ה רגועים, מאזינים בטייפ נייד לשלום חנוך, מכונסים בתוך החוויה. חולי אסטמה פטורים. מחליפים קסטות, מחלקים דפי מידע, שאלונים. בזמן אמיתי יצטרכו להוכיח בגרות, להיות כמו כולם.

מורה חמורת־סבר מנסה לשחק אותה עד הסוף מבעד לזוגית משקפת המסיכה. מבקשת לבדוק נוכחות אך הקול נחסם, נשאר חוזר אל נימי הנשימה המאומצים. כישלון מוחץ. חסרת אונים מבצעת „המורה" מעבר מהיר לשפת גוף עצבנית.

תלמיד מוכשר מנציח עור סרט וידאו למסיבת סוף השנה. ...

פני הדור כפני האב"כ

שולחן של סיכומים. נציג העירייה, משרד החינוך, מנהלת ביה"ס וקציני הג"א, משבחים תלמידים ממושמעים על כוס קולה ... קר, מסיימים לגימה אחרונה של קפה ולדרך.

בעצם, איך אפשר לאכול ולשתות כשהמסיכות על הפנים? ... בתירגול הבא...

אלישבע ...

תפסו כותרת/ אלמוזלינו + לס

מנהיגות בוטחת

פרופ' יורם לס, המנכ"ל החדש של משרד הבריאות, הינו במובנים רבים איש כלבבנו. ביוגרפיה מקצועית וצבאית מרשימה, חשיפה תקשורתית מהסוג הסימפטי, כישורים מגוונים ומוכחים, השקפות פוליטיות „נכונות" — מי יתננו מנכ"לים רבים כמותו.

פרופסור יורם לס לא יקרא שורות שבח ויקילוס אלה, חרף היותו — בוודאי — קורא הדוק ונלהב של „על המשמר". פרופסור לס משוטט כעת בסין, ולשם אין תפוצתו של העיתון מגעת. המיניסטרית שלו — מצד שני — במקריות

אלמוזלינו ולס – שיטת המיטה החמה

מופלאה, שבה לפני יומיים מחו"ל, בבחינת לראות „מה נשמע" בארץ, ותוכל אולי לשמור עבורו תגזיר מחמם־לב.

השקט הנפשי שמפגינים שניים אלה — קברניטיה של מערכת הבריאות הקודשת של המדינה — הוא זה שמאפשר להם, כנראה, לשוטט במרחבים, כשהמערכת עליה הם מופקדים נמצאת בעברי פי־פחת, ושברה, זה מכבר, את כל הקווים האדומים.

כמי שחווה את המערכת ותלאובותיה על בסיס יום־יומי, אני מודע לקושי בשיפוט אובייקטיבי, מצד אלה שכמותי הקרובים מדי לקו האש. אך בימים בהם צריך הציבור מורה נבוכים כדי להתמצא בסבך הפתלתול של סכסוכי העבודה ורעות־חולות במערכת הבריאות — ואין המדובר אלא בקצה הקרחון — לא נותר לנו אלא לברך על קור־הרוח, השלווה והחוסן הפנימי של מנהיגות שכזו.

ד"ר קובי אדד

תמונת־מצב/ אין „בזק"

חברו אותנו לעולם

בבוקר עוד נדמה היה כי זהו יום ככל הימים. מזג האוויר נפלא, הטלפון כבר צלצל לשיחת הבוקר הראשונה שהתנהלה על כוס קפה ונראה, כי שום דבר לא יוכל לקלקל יום יפה שכזה. יום חדש ברחובות.

כשעתיים מאוחר יותר התקבל הרמז הראשון: השכן עמד ליד תיבת חיבורי הטלפון של הבית. סבך החוטים בלבל אותו. מתברר שחצי מהבניין מנותק מזה יומיים.

הטלפונים שנותקו שינו לפתע את כל שגרת החיים, המצרך המבוקש ביותר ברחובות אתמול היה קו טלפון שעודו פועל. בבוקר הסתבר שעוד היו כמה מאושרים שהטלפון שלהם השמיע דרינג דרינג. בצהריים ציפתה גם להם הפתעה. הקווים נותקו!

המפקח ב־16 דווקא הבין: „כן אנחנו יודעים על התקלה, האנשים עוברים בשטח, אני מקווה שעוד היום אחה"צ (יום שני) הטלפונים יחזרו לפעול — וחוץ מזה הודענו לכולם שעקב עבודות צפויים שיבושים."

אז ככה מפקח נחמד. כולם ביקשו למסור לך שלא קיבלו את הודעתך וחוץ מזה אין להם עדיין טלפון למרות שמזה כארבעה ימים הם מקבלים את אותה ההבטחה. אז אנא ממך, אולי תחברו אותנו סוף־סוף לעולם.

זהבה מוזס

רעל / הוכחה

יש אלוהים

1.
פְּסַק הַדִּין הַמַּתִּיר לְהַקְרִין
בְּלֵילוֹת שַׁבָּת סְרָטִים
מְלַמֵּד ש—א. יֵשׁ צֶדֶק
ב. יֵשׁ אֱלֹהִים

2.
בְּרְמִיזָה שֶׁרָמַז ח"כ אֵיתָן
שֶׁאוּלַי מַצָּבוֹ שֶׁל עוֹד מְסֻכָּן
אֵין אִיּוּם, אֵין סְחִיטָה, רַק מִקֶּרֶב הַלֵּב
זוֹ הַצָּעָה לָהּ פָּשׁוּט אִי־אֶפְשָׁר לְסָרֵב.

3.
הַמָּגֵן־הַתּוֹקֵף
שֶׁיּוֹצֵא תָּמִיד זַכַּאי
שׁוּב אֵינֶנּוּ מִתְעַיֵּף
וּמַמְשִׁיךְ לָצֵאת עַל תְּנַאי.

אִם כָּךְ, יֵשׁ אֱלֹהִים
(וְזֶה הוּכַח כְּבָר פַּעֲמַיִם)
וְהַפֶּשַׁע מִשְׁתַּלֵּם
בְּבֵיתַ"ר יְרוּשָׁלַיִם.

קובי לוריא

רק רקע / קובנים

מכלא לכלא

לפני כשבע שנים פרץ נהג אוטובוס קובאני ברכבו את שער שגרירות פרו בהוואנה, כדי לבקש מקלט. התקרית פתחה תהליך שבסופו הפליגו רבבות קובאנים, מתנגדי משטר קאסטרו ומוכי עוני סתם, מן הנמל הקטן מריאל, בסירות ששיגרו קרובים וידידים אשר כבר היגרו לפלורידה. רק לאחר המשט הדרמטי אל החופש והתברר כי משטר קאסטרו נפטר באותה הזדמנות מכ־3000 פושעים פליליים וחולי־נפש. הללו הפכו עד מהרה מעמסה על שירותי הכליאה, המשטרה והבריאות בריכוזי הגולים הקובאניים בארה"ב, והרשויות המקומיות לחצו על השלטונות הפדראליים לדאוג להחזרתם של ה„בלתי־רצויים".

קאסטרו מצידו נאות אחרי כארבע שנים לקבלם חזרה, תמורת הסכמתה של וושינגטון להקל על עודף האוכלוסין בארצו על־ידי קבלת 20 אלף מהגרים מדי שנה מעבר למכסה הרגילה. אבל רק כ־200 איש הספיק להישלח ממתקני הכליאה האמריקניים חזרה

מחכה לגירוש – קובני מאחורי גדר מחנה המעצר באוקדייל, לואיזיאנה

לקובה, בטרם השעה קאסטרו את ההסכם — וכרגיל, אפשר גם בזאת להאשים את התקשורת: העילה היתה פתיחת השידורים של רדיו מארטי, תחנה של „קול אמריקה" הממשלתי בארה"ב, המשדרת בספרדית מקובה.

בינתיים גברה הביקורת הפנימית בארה"ב על החזקתם של קרוב ל־3000 קובאנים בלתי־רצויים במה שהפך בעצם למאסר ללא הגבלת זמן, או משפט, ובבתי־סוהר קשים במיוחד. למהומות השבוע כבר קדמו תקריות דומות, ודעת־הקהל גם לא ראתה בעין יפה מכשולים שהערים שירות ההגירה האמריקני על כניסתם של אסירים מדיניים ממש, שקאסטרו היה מוכן לשחרר.

לא ייפלא איפוא ששני הצדדים חיפשו מוצא. הקובאנים דרשו, מול רדיו מארטי, ערוץ פתוח לשידורים משלהם לארה"ב. בהסכם שהושג לבסוף במקסיקו בשבוע שעבר, אמנם לא הובטח דבר. אך וושינגטון התחייבה לחפש דרך. הסדר ההגירה יופעל איפוא — והבלתי־רצויים התמרדו נגד החזרתם מכלא אמריקני קשה לגורל גרוע עוד יותר.

אגב, נגד אותו נהג אוטובוס קובאני שהביא למשט מריאל, הוצא אשתקד צו גירוש מארה"ב.

גדעון רמז

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

יבין מתכנן מתכונת נסיונית בלי פילם וללא „מוקד" ו„זה הזמן"

שני סרטים ביום ו', ללא בידור ■ מהדורת „מבט" מפוצלת ■ יערכו סקרים בציבור ■ לא מדברים על פיטורים ■ מכחיש הדלפה מכוונת ■ מתכננים שינויים גם ברדיו

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הציג אתמול בבוקר בפני המנהלים של הטלוויזיה את מתכונת השידורים החדשה.

התוכנית טעונה עדיין אישור מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ואין זה מן הנמנע כי יחולו בה שינויים. יבין הרגיש, כי השינוי במתכונות נובע מהשינוי המהותי במצבה הכספי של רשות השידור כתוצאה מהשביתה וכן מתגובת הציבור שהצביע על חוסר שביעות רצון מלוח המישדרים.

על־פי הצעתו של יבין ישודרו עם תום השביתה, במשך מספר ימים תוכניות במתכונת מאולתרת ובמרכזן תוכניות קניות ותוכניות שהכנתן כבר נסתיימה. בתוך כך תיכנס הטלוויזיה לתקופת היערכות בת חודשיים עד שלושה חודשים, בה תשודרנה תוכניות במתכונת נסיונית. במחלקת החדשות יופסק השימוש בפילם, למעט התוכנית „מבט שני", סרטים שאורכם שלושים דקות ומעלה, ותוכניות „כלבוטק" „תצפית" ומגזינים.

„מבט" מפוצל

על־פי ההצעה, תפוצל מהדורת „מבט" לשתי מהדורות בנות 15 דקות כל אחת. במהדורה של השעה 21.00 תשודרנה חדשות, ידיעות, כתבות לווין ושידורים שיועברו באמצעות שלוש ניידות שידור. המהדורה השנייה שתשודר בשעה 22.30 תוקדש להרחבת הטיפול בנושא מרכזי אחד או שניים. במקביל ישודרו מבזקי חדשות ב־17.30, 20.00 ובסיום המישדרים.

מרכיב מרכזי בלוח המישדרים יהיה ערב ראיונות שישודר שלושה ערבים — בין השעות 22.45 עד 23.45. אופי וסגנון ההגשה יהיו נינוחים יותר ופורמליים פחות, תוך מאמץ להפוך את המערכת לגמישה ופתוחה לשינויים. במהלך תקופת ההערכות, יירדו מן המסך התוכניות „מוקד", „זה הזמן", „מצב הרוח", „סוף ציטוט" „כניסה חופשית", אחת משתי התכניות, פסוקו של יום, ופסוקו של מקום.

תוכניות אחרות אשר ייצאו לחופשה ויעברו שינויים הם: „סיבה למסיבה", ו„ממני" — כשבמקומם ישודרו בתקופת המעבר שתי סרטים ביום שישי וביניהם מגזין חי של החדשות שייקרא „האנשים שעשו את השבוע". בסוף תקופת ההערכות תיבדקנה התוכניות, מידת שביעות רצון הציבור מהמתכונת החדשה והעלויות הכספיות הכרוכות בה.

יבין ביקש, כי הנהלת הרשות תקציב משאבים לצורך עריכת סקרים באופן סדיר. הוא הדגיש כי רמת האמינות והדיווח של החדשות בטלוויזיה תישמר כשהשינוי יחול בסגנון בלבד.

חדשות ללא פילם

במסיבת עיתונאים שקיים אמש ציין יבין, כי מילת המפתח בתוכניתו היא אי חזרה לצילום חדשות בפילם. לדבריו, מדובר ביוזמה חדשה בטלוויזיה האמורה להוות אתגר לכל עובדיה. הוא הדגיש, כי לא יתן את ידו לקיצוץ החדשות והדיווחים מהשטח והוסיף, כי המדובר בתקופת מעבר של שלושה חודשים.

הוא הביע תיקווה, כי בתום תקופה זו תגיע הנהלת רשות השידור להסדר עם טכנאי הטלוויזיה בדבר הפעלת ניידות השידור הקטנות וציוד האי. אנ. ג'. „ברור לי שלא ניתן לדווח משלוש ניידות שידור בלבד ואני מודע לכך שתהיה מצוקה אך זו תהיה זמנית, ובסופו של דבר מצוקה זו תצעיד אותנו קדימה" אמר יבין.

באשר לטענות העובדים, כי התוכנית תגרור אחריה פיטורין הרגיש יבין, כי התוכנית עצמה לא מדברת על פיטורין. יחד עם זאת עולה מדבריו, כי בתקופת ההערכות יימצאו את עצמם יותר אנשים בתוך המערכת ללא תעסוקה. „עקרונית אני מקווה שלא נגיע לפיטורין אך יכול שלא יהיה מנוס מפיטורי חלק מהעובדים. אני מקווה שנגיע להסכם על פיצויי פרישה", אמר יבין.

באשר לטענות כי התוכנית הודלפה במכוון כדי לטרפד את הצטרפות העובדים למוסד לבוררות מוסכמת — הכחיש יבין את הטענות.

שינויים גם ברדיו

כתבנו מוסיף, כי גם הנהלת הרדיו מתכננת שינויים במתכונת השידורים. כך למשל ניבדקת האפשרות להעביר את כל שידורי החדשות לרשת ב'. גם נושא יומני החדשות נבדק ואין זה מן הנימנע שיומן הבוקר יקוצר למחצית השעה ויומן חצות יבוטל לחלוטין.

המשבים

כוונת רשות השידור לשנות

(סוף מעמוד ראשון)

ישיבה נוספת בין נציגי העיתונאים לבין מנכ"ל הרשות, אורי פורת. הישיבה נועדה לנסות לאחות את הקרעים שנוצרו, לאחר שהנהלת הרשות הודיעה על כוונתה לבצע שינויים בלוח־השידורים ברדיו ובטלוויזיה. הישיבה אמש נמשכה זמן קצר בלבד, ולאחר דברים שהשמיע פורת, כי התוכנית החדשה הושגה בנקיון־כפיים ואין מאחוריה כוונת פיטורים, עזבו העיתונאים בטענה, כי הוא ממשיך במדיניות של פיזור שקרים.

נבון מבקש פירוט

בתוך כך פנה אמש שר החינוך יצחק נבון למנכ"ל פורת וביקש פירוט מדויק של תוכניתו ומהו החסכון שאליו מקווה הרשות להגיע באמצעות שינויים אלה. נבון הביע ספק אם השינויים המוצעים יכולים להתבצע ללא אישור המוסדות הנבחרים של הרשות.

נבון הודיע, כי עם סיום הסכסוך, יממש את החלטתו לפעול להקמת ועדה ציבורית בלתי־תלויה, שתת־בקש לבדוק את מכלול הבעיות בתפקודה של רשות־השידור.

העיתונאים רוגזים

תוכניות הנהלת רשות־השידור לשינוי לוח־המישדרים ברדיו ובטלוויזיה גרמו אתמול זעם רב בקרב עיתונאי רשות־השידור השובתים. בשל כך אף הישהו העיתונאים את חתימתם על ההסכם, שנועד לצרפם למוסד לבוררות מוסכמת.

לטענת העיתונאים, תוכניתה זו של הנהלת הרשות נועדה להגדיל את האבטלה ברשות־השידור, כדי שהנהלת הרשות תוכל להתבסס על כך שעה שתבוא להציג טענותיה במוסד לבוררות מוסכמת. העובדים טענו עוד, כי מועד פרסום התוכנית, ערב חתימת ההסכם בדבר הבוררות המוסכמת, נועד לטרפד ולפגוע בהסכמה שהושגה בשלום בין יועצם המשפטי של העיתונאים, עו"ד חיים ברנזון, לבין מנהל המחלקה ליחסי־עבודה במשרד המשפטים, עו"ד אלי בן־טוביה.

הפרת הסטאטוס־קוו

במסיבת עיתונאים שכינסו אמש, תקפו העיתונאים בחריפות את הנהלת הרשות ואת תוכניתה החדשה. חבר מטה השביתה, גדעון רמז, אמר: „זה הפרת הסטאטוס־קוו. נחזור לעבודה ברגע שיובהר לנו, שאנו חוזרים לאותו היקף שידורים כבעבר."

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמנון נדב, תקף את צעדה של ההנהלה באומרו, כי מאחורי הקלעים נרקם קשר־השתקה פוליטי של רשות־השידור. לדבריו, הדבר מתוסף לתרגיל הפרלמנטרי שביצע אתמול הליכוד במליאת הכנסת, סביב הצעת־החוק לשינוי מבנה הוועד המנהל של רשות־השידור.

בתגובה, נמסר אמש מהנהלת רשות־השידור, כי ההנהלה מביעה צער על המשמעות שיוחסה לצעדים שעליהם הכריזו מנהלי הרדיו והטלוויזיה. עם זאת, הדגישה הנהלת הרשות, כי זו זכותה של ההנהלה לנהל את הרשות.

לא בתום־לב

כשנודע אתמול בבוקר לעית־נאים על התוכנית החדשה, שלח עו"ד ברנזון מכתב לעו"ד בן־טוביה, ובו דרש ממנו להנחות את הנהלת הרשות לסגת מתוכניתה. לטענתו, כל שינוי חד־צדדי בלוח־המישדרים, סידורי־העבודה והיקף העבודה ברשות־השידור מהווים שינוי ארגוני חד־צדדי, שלא בתום־לב ושלא בדרך מקובלת, בניגוד להלכות פסקי־הבוררות המוסכמת.

לדבריו, עליו להנחות את רשות־השידור להודיע מיד, שהשידורים יחודשו ויימשכו במתכונתם הרגילה, כפי שהיה לפני השביתה.

יש נסיבות חדשות

בן־טוביה הגיב אתמול, כי אחרי 50 יום ונזק של 28 מיליון שקלים, אין ההנהלה יכולה להתחייב לפעולה ללא התחשבות בנסיבות החדשות. לדבריו, לא תיתן ההנהלה התחייבות על עניינים שהינם בסמכותה הבלעדית של ההנהלה.

ריח רע של פוליטיזציה

יושבי־ראש ועדי־עובדים שליד מפ"ם קראו אתמול לממשלה, לכנסת ולהסתדרות למנוע כל נסיון מצד הנהלת רשות־השידור לחסל חשבונות עם השובתים במסווה של תוכנית התייעלות. „נסיונה הנואל של הנהלת רשות־השידור, להתנות סיום השביתה ב'התייעלות' שתגרור פיטורי מאות עובדים, מדיף ריח רע של פוליטיזציה קלוקלת, המלווה בנסיון לשבירת השובתים" — נאמר בהודעה.

הודעה כוזבת

הודעה כוזבת, בדבר מילכוד מכוניתו של דוד אדמון, המשנה ליו"ר רשות־השידור, נתקבלה אתמול במהלך אסיפת סניף ת"א של הליברלים, שהתקיימה בבית סוקולוב בת"א. ההודעה נתקבלה בטלפון והמשטרה הוזעקה למקום ובדקה ביסודיות את מכוניתו של אדמון, ללא תוצאות.

● צוותי עבודה של ישראל ונורבגיה יפגשו על־מנת לבדוק אפשרות של פתרון נושא המים הכבדים שנורבגיה מכרה לישראל בשנות ה־60. כך סוכם בין שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, ושר הביטחון הנורבגי, יוהאן הולסט, בפגישה שקיימו השבוע באוסלו.

● חיים מלאי מתח מגבירים את הסיכויים ללקות בטרשת עורקים והתקפי לב, מסר אתמול פרופ' אליעזר קפלינסקי מנהל מכון הלב בביה"ח ע"ש שיבא. הרופא דיבר ביום עיון בנושאי קרדיולוגיה שהתקיימו בבית החולים מאיר בכפר סבא.

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מכונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

אלישבע איילון

פטר להן, צלם טלוויזיה

ה„ציבור" יצפה בחדשות פשוטות סכמטיות ויפות

אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור, שלף שפן תקשורתי חדש. מהדורות החדשות, לכשהשתיים השביתה יקוצצו ומצלמות הפילם יוחלפו במצלמות וידאו.

במה מצלמות כאלה יש ברשות השידור?

— בסך הכל שלוש מצלמות וידאו ש„שוכבות במחסנים", בגלל שאין הסכם לעבוד איתן, חיברו אותן לניידות שידור. לפני שנה הפסיקו את השימוש בהן בגלל סכסוך עבודה. זו הפקירות שהטלוויזיה לא עובדת עם מצלמות וידאו ניידות.

מה המשמעות המעשית של מעבר למצלמות וידאו?

— מצלמות אלה מחוברות בכבלים לניידות שידור ולכן אי־אפשר להגיע איתן לכל מקום ולסקר כל אירוע. חוץ מזה, את מצלמות הוידאו מפעילים צלמי אולפן ומה יהיה איתנו, צלמי השטח זה מאוד לא מוצא חן בעיני. לעומת זאת, היתרון בשימוש במצלמות וידאו הוא במהירות הגעת החומר למערכת, בזמינות החומר מבחינת העריכה ובמחיר הזול של הקסטות.

איזה משמעות סוליטית נובעת מההחלטה?

— לא ניתן לסקר חדשות באופן פעיל עם מצלמות וידאו, כי שהצלם יוכל לשאת אותן על כתפו ולהיות נייד לחלוטין. משמעות ההחלטה ברורה. הצלמים לא יוכלו להיכנס לעומק החדשות. הציבור יצפה בחדשות פשוטות, סכמטיות ויפות. בכל מקרה, רק צלום מצלמות לא מספיקות. אני תמה שחיים יבין, שהוא איש חדשות, הסכים לרעיון.

● שלטונות באווריה, בגרמניה המערבית, הודיע ביום ג', כי הוצאו גבינה סוויצית מסוג שגרם כנראה ל־31 מקרי־מוות בשוויץ.

מנכ"ל משרד הפנים ואריה דרעי (מימין), קיבל לשיחה את ראשי הרשויות הערביות השובתות (צילום: אליהו הרצ..)

עם אהובה פרידמן והמשפחה

המומים וכואבים עמכם במות האחות

סימה אזמנוב ז"ל

קיבוץ להבות־חביבה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

גד בר־דוד ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום ראשון 29.11.87 בשעה 3.00 אחה"צ
היציאה מקיבוץ כפר־מסריק

המשפחה

במלאות שנה לפטירתה של

רחל ורון

תתקיים אזכרה ביום שישי, ו' בכסלו תשמ"ח
27.11.87, בשעה 15.30

המשפחה וקיבוץ יקום

בת 60 התאבדה בקפיצה מדירתה בת"א

ארנסטינה פלדמן, כבת 60, התאבדה אתמול בבוקר בקפיצה מדירתה בקומה השלישית שברחוב גולדברג 3 בתל־אביב. גופתה נמצאה על־ידי שכנים בשעה 08.00 בבוקר ליד מצבור בלוני הגז של הבית והם הזעיקו אמבולנס ומשטרה.

שכניה, שהופתעו ממעשה ההתאבדות, סיפרו, כי היא לא נראתה מדוכאת. „היא הייתה תמיד מאוד מטופחת, לבושה טוב ורק אתמול שאלה אותי אם שמתי לב שהיא הורידה ממשקלה", סיפרה אחת השכנות לכתב עתי"ם. השכנה סיפרה, כי ארנסטינה פלדמן עבדה כפקידה בבנק איגוד ליד כלבו שלום במשך שנים רבות. (עתי"ם)

גופת נערה נתגלתה ליד כפר שעב

גופת נערה כבת 15 מהכפר הבדואי דיר אל מקסור נתגלתה אתמול בבוקר על־ידי פועלים באדמות הכפר שעב שבגליל המערבי.

מחקירה ראשונית של המשטרה עולה, שהנערה סבלה ממחלת הנפילה (אפילפסיה) והיא מתה לאחר התקף שקיבלה.

בשלב זה לא ברור עדיין כיצד הגיעה הנערה מדיר אל מקסור לשעב. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר לקביעת סיבות המוות.

(עתי"ם)

5 מכוניות גנובות נמצאו בעזה

מאת עזרא אבירן, כתב „על המשמר"

שתי משאיות, טנדר ושתי מכוניות פרטיות שנגנבו מישראל בשבוע האחרון נמצאו במצבי פירוק שונים בפרדסים וליד שני מוסכים בעזה.

לנירה בן־הדור ומשפחתה

משתתפים בצערכם במות

האב

בית כרם־שלום

„תרגיל" של הליכוד סיכל אישור בכנסת לתיקון חוק רשות השידור

אדרי: מעשה חמור, בוטה ומכוער של שמיר ● קופמן: לשקול סילוק המערך מהממשלה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„ראש הממשלה, יצחק שמיר, עשה מעשה חמור, בוטה ומכוער, כאשר בדקה האחרונה, לפני ההצבעה על התיקון לחוק רשות השידור, היה לשליחו בכנסת, למנוע בכל מחיר את קבלת החוק. זאת למרות שהחוק התקבל פה אחד בממשלה ובוועדת השרים לענייני חקיקה", אמר אתמול ממלא מקום יו"ר הקואליציה בכנסת, ח"כ רפי אדרי (מערך).

בתגובה אמר יו"ר סיעת הליכוד בכנסת חיים קופמן, כי „לנוכח התקפה הפרועה של יו"ר הקואליציה נגד ראש הממשלה, ליכוד צריך לשקול את סילוק המערך מהקואליציה".

רקעו של הסיפור, בנסיונות שנמשכו חמישה חודשים, להגיע להסכמה, לגבי ניסוח חוק חדש לרשות השידור. בשל היעדר ההסכמה, פועלת הרשות ללא מליאה, וועד מנהל, כניגוד לחוק.

המחלוקת היא לגבי סמכויות יו"ר הוועד, שאמור להיות, לפי ההסכמה מערך־ליכוד, איש מערך. נבון ומפלגתו, מעוניינים בחקיקה שתבטיח סמכויות נרחבות ליו"ר. הליכוד מתנגד, ודורש להעביר את הסמכויות הנרחבות למנכ"ל, שאמור להיות איש שלו (כרגע אורי פורת).

הצעת החוק לפי תפיסת המערך עברה את מליאת הממשלה, ועדת השרים לתחיקה, הנהלת הקואליציה וקריאה ראשונה במליאת הכנסת. היא נתקעה בוועדת החינוך, בגלל מה שמכנה ח"כ מיכאל איתן (חרות), „קיר הברזל", כלומר, קואליציה משונה של הליכוד והדתיים, עם ר"צ, חד"ש והמתקדמת.

בשבוע האחרון נשבר „קיר הברזל", בעקבות שיחות אינטנסיביות שקיים אדרי עם שולמית אלוני, מתי פלד ותופיק טובי. לא ברור מה הבטיח ליו"ר ר"צ, אולם ידוע כי בשיחות עם שני האחרונים, הושגה הבנה, כי בוועד המנהל החדש יהיה נציג ערבי. אדרי סיפר כי ידוע לו שבכוונת מפ"ם לשלוח לוועד נציגה ערביה.

המערך ביקש אתמול להעביר את החוק במליאה בקריאה שנייה ושלישית. הליכוד ביקש לדחות בתקווה, כי עוד שבוע שבועיים של דיונים יביאו לנוסח מוסכם. המערך התנגד לכל פשרה, ודרש הצבעה אתמול.

שתי הסיעות הגדולות גייסו לכנסת את כל חבריהן, כולל התותחים הכבדים, והמערך הועיד את פרס, עם שובו ארצה, יצחק רבין, מוטה גור ואחרים. אלא שכאן ביצע הליכוד „פוליבסטר" מתוחכם. רוני מילוא האריך בתשובתו לאי־אמון של המתקדמת, כדי שעל כסא היו"ר יישב אליעזר שוסטק שלו, ולא אהרן נחמיאס איש המערך. ואכן, בשעה שתיים אחר הצהרים, כשהתחלפו יושבי הראש, ניתן האות לתרגיל.

שר התחבורה, חיים קורפו, ביקש בשם הממשלה „למשוך את החוק חזרה". נבון הודעק משולחן הממשלה: „מה פתאום, אני לא מסכים", אך קורפו בשלו: „ראש הממשלה הסמיך אותי לבקש בשם הממשלה למשוך את החוק חזרה".

פתר את המחלוקת בקול שוסטק נמרץ מאד: „אם כן אין על מה לדון. ישיבה זו נעולה".

המערך היה בהלם. מוטה גור אמר למקורביו „הם עשו לנו תרגיל, אלף אלף". בליכוד לעומת זאת, חגגו את הנצחון על השותף־היריב, במזנון הכנסת, בתרועות רמות.

רפי אדרי סיפר לאחר מכן על שיחה שהיתה לו עם שמיר דקות ספורות, לפני המארב של קורפו־שוסטק. שמיר האיץ בו לדחות את העלאת הנושא, ואדרי סירב.

שלום עכשיו תקיים היום משמרת מחאה למען עוואד

מאת דורית גפן, שלמה סלוצקי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

משמרת מחאה של שלום עכשיו, תתקיים היום בשעה 16.00 מול משרד הביטחון בקריה בתל־אביב, נגד גירושו של מובארק עוואד. עוואד עצמו עשוי להגיע למקום.

ראשי שלום עכשיו פנו שלשום לשר הביטחון יצחק רבין, במכתב המבקש פגישה עמו, ודרשו את התערבותו.

ח"כ יוסי שריד פנה אתמול במכתב אל יו"ר הכנסת, שלמה הלל וממלא מקומו, אהרן נחמיאס, והתלונן כי „חברת הכנסת גאולה כהן סיגלה לעצמה התנהגות נפסדת ומגונה להתנפל על אורחים בכנסת, שאינם מוצאים חן בעיניה. כהן השתלחה בעבר, בפראות ובגסות באורחים מבריה"מ, מגרמניה וממצרים, ועתה שלשום כעוף לילה מכוער על מובארק עוואד שהיה אורח במשכן".

שריד מדגיש במכתבו כי „אורחיה של גאולה כהן בכנסת אינם בדרך כלל לרוחי, עניין של טעם. במיוחד נוקעת נפשי מחברתם של רוצחי המחתרת היהודית, שמוזמנים לכאן מעת לעת לפי הזמנתה. אף־על־פי־כן לא העליתי מעולם על דעתי לנסות ולגרשם, וכמוני נהגו כל חברי".

בסיום מכתבו מבקש שריד מהלל ונחמיאס כי יזמנו את כהן ללשכת היו"ר, ינזפו בה, וידרשו ממנה כי „התנהגותה התגרנית לא תישנה".

גם ח"כ דראושה התלונן אתמול בפני ח"כ נחמיאס על התנהגותה של גאולה כהן, ושלח העתקים ממכתבו ליו"ר ועדת הכנסת, מיכה רייסר, וליו"ר ועדת האתיקה, ויקטור שם־טוב.

כהן אמרה בתגובה למכתבו של שריד: „מצא מין את מינו ומארח את מארחו. אני מעדיפה לנצל כל רגע מזמני כדי להיאבק במגמות המסוכנות של שריד ומובארק עוואד לשרת את מטרותיו של אש"ף". כהן סירבה להתייחס למכתבו של דראושה.

משלחת של צעירי מפ"ם ערכה אתמול ביקור הזדהות אצל מובארק עוואד, ראש המרכז הפלשתיני לאי אלימות, המועמד לגירוש מהארץ. בפגישה שנמשכה כשעה הסביר עוואד לאורחיו את מטרת המרכז וסיפר על התעוררות במפגשים בין פלשתינים וישראלים בתקופה האחרונה. לדעתו, זו הסיבה שהניעה את הממשלה לנקוט צעדים נגדו.

מזכירי הדור הצעיר של מפ"ם, אילן גלאון ואוריס מואסי, אמרו לעוואד, כי הם רואים תשיבות במאבקו על עתיד היחסים בין העמים, ושוללים מכל וכל גירוש אנשים שכל חטאם הוא פעילותם למען השלום.

אל רכזי הדור הצעיר נלוו 10 נערים חברי נוער מפ"ם, דני פלר רכז הנוער, ומוניקה פולק רכזת הבינלאומית של הדור הצעיר.

בפגישת הזדהות נוספת אמש בביתו של עוואד בירושלים, השתתפו אישים מהשמאל הישראלי, כמה מראשי שלום עכשיו וחבר הכנסת דדי צוקר, יחד עם הקונסול האמריקני בירושלים המזרחית.

פגישת ההזדהות הפכה מהר למסיבת עיתונאים בה השתתפו, בין היתר, רשתות הטלוויזיה הזרות ומספר רב של עיתונאים.

בתשובה לשאלה למה אין הוא מסתייג בפומבי מפעולות האלימות של אש"ף, ענה עוואד „העובדה שאני מחליט להיות צמחוני, איננה מחייבת אותי להטיף מוסר למי שאוכל בשר..."

● קבוצה של יהודים סובייטיים החלה לפרסם עלון לאידישמי על הבעיות של „החזרת היהודים למולדתם".

● שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ, אמר ביום ג', כי בריה"מ אינה מסכימה עדיין שמועצת הבטחון תטיל אמברגו על משלוחי נשק לאיראן.

דרגת סגן אלוף הוענקה למקס בינט, 33 שנים לאחר מותו בקהיר

הטקס נערך לפני שבוע, אבל פורסם רק עתה, מחשש לפגיעה ברגשות מצריים ובביקור חליל לרגל עשור לביקור סאדאת ● רבין מגלה: בינט לא היה קשור ל„עסק הביש"

רבין מעניק שי לאלמנה, ג'ין בינט (צילום: ראובן יהודאי)

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בטקס צנוע שהתקיים לפני שבוע בלישכת שר־הביטחון הוענקה דרגת סגן אלוף למקס בינט ז"ל, שליח המודיעין הישראלי שנפל בעת מילוי תפקידו בקהיר לפני 33 שנים.

הדרגה נמסרה לאלמנת המנוח גב' ג'ון בינט על ידי השר יצחק רבין, הרמטכ"ל דן שומרון, וראש אמ"ן האלוף אמנון שחק.

סא"ר (מקס) בינט, נתפס על יד שירותי הביטחון המצריים ב־1954 ... בכלא בקהיר ב־21 בדצמבר 1954. העלאתו בדרגה נעשתה בעקבות המלצות ועדה שמינה שר הביטחון.

משרד הביטחון עיכב את פרסום הידיעה על הטקס בשבוע ימים, בחשש כי הפרסום בתקשורת יפגע באירועים לציון מלאות עשור ליוזמת השלום של סאדאת וביקורו באותו יום של מוסטפה חליל בישראל.

שר הביטחון גילה בטקס: „רמת הסיכון בשליחותו של מקס בינט היתה גבוהה. במרוצת הזמן נתערבבו פרשיות שלא היו קשורות זו בזו, ובטעות הכניסו אותו לפרשה אחרת שלמקס בינט לא היו שום נגיעה ותפקיד בה. הוא היה בשליחות מודיעינית־ביטחונית נפרדת, שלא היתה קשורה לכל האירועים של אותה השנה".

הרמטכ"ל אמר, „מכל זרועות הביטחון הלחימה הקשה ביותר, אולי גם הבדידות הטובה ביותר, היא מלחמה של לוחמים אלמוניים בשירות המודיעין". בתו של בינט, מישל בינט־דגן, אמרה בתום הטקס: „זו הפעם הראשונה שאנו שומעים באופן רשמי שהוא היה שליח של המודיעין".

לשכת פרס: „הישג מופלא לשמיר בארה"ב — המתת תהליך השלום"

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר" וכתבי סוכנויות הידיעות

בלשכת שר החוץ, שמעון פרס, גובשה הערכה, כי ועידת רבת־עמון חיזקה את מעמדו של המלך חוסיין ויצרה סיכוי מבטיח להתקדמות בתהליך השלום, אולם העמדה התקיפה של ראש הממשלה יצחק שמיר, בשיחותיו בוושינגטון נגד ועידה בין־לאומית, בלמה את הסיכוי לכל התקדמות.

פרס נפגש אתמול עם שגריר ארה"ב תומס פיקרינג ושמע דיווח על שיחות שמיר בוושינגטון. מקור במשרד החוץ אמר אמש, כי „הישגו המפליא של שמיר הוא בכך, שהוא חיבל בסיכוי שנוצר, בעקבות ועידת רבת־עמון, להתקדם בתהליך השלום. שמיר הביא את תהליך השלום למצב של גוויעה ולסטאטוס־קוו, שסופו מלחמה," אמר המקור.

בלשכת שר החוץ ניכרה מורת־רוח מכך, ששר החוץ של ארה"ב, ג'ורג' שולץ לא ניסה לשכנע את שמיר שעמדתו שגויה. בלשכה נאמר, כי שולץ הגיב באדישות על סירוב שמיר לוועידה בינלאומית, כנראה מפני שממשל רייגן אינו שש לתת לבריה"מ דריסת־רגל מהותית בתהליך השלום.

הוא הוסיף, כי לדעה זו שותפות כל המדינות המיוצגות דרך קבע במועצת הביטחון וגם מדינות ערב.

נשיא מצרים ונשיא רומניה הת־חייבו אתמול לפעול לקידום תהליך השלום במזה"ת וקראו לאיראן ולעיראק להיענות לקריאת מועצת הביטחון של האו"ם להפסקת־אש.

בגילוי דעת משותף, שפירסמו השניים עם תום השיחות ביניהם בקהיר, צויין כי שני המנהיגים מרגישים את הצורך בכינוסה של ועידה בינלאומית בהקדם האפשרי.

בחודש הבא, יארח נשיא רומניה את נשיא סוריה, חאפז אסד, בבוקרשט, ומשקיפים מדיניים סבורים, כי צ'אושסקו ינסה לשים קץ לסכסוך בין קאהיר לדמשק.

(ע"צ, ע"ר)

נסיונות מחוץ לבוררות, ליישוב מחלוקת טאבה

ז'נבה. — ישראל ומצרים פועלות במאמצים להגיע ליישוב המחלוקת ביניהן בשאלת טאבה, לפני שבעייה זו תידון על־ידי צוות הבוררות הבינלאומית. ארה"ב מנסה לסייע לשני הצדדים במאמציהם.

בז'נבה, ביום א' וביום ב' נפגשו הישראלים והאמריקנים לשיחות. במקביל, קיימו גם האמריקנים שיחות עם המצרים. נפגשו המשלחות של ישראל ומצרים. ביום ג' הועברו השיחות לפאריס.

צוות הבוררים אמור להתחיל בדיוניו בחודש מרס, ולפי התוכנית, הוא אמור להגיע להחלטה עד יולי 1988. (עמסו"א)

ומפגינים נגד

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

הקהילה היהודית בארגנטינה שובתת היום ומתכוונת לערוך במרכז בואנוס־איירס עצרת המונים במחאה נגד האנטי־שמיות הגואה.

בשיחה טלפונית מארגנטינה נודע לכתבנו, כי ביום ג' נפגשו ראשי הקהילה היהודית עם נציגי משרד־הפנים והמשטרה והעלו טענות קשות על איומים ומעשים

בריטניה: לו...

השומר הצעיר
התנועה העולמית

הוועידה השישית

גבעת חביבה

27 עד 29 בנובמבר

הוועידה תפתח בירור רעיוני בקינים שיימשך כל שנת 1988, שנת ה־75 להשומר הצעיר.

הנושאים שיעמדו במרכז הבירור הם:

1. הגדרת הזהות היהודית החילונית ומרכיביה.
2. עמדת התנועה נוכח סכנת ההתבוללות המהירה של עם ישראל בגולה.
3. עליה והגשמה כמטרות הציונות.
4. ההשקפה החברתית־פוליטית שלנו — הציונות הסוציאליסטית.
5. הקן השומרי בשנת אלפיים. המציאות, הבעיות ומה הלאה!
6. חינוך הבוגרים בגילאי ה־20 ותפקידם החלוצי בקרב הקהילות.

חומר רקע, הצעות לדיון יחולקו לבאי הוועידה

הצוות המכין
ההנהגה העליונה

יום
„עיון ודיון"
בנושא:
„האסטרטגיה של שלום"
שנועד להערך ב־1.12.87
נדחה
על המועד החדש תפורסם הודעה

מת"ח גבעת־חביבה

לידידנו שותפנו לעבודה
טיבי מן
עם קבלת תואר
עובד מצטיין
כח לחיי!

רהיטי קיבוץ שמרת
וקיבוץ שמרת

המשכים

המחתרת השחורה

(סוף מעמוד ראשון)

הישראלי להיות בהזמנה לכנס בינלאומי, שיחל ב־1 בדצמבר בטאנזאניה, ובו תסוכם שנת ה־75 לאנ.סי.אי. ולמאבק נגד האפארטהייד.

ההזמנה — הראשונה שנשלחה לארגון ישראלי בכל שנות קיומה של המדינה — מהווה צעד חשוב בהפרדה בין הממשלה לבין הציבור הישראלי על־ידי המחתרת הדרום־אפריקנית. זו היתה גם הדרישה שהעלה באחרונה ארתור גולדריך — לשעבר חבר הנהגת האנ.סי.אי. ואסיר בדרום־אפריקה וכיום אזרח ישראלי — בכנס של האו"ם בנושא.

מושבה של נציגת ישראל בכנס הבינלאומי, שבו ישתתפו נציגים מן העולם כולו, עלול להיוותר ריק, מאחר שעד לכתיבת שורות אלה, אמש, לא הושג המימון המינימלי (כ־1,500 — 2,00 דולר) לנסיעת הנציגה הישראלית. רינה מוס, שנבחרה לייצג את „ישראלים נגד האפרטהייד" בכנס בטאנזאניה, היא עיתונאית וצלמת במקצועה, בעלת אזרחות כפולה ישראלית ואמ־ריקנית.

אפשר לשנות

לשאלת כתב „על המשמר" בדבר עמדתה בכנס — אם יושג לה מימון לנסיעה בתוך השעות הקרובות — אמרה: „אינני חושבת שאוכל לשנות לכדי אווירה או החלטות אנטי־ישראליות, המבוססות על שנים של שיתוף־פעולה גלוי ונסתר בין ממשלת ישראל לבין ממשלת פרטוריה. אך אדרוש הפרשה בין מעשיה של ממשלת ישראל לבין אלה של האופוזיציה, של השמאל ומחנה השלום. אומר שם, שגם כאשר מקיימות ממשלת ישראל קשרים כלכליים וצבאיים עם דרום־אפריקה, יש בארץ כוחות פוליטיים, המנסים לשנות מציאות זו מבפנים. אומר, שיש אפשרות לשנות ושדרוש לנו החיזוק שבגיבוי הבינלאומי להמשך המאבק הזה."

אם לא יימצא המימון עד לשעות הקרובות, יצטרך המסר הנ"ל להישלח לטאנזניה במברק.

טכנולוגיה אמריקנית

(סוף מעמוד ראשון)

למרות שאין הטכנולוגיה עצמה סודית, נחשבים גם היא וגם המכשירים ליישומה „רכוש של ארה"ב", בדומה לסודות תעשייתיים — נאמר במסמכי משרד המשפטים. נאמר בהם, כי ישראל רכשה ב־1984 120 תותחים 120 מ"מ, בכוונה שיעברו תהליך ציפוי כזה בתעשייה הצבאית. כיוון שפיתוח תותח ה־120 מ"מ היה סודי, דרשו נציגי תע"ש, ש„נאפקו" תתייחס לקני־התותחים כאל „צילינדרים הידראוליים", כינוי שבו השתמשה החברה, כשהודיעה למשרד המסחר האמריקני על כוונתה למכור את הטכנולוגיה והמכשירים למפעל בישראל.

„בהתבסס על הצגת הדברים המטעה, החליט משרד המסחר (האמריקני), כי לא דרוש רשיון־ייצוא, לכל מדינה שהיא, פרט לקנדה — נאמר במסמכים.

סמיכות לפרשת פולארד

כשהתפרסם העניין לראשונה, לפני כשנתיים, הוא עורר תגובות קשות מאוד בארה"ב, בעיקר עקב סמיכותו לחשיפת פרשת פולארד.

חברת „נאפקו" הודיעה אתמול רשמית, כי „עובדים ברמה נמוכה" נכשלו, כשלא השיגו את רשיונות־הייצוא לצורך המכירות לישראל.

ישראל דוחה ההאשמות

פקידים ישראליים בוושינגטון דוחים את ההאשמות כלפי ישראל הם אומרים, כי לישראל אין כל קשר לכשלונה של „נאפקו" להשיג רשיון ייצוא.

דובר השגרירות בוושינגטון, יוסי גל, אמר ל„על המשמר", כי בדיקה של ממשלת ישראל עם משלחת הרכש בארה"ב ותע"ש העלתה, ש„לא קיים כל בסיס להניח התנהגות בלתי כשרה מצד עובדי ממשלת ישראל". „אין לנו כל ספק, שכל בדיקה תעלה, שממשלת ישראל ועובדיה פעלו בהתאמה מלאה לחוקי ארה"ב ותקנותיה," אמר הדובר.

טענות „מוזרות ומצחיקות"

„איש לא היה מאשר שימוש בכספי סיוע צבאי לייצור צילינדרים הידראוליים" מדגיש הדובר, המשוכנע, כי פקידי הפנטאגון ידעו מה עומד המפעל הישראלי לייצר. הבעייה של השגת אישורים שונים היא עניין שבין החברה לבין ממשלת ארה"ב, ולממשלת ישראל לא היה חלק בכך. „אנו משוכנעים, שפעלנו על־פי חוקי ארה"ב," אמר גל.

חיל האוויר יקלוט

(סוף מעמוד ראשון)

מוסיף, כי במטוס הוכנסו כמה שינויים יחודיים והושתלו בו מערכות שונות, פרי פיתוח ישראלי.

ישראל מצטרפת ברכישה זו אל ארה"ב, מצרים, קוריאה הדרומית ותורכיה (שתקבל אות בשנה הבאה), המפעילות כבר את המטוס כמטוס־הדרכה למטוסי האף־16.

מנוע המטוס, מדגם „ג'נרל אלקטריק אף־110" זהה למנוע אף־16.סי, אך יש לו יכולת דחף משופרת והוא מצטיין בחיסכון ניכר בדלק. שני טייסים ישראליים כבר זכו להטיס את המטוס החדש במיפעלי „ג'נרל דיינמיקס" בארצות־הברית, והביעו את התפעלותם מביצועי המטוס.

כתבנו הצבאי מוסיף, כי מדובר בעסקה ראשונה, המילווה ל־75 מטוסי אף־16.סי, שהחל כבר בקליטתם בישראל. קבוצה שנייה של 75 מטוסים נוספים מדגם זה מהווים את החלופה ל„לביא", ויחלו להגיע ארצה ב־1991.

שביתה כללית באיטליה

רומא. — שביתה כללית שיתקה אתמול את כל ערי איטליה. קרוב לעשרים מיליון פועלים, המאוגדים בשלושת האגודים המקצועיים הגדולים, מחו נגד המדיניות הכלכלית של ממשלת איטליה.

המפגינים חסמו את מרכזי הערים הגדולות ותנועת הרכבות, האוטובוסים ומטוסי־הנוסעים שותקה.

רוב החנויות נשארו פתוחות וגם בבתי־הספר לא הופסקו הלימודים, שכן איגוד המורים סירב להצטרף לשביתה הכללית, אך מספר הלקוחות בחנויות ומספר התלמידים בבתי־הספר היה קטן יחסית, עקב קשיי תחבורה.

(ע"ר, ע"ט)

כועסים על

(סוף מעמוד ראשון)

כמוסים להנהלת משרד הביטחון.

בתעשיות הבטחוניות קיימת תחושה קשה ומרירות רבה מקצב והתארגנות הצבא ומשרד הביטחון למימוש תוכנית החלופות.

גם כיום אין הצבא מסוגל להצביע על פרויקטים לתעשיות הבטחוניות. הצגת הנושא לפני שרי הממשלה, ערב ההכרעה על הלביא היתה שטחית ולא מדויקת ושר הבטחון והרמטכ"ל ידעו זאת היטב. כמפעלים המשרתים את צה"ל שנים רבות, אנו חשים שאנו מתחילים לאבד את האמון בצה"ל ובעומדים בראשו" — אומרים בכירים בתעשיות.

דירקטורים בהנהלות המפעלים אומרים, כי התבטאויות של רבין על התעשיות הבטחוניות המנופחות, הזקוקות לטיפול, גורמות נזק רב למוניטין שנרכש בארץ ובחו"ל ומקבל בנסיון המפעלים להשתקם ולהתייעל.

● חוסיין מלך ירדן בא אתמול לביקור קצר בדמשק, שבמהלכו ייפגש עם נשיא סוריה, חאפז אסד.

● יותר מ־6,000 בני־אדם נהרגו ויותר מ־28 אלף נפצעו אשתקד בעיראק, בתאונות דרכים.

● עיריית פראנקפורט שוקלת עצירת פרוצות הנושאות את נגיף האיידס ומסרבות לחדול מעיסוקן — מסר אתמול פקיד עירייה בכיר.

ג'ון או איוואן

העד פלין: נקלעתי למצוקה קשה אם אמשיך להעיד — אתבע לדין

עד ההגנה פלין, „עלול להזדקק לעורך דין..." (תצלום אליהו הראתי)

מאת מרדכי בן טל, כתב עתי"ם

המשבר שפרץ במשפט דמיאניוק בעקבות בקשת ההגנה להפסיק את עדותו של המומחה שלה ויליאם פלין, נמשך אתמול בבוקר כאשר העד פלין הודיע לבית־המשפט, כי הוא מבקש שלא להמשיך בעדותו משום שיו"ר הקרן להגנה על דמיאניוק אד נישניק, הזהירו, כי ייתבע לדין על־ידי הקרן בארה"ב אם ימשיך בעדותו במשפט.

בית־המשפט, שהתייחס בחומרה להודעת העד פסק, כי נוצר לכאורה חשד של הדחת עד, וראוי שהרשות המוסמכת תחקור בעניין.

הנאשם דמיאניוק לא נכח בבית־המשפט גם אתמול מחמת מחלתו ובהסכמת הצדדים החליט בית־המשפט, כי הדיון יימשך בלעדיו.

אתמול היה אמור ויליאם פלין, מומחה לזיהוי מיסמכים של ההגנה, לדווח על הקלטה שנעשתה מהרצאתו בפלם ספרינג, קליפורניה, שם התיחס לתעודת טרווניקי ואמר, כי מצא אותה אמינה ואותנטית.

ביום שלישי ביקש העד לשמוע את ההקלטה משום שיש לו ספק אם אמר את הדברים האלה בצורה שנשמעו. כאשר נפתח הדיון אתמול בבוקר אמר העד, כי הוא חוזר בו מבקשתו לבדוק את הקלטת והודיע, כי הוא במצוקה קשה. לדבריו יו"ר הקרן להגנת דמיאניוק, אד נישניק, פנה אליו ביום שלישי בערב ודרש ממנו, כי יפסיק את עדותו בחקירה הנגדית במשפט דמיאניוק כפי שהורו לו הסניגורים. נישניק הזהיר את העד כי הוא עלול להיתבע לדין בארה"ב על־ידי הקרן אם ימשיך להעיד.

צפוי למאסר

העד ביקש, כי בית־המשפט יאפשר לו לחזור לארה"ב כדי שיוכל להתייעץ שם עם עורכי־הדין שלו. העד גם אמר, כי הוא חושש שהוא צפוי למאסר בישראל אם לא יעיד כפי שהורה לו בית־המשפט ביום שלישי.

אב בית־הדין השופט ד"ב לוין הרגיע את העד ואמר, כי אין סכנה שיוכנס לבית־הסוהר בארץ. השופט ביקש מן ההגנה להבהיר ליו"ר הקרן את חומרת המעשה שהיה בו כדי להתערב בהליכי המשפט בישראל ושיבושם.

על כך השיב הסניגור יורם שפטל, כי הוא יודע את תוכן הדברים שאמר נישניק לעד פלין, ולדעתו לא היה בדברים אלה משהו שיפליל אותו בישראל.

התובע מיכאל שקד הודיע, כי נוכח מצוקתו של העד פלין הוא מוכן לוותר על סידרה של שאלות בחקירה נגדית ומסתפק רק בכך שהעד יאשר, כי אמר את שלושת הקטעים בקלטת המתייחסים לתעודת טרווניקי.

חלקי הקלטות הושמעו בזה אחר זה לעד אבל הוא אמר, כי נוכח המצב אליו נקלע אין הוא מוכן להשיב. הוא אמר, כי הוא מוכן להשיב בכל דרך אחרת אך לא בעדות ישירה. בתום השמעת ההקלטות ביקש התובע שקד להגיש את הקלטת כמוצג לבית־המשפט. הסניגור שפטל התנגד באומרו כי לא נתמלאו שישה תנאים הדרושים להצגת קלטת לראיה בבית־משפט זה.

בית־המשפט הכריז על הפסקה כדי לדון בשאלת קבלת הקלטת כראיה ושאלת מעמד העד בעניין סירובו להעיד.

ההפסקה נמשכה גם אתמול כמעט שלוש שעות.

כתב עתי"ם מציין, כי יו"ר הקרן להגנת דמיאניוק, אד נישניק, הוא חתנו של דמיאניוק ומלווה את המשפט זה מספר חודשים. הכתב שאל את נישניק במהלך ההפסקה, אם אין הוא רואה בדבריו לעד משום התערבות בתהליך המשפט בישראל.

נישניק השיב, כי אין הוא רואה כך את הדברים. „אני פשוט ציינתי בפני מר פלין, כי יש לו חוזה עמנו ועל־פיו הוא חייב להעיד בבית המשפט על הדברים הכלולים בחוות הדעת שלו, ולדעתי עליו להפסיק את העדות כאשר הסניגורים ביקשו להורידו מן הדוכן. אמרתי לו כי אם הוא יעבור על סעיפי החוזה אנו עלולים לשקול להעמידו לדין בארה"ב".

הזכיר לו את החוזה

„למעשה, פשוט הזכרתי לו את החוזה החתום בינינו לבינו בקשר לעדותו בישראל. הרי אנחנו הבאנו אותו וכל הוצאותיו עלינו ולדעתי עליו לפעול כאן בהתאם להסכם ולחוזה בינינו", אמר.

כאשר התחדש המשפט הודיעה השופטת דליה דורנר כי בית־המשפט פסק, כי ניתן להגיש את הקלטת כראיה. באשר לששת התנאים הדרושים להגשת קלטת, נאמר בהחלטה, כי הדבר הזה לא דרוש בכל מקרה. במקרה שלפנינו אישר העד פלין ביום שלישי, כי דיבר באותו טיפחון ואישר אמיתות שני קטעים שהושמעו לו. נשארה בעיה בקשר לקטע שלישי ועליו נתבקש להעיד אתמול. העד סיפר, כי הוזהר שלא להעיד ואנחנו מבינים את מצבו.

השופטת המשיכה וקראה מהחלטת בית־המשפט בה נאמר, כי גם הסניגור יורם שפטל הודה שהקול שנשמע בקלטת הוא קולו של העד פלין. במצב כזה, החליט בית־המשפט כי הקלטת כשירה להגשה כראיה.

ההחלטה התייחסה לאחר מכן להתערבות בהמשך עדותו של מר פלין ונאמר בה להלן: „בשולי הדברים רואים אנו צורך לציין כי מדברי העד עולה שמר נישניק התרה בו. יש כאן לכאורה חשד של הדחת עד וראוי שהרשות המוסמכת תחקור בעניין".

חיקור נוסף בגרמניה

אב בית־הדין הודה לעד פלין על עדותו ועל „הצורה המכובדת בה השמיע דבריו בפני בית־המשפט". הוא הביע צערו על שהעד נקלע למצב יוצא דופן.

אב בית־הדין הודיע, כי תחול פגרה במשפט משום שאין להגנה עד עד יום שני הקרוב ולאחר מכן יתחיל בגרמניה חיקור דין לבקשת ההגנה.

מדובר בחיקור דין שייעשה על־ידי בית־המשפט בגרמניה בנוכחות נציגי התביעה וההגנה, לרודולף רייס, שעבר במינהלת מחנה האימונים של כוחות העזר הגרמנים בטרווניקי, באזור לובלין בפולין.

השופט הודיע עוד, כי המשפט יתחדש ב־14 בדצמבר.

השופט הודיע, כי התביעה תתחיל בסיכומים ב־18 בינואר 1988 ושר לאחר מכן תתחיל ההגנה בסיכומים.

עוד אמר השופט, כי בית־המשפט יודיע שבועיים מראש על מועד פסק־הדין.

יד אחת נותנת קצבה ויד אחת מעקלת טלוויזיה

מאת שלי יחימוביץ

אנשי המוסד לביטוח לאומי, מל[illegible] זוג קשישים תות ויהודית יהודה בני [illegible] כסף שחב בנם הבוגר לביטוח הלאו[illegible]

הבן, מיכאל, בן 30, מנהל עסק [illegible] בתעודות הזהות שלו רשומה כתובת [illegible] מקצבת זקנה שהם מקבלים מהביטו[illegible] הגיעו לביתם המעקלים, והודיעו לה[illegible] לעקל את הטלוויזיה.

„אני לא מבינה", עבריה[illegible] שהטלוויזיה שייכת לנו, ולא לבן של[illegible] והתחננתי הרי אנחנו מתפרנסים מק[illegible] הביטוח לוקח לנו את הטלוויזיה [illegible] מטלוויזיה אן הם לקחו הטלוויזיה".

מנהל המוסד לביטוח לאומי [illegible] התגובה, כי המוסד הטיל עיקול על [illegible] בגלל חובות הבן, אך רק עתה [illegible] להוציא [illegible] אמר, כי המכשיר [illegible] עד לבדיקה.

[illegible] הגיעה הנערה מדיר אל מקסור [illegible] שעבר. הגופה הועברה למכון רפואה משפטית באבו כביר לקביעה סיבות המוות.

(עתיים)

[illegible] מכוניות גנובות נמצאו בעזה

מאת עזרא אבירן, כתב „על המשמר"

שתי משאיות, טנדר ושתי מכוניות פרטיות, שנגנבו מישראל בשבוע האחרון נמצאו במצבי פירוק שונים בפרדסים וליד שני מוסכים בעזה.

ביהמ"ש הורה לכנס מיד את מרכז הליברלים

בית משפט המחוזי בחיפה הורה אתמול לכנס מייד את מרכז המפלגה הליברלית לצורך קיום בחירות דמוקרטיות של 23 צירי המפלגה לקונגרס הציוני.

ההחלטה ניתנה לבקשתו של רב אבידן, חבר מרכז המפלגה הליברלית, שפנה לבית המשפט בדרישה להורות שצירי המפלגה לקונגרס הציוני הקרוב ייבחרו עפ"י התקנון במרכז המפלגה ולא ע"י מינויים.

שופט בית משפט המחוזי בחיפה מיכה לינדנשטראוס, שקבע לפני כשבוע שמוסדות המפלגה הליברלית יכולים לתפקד בהרכבם הנוכחי עד לכינוס ועידת המפלגה, ציין בהחלטתו, כי הוא מסתמך על ההחלטה הקודמת, שניתנה לבקשת הח"כים פסח גרופר־ובנימין שליטא. בהתאם לכך החליט השופט, כי על המפלגה הליברלית לכנס מייד את המרכז לצורך קיום בחירה דמוקרטית של צירי המפלגה לקונגרס הציוני.

ח"כ אלי קולס אמר לאחר החלטה כי החלטת בית המשפט מחוקקת את ההחלטה שניתנה לבקשת סיעת פת־שריר־נסים לפיה מוסדות המפלגה הליברלית יופעלו בכה דמוקרטי.

כינוס מרכז המפלגה יאפשר בחירתו של השר גדעון פת למועמד המפלגה לתפקיד יו"ר ההסתדרות הציונית.

זכות החתימה האבודה

בית המשפט המחוזי בת"א דחה אתמול את בקשתם של יצחק מודעי וצבי רנר להשיב להם את זכות החתימה בהנהלת המדרשה הליבראלית וקבע שלא היה כל פגם משפטי בביטולה.

מודעי ורנר פנו לבית המשפט המחוזי בת"א לאחר שהנהלת המדרשה הליבראלית, שהיא הגוף התקציבי הכלכלי החוק של המפלגה הליבראלית, ובה יש רוב לסיעת שריר־ניסים־פת, ביטלה את זכות החתימה שלהם.

בפסק דינו קבע השופט שאול אלוני, כי התנהגות רנר ומודעי בקשר למדרשה היא: „התנהגות של מיעוט הרוצה להשתלט על ה[illegible]

מחזה ישראלי על פרשת קסטנר יועלה בגרמניה

תיאטראות בגרמניה גילו עניין במחזה „רז'ה" — פנטסיה בשני חלקים", תיאטרון הרזידנץ במינכן יהיה הראשון להעלותו, בבימויו של וילהם וורקה מפרנקפורט. את המחזה כתבו דוד לוין ומירי שומרון.

המחזה, או בשמו המלא „רז'ה, פנטסיה בשני חלקים על איש שלא היה, מאורע שלא קרה במקום שלא נברא", הוא טרגדיה המבוססת על פרוטוקולים של משפט קסטנר. המחזה מוציא את ההתרחשויות מבית המשפט אל מפגש הנראה כמשהו בין פגישת מחזור, משפט־חברים ושיעור הסטוריה.

● מטוס „אף 15" של חיל־האוויר האמריקני התרסק ביום ג', בהתנגשו באוויר במטוס „אף 16".

טייס המטוס שהתרסק, הצליח לצנוח ומטוסו התרסק באיזור [illegible] שפגע באנשים וכלי שגרם נזק לרכוש. טייס מטוס ה„אף־15" הצליח להנחית את מטוסו בשלום.

כך הם יחוסלו. עשן סמיך מתאבך בשמי מדבר יוטה, בארה"ב, משני מנועים של טילי „פרשינג 2", שפוצצו אתמול בהצלחה על־ידי הצבא האמריקני, בניסוי שנועד לבחון את יכולתה של ארה"ב להשמיד את מלאי הטילים לטווח קצר ובינוני, בהתאם להסכם שפרטיו הוסכמו ביום ג' בז'נווה במו"מ בין שתי מעצמות־העל (צילום איי.פי.)

צפויים קשיים בסנט האמריקני באישור ההסכם לחיסול הטילים

וושינגטון. — אין זה ודאי שסנט ארה"ב יאשרר את החוזה לחיסול הטילים לטווח בינוני וקצר שעליו הסכימו שרי החוץ של שתי מעצמות־העל ושאמור להחתם על־ידי ראשי ברית־המועצות וארה"ב, בוועידת הפיסגה בוושינגטון.

חוגים דמוקרטים ורפובליקניים אמרו, כי תהליך האישרור לא יהיה קל, על אף העובדה שרוב ברור תומך בהסכם.

ויקטור קארפוב, ראש מחלקת פירוק הנשק במשרד החוץ הסובייטי, אמר, כי ניתן לגבש טיוטה לצימצום הנשק האסטרטגי עוד לפני בוא הנשיא רייגן לביקור בברית־המ, באביב הבא.

כאשר נשאל, אם הצהרותיו של רייגן, כי לא יוותר על תוכנית „מלחמות הכוכבים", עלולה לפגוע בסיכויים לגיבוש הסכם על הנשק האסטרטגי, השיב קארפוב, כי לדעתו, מדובר ב„שאלה אמריקנית פנימית".

משקיפים רואים בדברים אלה סטייה מן העמדה הסובייטית הקודמת, שראתה בפיתוח פרוייקט „מלחמות הכוכבים" מכשול כבד בדרך לצמצומים מרחיקי לכת במצבורי הנשק הגרעיני ארוך־הטווח.

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר אתמול במסיבת עתונאים בבריסל, כי ארה"ב תשעה באורח חד־צדדי פריסת טילים נוספים בעלי טווח בינוני במערב־אירופה, מיד לאחר שייחתם בוושינגטון החוזה לחיסול כלי־נשק אלה.

אסירים קובנים מתמרדים לקחו בני ערובה נוספים

אטלאנטה. — אסירים קובאניים מתמרדים, שלקחו בבני־ערובה יותר ממאה אנשים בשני בתי־סוהר, בארה"ב, פרצו אתמול לבית־חולים ותפסו בני־ערובה נוספים.

האסירים הקובאניים מוחים נגד כוונת שלטונות ארה"ב לגרש אותם בחזרה לקובה. הם השתלטו על בתי־הכלא באטלאנטה ובאוקדייל, בלואיזיאנה, וכל המאמצים להרגיע את הרוחות נכשלו עד כה, בעקבות חילוקי־דעות בין מנהיגי האסירים לבין עצמם.

ענן עשן מתאבך מעל בניין בית־הסוהר באטלאנטה. מסוקים חגים בשמי בית־הסוהר ומנסים לכבות דליקה שפרצה באיזור, שבו מחזיקים קרוב ל־1,400 קובאנים בבני־הערובה.

כאשר הבטיח שר־המשפטים האמריקני, ארווין מיז, ביום ג', להפסיק את גירוש הקובאנים, בתנאי שהאסירים יפסיקו את מעשי האיבה שלהם, התקבל הרושם שהסכסוך נתקרב לקיצו, אך אירועי אתמול הפריכו השערות אלה.

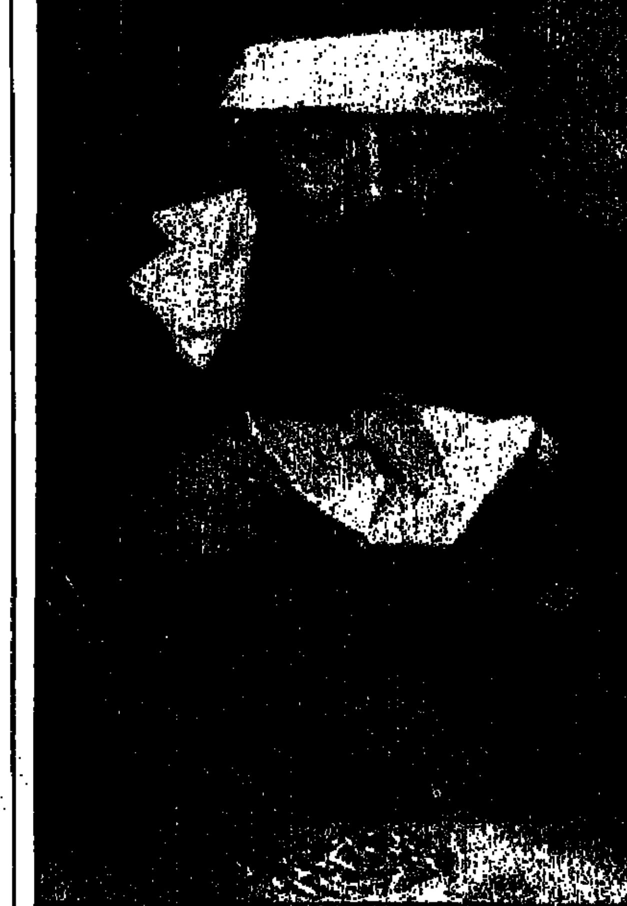

„זו היתה ארוחתי, פעמיים ביום, ובדרך זו אילצוני לאכול במשך 17 החודשים שבהם הייתי בן־ערובה בלבנון" — שיפר והדגים אתמול דיוויד ג'ייקובסן, בן 56, מקליפורניה. „אני אסיר־תודה על חירותי", אמר ג'ייקובסן. (צילום: איי.פי)

יהודי ארגנטינה שובתים ומפגינים נגד האנטישמיות

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

הקהילה היהודית בארגנטינה שובתת היום ומתכוונת לערוך במרכז בואנוס־איירס עצרת המונים במחאה נגד האנטי־שמיות הגואה.

בשיחה טלפונית מארגנטינה נודע לכתבנו, כי ביום ג' נפגשו ראשי הקהילה היהודית עם נציגי משרד־הפנים והמשטרה והעלו טענות קשות על איומים ומעשים אנטישמיים, שהוחרפו באחרונה.

בלחצן של קבוצות יהודיות, ובעיקר אלה הקשורות במפ"ם, („קונגרגסיה למען יהדות" ו„ישראל מתקדמת") לא הסתפקו נציגי הקהילה בהגשת התלונות המסורתיות למשרד הפנים, אלא קראו גם לשביתה ולהפגנה. סיסמות ההפגנה הן: נגד האנטישמיות, בעד זכויות־האדם וחיזוק הדמוקרטיה. תהיה זו ההפגנה הראשונה של הארגונים היהודיים בארגנטינה ברחובות בואנוס־איירס הבירה.

בריטניה: לוב שיגרה נשק למחתרת האירית

לונדון. — בריטניה רשמית האשימה את לוב, כי סיפקה ארבע אוניות עמוסות בנשק וחומרי־נפץ ל„צבא האירי הרפובליקני", ב־1985 וב־1986, במסגרת הסיוע שהיא מגישה לארגון המחתרת השואף לשים קץ לשילטון הבריטי בצפון אירלנד.

בריטניה האשימה את שלטונות טריפולי, כי הם אירגנו משלוח־נשק גדול, שנועד ל„צבא האירי הרפובליקני" והוחרם בחודש שעבר על־ידי משטרת צרפת.

משרד החוץ הבריטי סירב למסור פרטים על ארבעת המשלוחים.

„אוקטובר" במאמר לציון עשור לביקור סאדאת: אין לפתוח פצעים

קאהיר. — השבועון המצרי „אוקטובר" ניסה להצדיק את ביקור סאדאת בירושלים, ומציין, כי בשעה שדגלי הערבים שבו להתנופף בשמי מצרים, אין זה ראוי לפתוח פצעים שכמעט הגלידו.

עורך השבועון טוען, כי הסיבה העיקרית שהביאה לביקור סאדאת היה [illegible], שתוצאות מלחמת 1973 [illegible] ולא היתה עוד [illegible] לקדם את פתרון „בעיית [illegible]".

כל המאמר מעיד על עצמו, כי [illegible] מהדברים שכתבו נגד ביקור סאדאת בירושלים". הוא מביא מספר [illegible] מהצהרותיו של שר החוץ [illegible] לשעבר, מחמוד ריאד, על התנגדותו לביקור, ובייחוד את [illegible], כי „עם תחילת שנת 1977, [illegible] ישראל לחזקה יותר מאי־פעם [illegible] צבאית וכלכלית, [illegible] נהפכה מצרים לבעלת [illegible]"

הוא כותב: „קל כיום לומר, ביקור סאדאת בירושלים עמד [illegible] למהלך ההיסטוריה ולמהלך הגיאוגרפיה, אולם יש צורך להכיר את המצב שממנו סבל העניין לפני 10 שנים. סאדאת נוכח, כי המלחמה איבדה את השפעותיה וכי הזמן פועל נגד הערבים ולטובת ישראל. לפיכך, חייבו האחריות והנאמנות לדם שנשפך ולשנים שאבדו את סאדאת ללחום לבדו נגד הזמן. ביקורו בירושלים היה בבחינת מלחמה נגד הזמן. הוא לא יכול היה לשוב מביקור זה בידיים ריקות, שכן, לו היה שב ללא הסכם, היה העניין נשכח והצדדים הערביים היו מאבדים אפילו את עצם התקווה להשבת מה שאבד להם, ואז היתה זו אבידה של כל הערבים, ובראשם הפלשתינים, ולא רק של מצרים. מכל מקום, 120 שנים אחרי הביקור, שבו דגלי הערבים להתנופף בשמי מצרים, ואין זה הולם את אצילות־הנפש הערבית לפתוח פצעים שכמעט הגלידו או לזרות מלח על מים מתוקים. אנו רוצים לרוות את צמאוננו במים אלה יחדיו, בשנה שדגלי מצרים ודגלי הערבים חוברים אלה את אלה בשמי האיזור הערבי.

(ע"מ)

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־26.11—2.12.87

יום חמישי — 26.11

תל־אביב, עירוני א' — 12.30 — אילן רגב — מפגש עם י"ב בנושא הקיבוץ.

במרכז — בשעה 14.00 — מטה חינוך

„מוזאר" תל־אביב — 18.00 — כנס מזכירות „מרד" — מטה נוער לשינוי מערכת החינוך.

ראשון־לציון, ביח"ס עמית — 19.00 — ח"כ אלעזר גרנות — פנל על עתיד השטחים.

חיפה, סמינר למורים — 20.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — ערב זכרון לאבא קובנר.

יום שבת — 28.11

מוף רמת־גן (רח' הרא"ה 179) — 11.00 — ד"ר יהושע רש — שיחות לשבת.

מוף נצרת — 17.00 — צוות הדור הצעיר, בחוגי בית אצל: יוסף טהא, בית פחאורת, פריאל משלוט, תאופיק אל שייך, תאופיק אל חאג'.

בית לסין — 19.30 — ח"כ יאיר צבן — „מופת" עיתון־חי.

באר־שבע — 21.00 — ח"כ אלעזר גרנות — כנס מהנדסים.

יום ראשון — 29.11

מוף אשדוד — 08.00 — ח"כ יאיר צבן — יום בישוב.

חיפה, ביח"ס „דשנים" — 8.30 — אילן רגב — מפגש י"ב

מוף תל־אביב — 17.00 — אבי שיין — העובדת השכירה בנושא: חג ועידה.

מוף פתח־תקוה — 19.30 — חנן ארז — אסיפת חברים לקראת הוועידה.

הרצליה — 20.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — חוג בית.

קיבוץ ובדים — 21.30 — ח"כ אלעזר גרנות — שיחת קיבוץ.

יום שני — 30.11

מוף רמת־גן — 10.00 — ד"ר אלכס זרון — חוג לרנ"ך.

מוף אזור — 17.30 — שושנה רון — פגישה עם חברינו במועצת הפועלים.

מוף תל־אביב — 18.00 — אפרים ז'ילוני — מועצת עובדים — אזור תל־אביב.

הנח — 18.00 — דני פלג, ליאור דף — מפגש עם מועצת הפעות הנוער.

מוף ראשון־לציון — 20.00 — וולדי מורג, אבי שיין — ישיבת כ[illegible] מורחבת.

יום שלישי — 1.12

גליל מורחי — 9.00 — וולדי מורג, מחמוד ארחיים — סיור בכפרי האיזור.

ירושלים, בכנסת — 15.00 — ח"כ יאיר צבן — מפגש תלמידים — [illegible].

מוף קרית שמריהו — 18.00 — שרה דורון — חוג בית.

מוף רמת־גן, (הרא"ה 179) — 18.30 — נפתלי פדר — אסיפת חברים.

יום רביעי — 2.12

פורום ערים מעורבות — במרכז בשעה 13.00
לנציגים: תל־אביב, חיפה, ירושלים, רמלה, לוד, עכו

תל־אביב — 17.30 — משה סמולר — מפגש ותיקי התנועה.

מוף תל־אביב — 18.00 — דני פלג — נוער מפ"ם.

[illegible], בית ההסתדרות — 18.00 — נתן בקלר — בית ההסתדרות.

מוף אשדוד — 19.30 — ח"כ אלעזר גרנות — אסיפת חברים.

באר־שבע, אוניברסיטה — 21.00 — ח"כ אמירה סרטני — מפגש סטודנטים.

איגוד מקצועי

יום ראשון — 29.11

סמינר עובדי מזון — באוהלו
בימים 29—30.11 — בהשתתפות: נטע מן

יום שני — 30.11

תל־אביב, ועד הפועל — 10.00 — דב אלקנתי, חיים כמיל — תא פועלי כמבנת, חשמל ואלקטרוניקה.

*

נדחה מפגש תא מהנדסים — חברי מפ"ם
על מועד חדש תפורסם הודעה.

*

עצרת בגבול השלום — בכרם שלום
ציון עשור לביקור סאדאת
תתקיים בשבת, 28.11.87, בשעה 10.30
שוחרי השלום — הבטיחו השתתפותכם.

על היום

„מאזן האימה": יריות ראשונות

המנכ"ל אורי פורת הכשיל נסיונות הידברות, ליצחק נבון היה רק רצון טוב, ההסתדרות איכזבה — עוד מנה ראשונה של לקחים מן השביתה הגדולה. המנה העיקרית עדיין לפנינו

מאת ירון זליג

מבחינתם של עיתונאי רשות השידור, השתנתה במהלך השביתה זהותו של הדירג מספר אחר כלפיו כוונו החיצים. „בשלב הראשון" אומר יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמנון נדב, התמקדנו במנכ"ל הרשות, אורי פורת. נאמר לנו על־ידי השר הממונה, יצחק נבון, שבאוצר קיימת הבנה שניתן להגיע להסדר פנימי במסגרת רשות השידור. דובר על הליכה לקראת העובדים במסגרת הסדרים פנימיים, שזהו נוהג מקובל למדי ביחסי עבודה. קיימות טכניקות שונות בכיוון זה שניתן היה ליישם — בין אם פיצויים פנימיים ובין על־פי הסעיף בהסכם המסגרת, המדבר על התייעלות, ולא בהברח פיטורים.

כאן למדנו את השעור הראשון: מי שבעצם דחק אותנו לפינה שלב אחר שלב והביא אותנו אל השביתה, היה אורי פורת. הוא הכשיל כל ניסיון להידברות אליה ניסו לכוון אותנו הן מכיוון האוצר והן מכיוון משרד החינוך. הוא הכשיל כל ניסיון להידברות או להסכם בתוך הרשות. כך, שתוך תקופה קצרה היה לנו ברור שפורת אינו מעוניין בחידוש השידורים. ברגע בו הבנו זאת, פורת סיים למעשה את תפקידו, והצלחה מלאה...

— כלפיו בן ננקטו תליכים משמעותיים של האיגוד במהלך השביתה.

נכון, כאן היה מקרה בולט וברור שנשא תהודה ציבורית רחבה בהרבה. כאן נגע העניין לא רק למהלכי השביתה כי אם לביזוי חברים. תוך בדיקת המסמכים שלנו התברר לי, שאורי פורת הוא חבר כדת וכדין באגודת העיתונאים של תל־אביב. הוא משלם מסים וחלות עליו כל הזכויות והחובות. מבחינתי, הדבר הזה לא התיישב עם דרך התנהגות שלו. רק לשם דוגמה, אזכיר שהוא או נציג אחר מטעמו הוזמנו לדיון שקיים האיגוד הארצי במהלך השביתה וכו נעשה ניסיון לבדוק דרכים לסיום הסכסוך. זה נוהג מקובל וזו זכותו של כל צד. בעוד שנציג השר נבון לא ראה בהיענות להזמנה משום פחיתות־כבוד והגיע לדיון, הרי שמלשכת פורת נמסרה לנו תשובה בוטה, שהצטמצמה במלים: „אין לנו זמן לדברים כאלו". ואת זה אומר אדם שרואה עצמו חבר באיגוד הארצי של עיתונאי ישראל. היה גם דבר חמור מזה: ביזוי חברים ונציגים שנבחרו לייצג את האיגוד. האחד „אקורדיוניסט" השני „רמס" (רמז) והשלישי „ערימה". הוא אמר לי שהוא נוהג לעקוף ערימות כשהוא רואה אותן על הכביש. הוא גם טען ש־600 מתוך 800 העיתונאים ברשות השידור כלל אינם עיתונאים, למרות שהאיגוד בו הוא חבר, דן בנושא וקבע שהם נחשבים לחברים. או אם הוא פסל כל־כך הרבה חברים וביזה אותם, החלטנו שאולי לא נבזה אותו, אבל לפחות ננסה לפסול אותו מלהיות חבר באגודה. מכאן, שהחלטנו להגיש נגדו תביעה לבית־הדין הארצי של האיגוד. אם הוא יזוכה, הוא ישעה את עצמו לפני שייפסק מה שייפסק. אם הוא היה קולט את הדבר והיה מפסיק להתהדר ולהתגנדר בתואר „עיתונאי" ומקבל שהוא כעת בעצם אדמיניסטרטור ראשי של רשות השידור, היה כל המעמד הזה של ההעמדה לדין נחסך. אני עדיין מקווה שהוא יבדוק את מעמדו ויחליט להשעות את עצמו.

— אחרי שלב פורת הגיע השלב של משרד האוצר ולשר נסים...

באופן טבעי הגענו באמצעות כל מיני נסיונות תיווך של גורמים שונים הן בממשלה והן בכנסת, למאבק נגד האוצר. אז עוד לא קלטנו את מלוא אופיו של המשחק והבנו שההסתדרות היא בסדר והבעיה המרכזית היא האוצר. התשובה שהתגבשה באוצר — כך ניתן לנו להבין — היתה שלאוצר לא תהיה שום התנגדות לכל נוסח שלא יפגע בהסכם המסגרת. הם אפילו הציעו לנו, בכפוף לתנאי זה, כל מיני פשרות. בשלב הזה התגבשה נוסחה של חתימת הסכם שכר לשלוש שנים כשעיקר מימושו יידחה לשנתיים הבאות, ואז כשנדמה היה לנו שגם המכשלה הזו הוסרה, התברר שיש עוד נדבך בחומה הבצורה הזו נגדנו — ההסתדרות. זה אולי מסביר גם מדוע פנינו לצד המשפטי. על־פי עמדות ההסתדרות הבנו, שאולי אפשר לנהל מאבק נגד מעביד, אבל לא ניתן לנהל מאבק נגד איגוד מקצועי.

— כיצד אתה מגדיר את מהלכיו של השר הממונה על חוק רשות השידור?

אפשר לומר, שבמהלך מאבק שאתה מנהל אין טעם ללחוץ ולהתקיף את מי שאתה ממילא לא מצפה שיביא לך תוצאות כלשהן, ואשר על־פי הערכתך גם אינו מסוגל לכך, משיקולים ותנאים שונים. מסיבה זו, חסכנו לעצמנו את השלב הזה. דבר אחד אני יכול לומר לזכותו של יצחק נבון, שהוא גילה שפע של רצון טוב. אבל בכך זה הסתיים. לא היה טעם ללחוץ עליו רק כדי להפיק ממנו עוד רצון טוב. את זה הוא ממילא מיצה.

— הייתם יכולים לקרוא להתפטרותו.

במדינת ישראל על דברים חמורים מזה ממשיכים שרים לתפקד, כך שלא היה לכך טעם. עם זאת, אני רוצה להאמין שנבון יוכיח מעבר לרצון הטוב, שהוא אכן פועל להקמתה של אותה ועדה שתבדוק את מכלול הבעיות ברשות השידור כפי שהוא התחייב מעל גבי כל בימה אפשרית.

— ועד אשר תוקם הוועדה ותשלים את מסקנותיה?

אני רוצה להאמין שטובת רשות השידור תביא לחברה, שכפי שקיים בין המעצמות „מאזן אימה", הרי שהשביתה הזו תפעל כ„מאזן אימה" על שני הצדדים, כך שלא ינסו לגעת או לנסות לחסל חשבונות במהלך ההמתנה לתוצאות הוועדה אשר מתפקידה יהיה „לסגור את החשבונות".

— ומה באשר לציבור [illegible] הרושם שהוא לא מבין על מה [illegible] נלחמים — על עיקרון או על [illegible]

מדובר בעיקרון. השכר היה רק [illegible] הקש ששבר את גב הגמל. [illegible] היה להחזיק מעמד בשביתה [illegible] יום, כשכל הוויכוח הוא על [illegible] נטו. זה מאבק עקרוני. אני [illegible] מרוצה שהסמל של השביתה [illegible] אבל זה מה שיש במציאות [illegible] סמל וגם הצד השני בחר בו בניסיון [illegible] אותנו. ייתכן שאם היה משלם [illegible] השכר ומנסה להכניס אותנו [illegible] הממשלה באמצעים אחרים, ייתכן [illegible] היה המאבק נושא אופי אחר. אבל [illegible] הצדדים הסכימו שזה הסמל [illegible] ברור שיש כאן גם העניין [illegible] בפירוש לא רק.

— מדוע, אם כן, לא [illegible] מוטיב העצמאות של [illegible] בשירות את העניין [illegible]

הרחבנו את המאבק שלנו [illegible] יש אילוצים של המציאות [illegible] ואולי אנחנו לא מספיק [illegible] ציבור.

— עיתונאים לא [illegible] ציבורי?

יש כאן מגבלה של כללי אתיקה [illegible] שאולי באיזה מקום [illegible] השביתה הזו ובתוך המאבק [illegible] אתיקה. אם יש מקום [illegible] היחסים שלנו עם יחצ"ני [illegible] שבימים רגילים נמצאים [illegible] השני של המיתרס כדי [illegible] הסחורה שלהם. לא יכולנו [illegible] כדי לטמטם את הציבור או [illegible] לו את המסר המלא.

— ובכל זאת, האיגוד [illegible] ליחסי ציבור העמיד [illegible] בשבועיים האחרונים צוות [illegible]

כבר מתחילת השביתה [illegible] יחסי־ציבור ופנו אלינו [illegible] רבים באופן פרטי [illegible] כאמור, מצאנו בכך טעם [illegible] עלה על דעתם לפתוח [illegible] באמצעות הדיון, שהאיגוד [illegible] כאיגוד, יעמיד לרשות [illegible] צוות של שלושה שיסייע [illegible] על בסיס משרד זה או אחר [illegible] איגוד לאיגוד.

— היו לכם הצעות [illegible] יישמתם משום [illegible]

למעשה, נזקקנו לצוות [illegible] כדי לקבל היזון חוזר [illegible] המאבק שלנו. [illegible]

אורי פורת. הצלחה מלאה...

צבי גורן באולפן פותחים את המקרופונים — וגם את הפיות

לקראת שידור

המשכורת חיסלה את הסולידאריות

שביתה אינסופית, בנוסח ישראל, היתה מחוללת מהומה אמיתית בצרפת. המכורים לטלוויזיה היו יוצאים לרחובות. חוק מיוחד אוסר שביתה מלאה של השידורים, מטעמי ביטחון הממשלה

מאת ארנון יפה, פאריס

על מסכי הטלוויזיה בצרפת לא מופיעים גרגירי החול האפורים הנוצצים כמו יהלומים מזוייפים. ברדיו לא שומעים אף פעם יבבה צורמת, מחרישה, אינסופית. אין מסך ריק, אפילו לא בשעת שביתות. חוק מיוחד, דווקא מטעמי בטחון, אוסר שיתוק מוחלט של השידורים בכלי התקשורת, בין בערוצים פרטיים, בין בערוצים ממלכתיים.

הטלוויזיה אינה מושבתת כליל. השובתים מצווים להקרין תוכנית מינימום. מהדורות החדשות בצהריים ובערב. סרט אחר־הצהריים. סרט טלוויזיה בערב. ברדיו משודרים מהדורות חדשות בוקר, צהרים וערב. שאר הזמן משודרים מוסיקה. בטלוויזיה מקרינים צילום על רקע מוסיקה.

האיסור אולי נובע יותר מהחשש לביטחון ציבורי מאשר לביטחון המדינה.

הצרפתים לא היו מסוגלים לסבול יותר מיממה אחת ללא טלוויזיה או רדיו. שביתה אינסופית בנוסח ישראל היתה מחוללת פה מרי אלים. מיליוני בני־אדם מכורים לטלוויזיה היו יוצאים לרחובות. העיתונאים והטכנאים פה מאוד נזהרים לא לשבות יותר מיממה.

בממוצע צופה הצרפתי 12 שעות בשבוע בטלוויזיה שלו. גימלאים, עקרות־בית, הרבה יותר. אפילו בפאריס, במקום לצאת בלילות למקומות הבילוי, נצמדים אל הטלוויזיה. בשביל כולם הטלוויזיה היא כמעט סם משכר. האור הכחלחל שמשתקף מן המסך, מרצד בחלונותיהם ללא הפסקה. אי־אפשר לחיות בלעדיה.

הקץ לגיבור החיובי

הצרפתים הם לא סתם צופים, אלא צופים תובעניים: לא אוכלים כל מה שמגישים להם. הסוציאליסטים איבדו פה את השלטון, בין היתר משום שלא סיפקו בידור כטלוויזיה. הם איחרו לפתוח ערוצים חדשים ונהגו בשלושת הממלכתיים כאמצעי סוציאליסטי לחינוך העם במקום כספק שעשועים. הנשיא מיטראן פתח ברגע האחרון שני ערוצים חדשים ושם קץ לגיבורים החיוביים שאיכלסו את המסכים. הוא הבין כי טלוויזיה אינה מיועדת לעניי העם. דאלאס ובדרנים עממיים וזולים, הושבו על כנם. אך זה היה מאוחר מדי. הצרפתים פשוט סבלו בלי ג'יי.אר. הרשע.

עכשיו, משדרת טלוויזיית „שיראק" ב־6 ערוצים, מתוכם 4 פרטיים. מוקרנות תכניות כמעט לכל הטעמים משעות הבוקר המוקדמות עד השעות הקטנות של הלילה. הרבה סרטים, לפעמים שניים בערב אחד. סדרות ספגטי, פורנו, סדרות אמריקניות, סדרות צרפתיות, שייקספיר. גם „שואה", הסדרה האמריקנית על השואה, מוקרנת שוב.

סדרת שביתות לסירוגין, לפני שנתיים, עוררה מחאות זעם. הצופים תבעו לכפות הפעלת שידורים על השובתים. הנבחרים נבהלו. באסיפה הלאומית נטלו מפלגות הימין יוזמה והרחיבו את חוק שירותי המינימום. כיום, גם בשביתה, זה כבר לא מינימום שידורים. צו מיוחד חדש הבטיח שהצופים שלא יבדילו כמעט בין שביתה לשידורים נורמליים. הערוצים נצטוו להקרין, פרט לחדשות ושני סרטים בערב, גם תכניות במשך היום, על מנת לא לקפח גימלאים.

בינתיים, אין סיבה לשבות

איש לא מקפח פה עוד מטלוויזיה. שביתות, כפי הנראה, לא תפרוצנה יותר בערוצים הצרפתיים. השביתה האחרונה בערוצים הממלכתיים נערכה כמחאה על מכירת הערוץ הגדול ביותר „ט.פ. 1" למלך הבטון הצרפתי, פרנסיס בוייג. כיום מברכים המוחים על המכירה. לא נותרה שום סיבה לשבות. שכר העיתונאים והטכנאים עלה במאות אחוזים. הערוצים הפרטיים רודפים אחרי כוכבים בכל מחיר. מציעים משכורות־עתק. כל סולם השכר קפץ כבת־אחת למעלה. בוייג משלם חצי מיליון פראנקים בחודש לכוכב חדשות הצהרים „ט.פ.1", לאיב מורוצי, שמונה גם לאחד מיועציו.

כריסטין אוקרנט, שהפכה לכוכבת טלוויזיה בהגשת חדשות הערב ב„אנטן דה", תמורת 30 אלף פראנק לחודש, זוכה מבוייג במשכורת בסך 400 אלף פראנק בחודש. פטריק פובר דארבור, קריין החדשות, זוכה ב־350 אלף פראנק בחודש. כתבים זוטרים משתכרים כ־30 אלף פראנק. זה לא מעט. ב„אנטן דה", הערוץ שנותר בשליטת הממשלה, נאלץ קריין חדשות הערב להסתפק בשכר של 60 אלף פראנק. הוא לא מסכן. אין לו סיבה לשבות. שכרו הוכפל בתחרות.

עסק משתלם

הכסף, אבל, חיסל את הסולידריות בין העיתונאים. גם את ביטחון התעסוקה. גורלם נתון בידי הבוס. בוייג גירש תוך יום את מישל פולק, עיתונאי שאירגן תוכנית עימותים טלוויזיוניים המוניים פרובוקטיבית, במתכונת, בהם נמתחה ביקורת קשה על השלטונות, רק מפני שמתח ביקורת גם על חברת הבניין שלו. החופש מוגבל. שום עיתונאי לא פצה פה נגד הגירוש וחיסול התוכנית „זכות התשובה", למרות שהיתה פופולארית.

כולם מודים למלך הבטון בוייג, ולאל העיתונות רובר הרסן, בעל הערוץ החמישי. בזכות התחרות האכזרית שהנהיגו על כוכבי טלוויזיה, היא הפכה לעסק משתלם, אבל אולי רעוע.

שוק הפירסומת צר מלממן כל־כך הרבה ערוצים. הבריכה קטנה מלהכיל את כל הכרישים. הם אוכלים אחד את השני. רובר הרסן, החולש על 40 אחוז מהעיתונות בצרפת, הוא המועמד להצטרף כעת. הבנקים מסרבים להעניק לו אשראי. הערוץ ה־5 שלו שקוע בקשיים. צפוי לו גרעון בסך 750 מיליון פראנק. יומרותיו נתגלו כמופרזות. חרף הכוכבים שרכש במחיר יקר, מגיע שיעור הצפייה ל־6 עד 11 אחוזים. חברות הפירסומת נטשו אותו. גם אחד הכוכבים הפופולאריים ערק אל בוייג. מחירו יקר. הרסן חזר להקרין סדרות אלימות סוג ג'. הוא עומד למסור. השביתות, כפי הנראה, ישובו למסך.

על הפרק

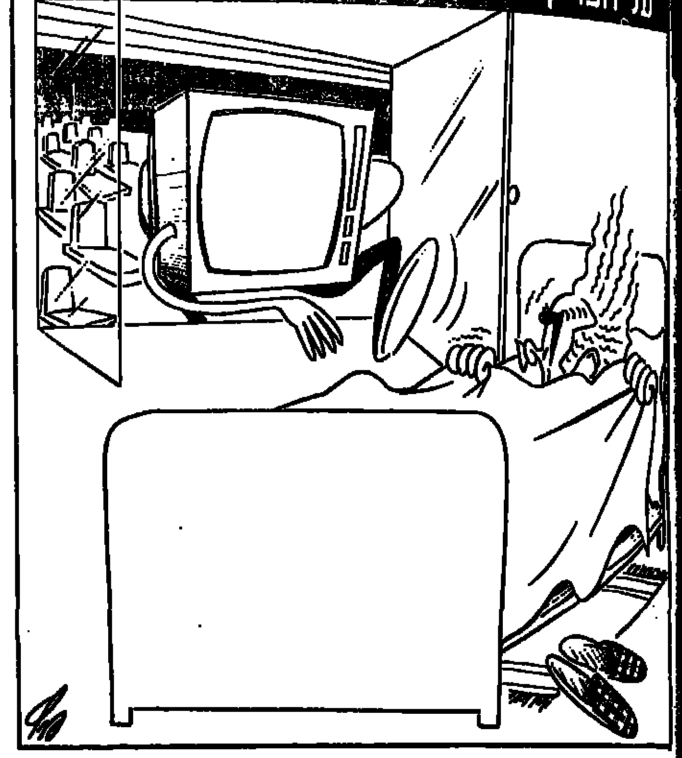

קיבוצים על כבלים

ברוב הקיבוצים הונחה תשתית תקשורתית לפני המהפך הכלכלי החברים — כמו כל העם בישראל — מחוברים לווידיאו. עם זאת, הם מודעים היטב לפגיעה בדמוקרטיה

מאת יהודה צור

השביתה המתמשכת ברדיו ובטלוויזיות הממלכתיים לא מרידה את שנתם של חברי הקיבוצים המתגוררים בגליל הרחוק. כמו כל עם ישראל, שמרותק עד שעות הערב למכשיר, כדי לצפות בסרטים המובאים על־ידי סוכנויות הווידיאו, כך גם חברי הקיבוצים.

קיבוצים רבים מהתנועה הקיבוצית השכילו או התמזל להם מזל להכין בעוד מועד תשתית תקשורתית — שידורי טלוויזיה במעגל סגור עוד לפני המהפך הכלכלי של פרס ומודעי, וגם בוודאי לפני השביתה הנוכחית. אלה שהספיקו להניח את התשתית, לפני שהגזירה את צעדיהם, נהנים היום משידורי טלוויזיה ללא הגבלה. עם או בלי טלוויזיה ממלכתית.

חנן, בן 44, חבר קיבוץ ברעם שבגבול לבנון, נשמע דווקא מרוצה משירותי הטלוויזיה המקומית, שמשודרים במעגל פנימי: „יש לנו טלוויזיה בכבלים למעשה משעה 9 בערב. כל יום מקרינים סרט ולעתים קרובות — שניים. בהחלט מצב טוב, לפחות מנקודה זו. גם לילדים אנו משדרים אחר־הצהריים סרטים מתאימים לגילם. בנוסף לכך, הוצאנו מן הארכיונים ומן המחסנים את כל הסרטים והיומנים הפנימיים על מסיבות, חתונה, [illegible] הקיבוץ והענפים המשקיים, וזו בהחלט שעת־כושר לראות את העבר שלנו [illegible]".

שרית, בת 45, מקיבוץ אילון, מספרת שבקיבוצו נאלצים החברים להסתפק בטלוויזיה הלבנונית והירדנית: „אנחנו אחד מ־20 הקיבוצים בקיבוץ־הארצי, שבגלל המצב הכלכלי לא הספיקו להשלים את המערך התקשורתי ולכן אין לנו טלוויזיה בכבלים. אנו רואים את לבנון ואת ירדן וגם זה שתי תחנות יותר מדי. כמובן, גם הערוץ השני. לא חל שום שינוי במצב הסרטים המוקרנים לחברים בחדר־האוכל."

זהר עטיה, בן 47, חבר קיבוץ כפר־גלעדי בגליל העליון, קובל גם הוא על כך שבקיבוצו הונחה אמנם תשתית לטלוויזיה פנימית, אך בגלל המצב הכלכלי לא הספיקו [illegible]. „החברים מסתפקים בשידורים של הארצות השכנות. בנוסף לכך, אני חושב שלא כל חברי הקיבוץ יש מכשירי וידיאו פרטיים. אצלם בוודאי אין השביתה [illegible] באולם ההצגות שלנו מקרינים פעמיים בשבוע סרטים לחברים, כפול מאשר [illegible] ובנוסף לכך — סרטים לילדים."

נורית שינפלד, מקיבוץ חניתה, סבורה שהשביתה בטלוויזיה לא שינתה את הרגלי הצפייה שבקיבוצה, למרות שאין להם טלוויזיה בכבלים: „אנחנו שומעים יותר תקליטים, הפעילות התרבותית שלנו, שתמיד היא ברמה גבוהה, מצליחה לכסות על [illegible] בגלל השביתה. בנוסף לכך, קוראים יותר עיתונים וספרים וזה בהחלט מצב רצוי."

[illegible]

קריסטל ואלקסיס — בפעם האחרונה, בצריף הבוער. (צילום: איי.פי.)

„שושלת" בהילוך מהיר

מאת צביה בן־שלום

השאירו אותן בצריף בוער במשך חמישים וכמה יום, אבל אנחנו רגועים, כי בתקציר הפרק הבא, שפורסם בעיתוני יום ששי, ב־9 לאוקטובר, קראנו שמארק מציל את קריסטל ואת אלקסיס משריפה בצריף, ומגלה להן כי הדלת היתה נעולה מבחוץ...

אז את הפרק הזה חייבים לנו ויש להניח שבו תתחדש הסידרה, הרי אין לצפות שיחזרו על כל 60 הפרקים של השושלת ששודרו עד עכשיו. השאלה היא, אם יביאו איזשהו תקציר של הפרקים הקודמים. אינני מקנאה במי שיצטרך לכתוב אותו.

כל אימת שאני מעיפה מבט (חוור: כשהייתי מעיפה מבט, זמן עבר) במה שמתרחש בשושלת, מתגלים לי פרצופים חדשים, הסתבכויות שאין לי מושג ליצד התחילו: מישהי ילדה, מישהו השתגע, מישהי ברחה, מישהו נפצע, היה גם משפט, אבל מזמן, או אולי בכלל זה בדאלאס, סליחה...

בשושלת הכל יימשך כרגיל, כי ממילא איש אינו מסוגל לעקוב, אבל מה יעשו באורי מיין, זה מהצפון והדרוזי קטעו את הסדרה לפני הפרק הששי, שבו (אני מצטטת מהעיתון של ה־16/10) עמד אורי לפרוס חסותו על צ'ארלס, קרוב משפחה יתום... וחולפות שנתיים ואורי נענה להזמנה של ג'ורג'... מי לעזאזל הוא ג'ורג'?

למרבה המזל „גן העדן המובטח" (הגדה משפחתית, המציגה תמונה של חיים פוליטיים באנגליה של אחרי מלחמת העולם השניה... 11 פרקים) טרם התחילה, גם לא „מבצע איפסילון" (סידרה בת 4 פרקים, העוסקת בשימוש בנשק בקטריולוגי), גם לא „המוהמר" (שבת, שעה 4 אחה"צ), אבל מי יוכל להחזיר לנו את הפרק האחרון של „קשרי משפחה" היימצא בקרוב זמן ל„גולש על הגובה" (נועד ליום ב', 12/10), מסדרת מתח „הוואי 5-0", המשמשת פקק בכל מקרה של משבצת פנויה, שהיתה שמורה למשחקי הגביע של מכבי ת"א, אבל זו לא עלתה...?

וכיצד נזכור אם טום בראון, שבבית הספר שלו ביקרנו בסך הכל פעמיים? ואם ישדרו את הסדרה מתחילתה לרודאים אין מה לדאוג, עוד מעט חנוכה, שני ערבי חג, ממש מציאה אם לא היו הרודאים מוכנים כבר לשידור, היינו לבטח מקבלים עוד כמה סרטים באורך מלא, ברמה לא יותר טובה מאלה של הערוץ השני, או — לחלופין — שידור ישיר מבית הכנסת הגדול בנתניה, ולשם איזון (בותב שבי) מקריית צאנז... רגע, מה אני נותנת רעיונות?

על היום 20.11.87

מאת יצחק שור

מדוע התאבד דוד אפריאט

הוא רצה לשרת כטבח, כדי שבחופשותיו יוכל לסייע בפרנסת הוריו החולים. צה"ל התעקש שיהיה אפסנאי. ארבעה חודשים אחרי גיוסו שם קץ לחייו בנשקו האישי ■ הצבא גילה אטימות בלתי מוצדקת כלפיו — אומרים באגף לקידום נוער בעיריית ירושלים

דוד הוא הבן השישי שאיבדו איבון ויעקוב אפריאט. אחיו, הקטנים ממנו בהרבה, מתו ממחלות, החל בצהבת ודלקת ריאות וכלה במחלת לב. עתה נותרו במשפחת אפריאט חמישה בנים ובנות.

דוד לא מת ממחלה. לפני ארבעה חודשים התגייס לצה"ל. ביום ב', 16 בנובמבר 1987, בשעה תשע בבוקר הוא התאבד בדירת הוריו, בנשקו האישי. אחת הדיירות ברחוב קסטה ריקה 35, בשכונת עיר גנים בירושלים, שמעה קול יריה. היא הבינה מה קורה רק כאשר חזרה האם, איבון אפריאט, לביתה, ומצאה את בנה דוד מתבוסס בדמו. במשפחה היו בעבר נסיונות התאבדות.

ההורים וחבריו של הנער בן ה־18 מפנים אצבע מאשימה כלפי צה"ל: בגדוד שלו ידעו היטב מהו מצבו המשפחתי. אביו ואמו חולי לב. האב עיוור בעין אחת וסובל גם מלחץ דם גבוה. הוא עובד חלקית במלטש יהלומים. מלכתחילה לא רצה דוד להתגייס. לאחר שגויס ביקש ממפקדיו, כי ישבצו אותו קרוב לבית (קל"ב) כדי שיוכל לעזור להוריו. אם ישרת כטבח יוכל לעבוד שבוע ולהיות חופשי שבוע, כך יוכל לעבוד בחוץ ולסייע לפרנסת המשפחה.

צה"ל החליט ששירותו של דוד כאפסנאי חיונית יותר משירותו כטבח. דוד הפר פקודה ונפקד. בפעם הראשונה הוא נשפט למאסר על תנאי של 21 יום. זמן מה לאחר שחזר לבסיס נפקד שנית. לדברי בני משפחתו, הוא נימק את נפקדותו ברצון לעזור להוריו. הוא עבד שבוע בחנות למכשירי חשמל. את כל כספו מסר למשפחה. אמו התקשרה טלפונית למג"ד, סיפרה על מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה, וביקשה כי יאשרו לדוד קל"ב.

התיק אבד

על כך השיב המג"ד שתיקו של דוד אבד, ואין הם יודעים מה הם הנימוקים לבקשה. אם כך, אמרה האם, שלח אלינו מש"קית ת"ש (תנאי שירות), כדי שתכין את התיק מחדש. השיב המג"ד: קודם־כל, דוד יחזור וייכנס לכלא. צבא אינו בית־ספר. אי־אפשר להציג לצבא תנאים אחרי שירצה את עונשו נשלח מש"קית.

דוד איים בהתאבדות. הוא דאג שידעו על כך חבריו ביחידה, בני משפחתו, ואחיו הגדול המשרת כחייל קרבי ביחידת נח"ל. סיפר לי חברו הטוב: „ניסיתי לשכנע אותו שאין רע בכלא. כל אחד עובר זאת". כלפי חוץ נראה היה כי דוד השתכנע. הוא אמר לאחותו הבכירה, שסיימה לא מכבר את שירותה כשוטרת צבאית: „תדאגי שהחברים ובני המשפחה יקבלו רשיונות לבקר אותי בכלא".

בבוקר שבו התאבד הלך דוד למכולת כדי לקנות לחמניה וסיגריות. אמו לקחה את אביו לקופת־חולים. דוד ישב על המיטה לבוש מדים. התיק היה ארוז. הוא היה מוכן לחזור לבסיס, לעמוד למשפט ולהיכנס לכלא. שוטר אזרחי מצא בגרביו מכתב, שהיה מיועד למפקדו. במכתב מביע דוד צער על נפקדותו ומבקש דבר אחד: „אל תכניס אותי לכלא".

האם יכול היה הצבא למנוע את ההתאבדות? בני המשפחה משוכנעים שכן. לדברי האח, המשרת בצה"ל, מחייבות פקודות הקבע לשלוח מייד חיילים לביתו של נפקד כדי ליטול ממנו את נשקו. בוודאי שפקודה זאת חלה על מי שאיים בהתאבדות בראש חוצות.

אך דבר לא נעשה.

„הנושא נתון בחקירה"

התגובה הרשמית של דובר צה"ל היא קצרה: „הנושא נתון בחקירה. עם תום החקירה נמסור את כל המידע למשפחה".

דוד אפריאט היה חניך של מדריכת חבורות רחוב, העובדת באגף לקידום נוער בעיריית ירושלים. מטעמים אתיים מסרב מנהל האגף, ד"ר אברהם לוי, להתייחס לפרשת התאבדותו של דוד אפריאט. ואולם, במשרדי האגף סוערות רוחותיהם של המדריכים. בארבע עינים סיפרו לי, כי מדריכתו של דוד שלחה למפקד היחידה מכתב, מה־8.11.87, בו היא מסנגרת על דרישתו לאפשר לו שירות כטבח, קרוב לבית. הצבא גילה אטימות בלתי מוצדקת כלפי דוד, אמרו לי מדריכים באגף לקידום נוער.

דוד אפריאט ז"ל (משמאל) „אל תכניס אותי לכלא"

ד"ר אברהם לוי: „להתאבדותו של דוד תהיה השפעה שלילית על עבודתם של מדריכי חבורות הרחוב, אשר עמלים קשה כדי לשכנע את הנערים להתגייס. בירושלים מצויים כ־200 חיילים המשרתים קרוב לבית. כמעט כולם ממשיכים לקיים קשר עם מדריכיהם מן האגף. צה"ל הכיר בחשיבות הכנתם של נערים בגילאי 16־18 לקראת גיוס והעמיד ארבעה חיילים לשם ביצוע משימה זאת. העירייה שכרה לחיילים אלה חדר. המדריכים, חיילים כאורחים, מפגישים את נערי השוליים עם מפקדים בצה"ל, עורכים סיורים בבקו"ם (בסיס קליטה ומיון) ועוסקים בספורט ובמסעות כדי לשפר את כושרם הגופני של הנערים.

„משהו דפוק אצלם"

„צה"ל פיתח כלים לטיפול בנוער השוליים. הוא הקים את המרכז לקידום אוכלוסיות מיוחדות (מקא"ם), הציב ביחידות קציני בריאות נפש (קב"נים) והעמיד מנוף לסגל המטפל בנוער זה. צה"ל אינו רק מכונת מלחמה. צה"ל הוא צבא העם. מי שאיננו מתגייס נתפס כבעל פגם נפשי או חברתי, ומקבל „הכשר" להיותו בשוליים".

לד"ר אברהם לוי ידועים מקרים, שבהם נערות ניתקו קשרים עם נערים שלא גוייסו, בנימוק „שמשהו דפוק אצלם". מי שאינו מתגייס סובל מסטיגמה (אות קלון). כדי שצה"ל יהיה מסוגל להתמודד עם נוער השוליים הוא זקוק לכלים חזקים יותר כמו הנחיה והדרכה למפקדים כיצד לטפל בנוער שוליים. לוי מאשים: „בשל בעיות תקציב החל צה"ל לאחרונה לנעול את שעריו בפני נוער זה, על־ידי העלאת סף גיוס. בדרך זו מאבדים אותם נערים את הסיכוי האחרון להיות חלק בלתי נפרד מן החברה הישראלית. תעודת הפטור מצה"ל משמשת לאותם צעירים גם תעודה המנציחה את הניתוק והעויינות לחברה".

במורד הפיסגה הערבית (3)

העיקר — להתחיל לדבר

בשלב זה מגמת בריה"מ היא שתחל הידברות בין הישראלים לבין אש"ף ■ אם בשיחות אלה יוסכם על קונפדראציה, יסכימו לכך גם הסובייטים, בתנאי שהפתרון הזה יהיה מקובל גם על האמריקנים

מאת פנחס ענברי

אנו רואים כי ברית־המועצות מבקשת להרחיק את מערב אירופה מן התהליך המדיני, מכיוון שהיא מבקשת להדגיש את המשותף לה ולארצות־הברית, שכן חשיבות התהליך המדיני איננה נעוצה במזרח התיכון אלא בארצות־הברית עצמה. הסובייטים מבקשים לשכנע את האמריקנים, על־ידי הסגנת האחריות המשותפת לגורל העולם, כי אינם אויבים אלא ידידים, ולפיכך אין לאמריקנים צורך בתוכנית מלחמת הכוכבים.

במילים אחרות — המזרח התיכון איננו אלא חלק מעסקה גלובאלית: סיוע לאמריקנים בתהליך המדיני באזורנו, תמורת הסתלקות ממלחמת הכוכבים. זה נושא יותר מדי חשוב לסובייטים, מכדי שירשו לאירופאים לקלקל להם את ההצגה על־ידי כניסה לתחרות על חסדיהם של הערבים. הערבים מבינים זאת, ויש להניח כי המלך חוסיין ינסה לשכנע בביקורו הקרוב בקרמלין את הסובייטים שלא ילכו בנתיב הזה. כאשר חוסיין מדגיש לאחרונה את דבקותו בוועידה המלאה — כוונתו שאיננו מעוניין לסלק את האירופאים.

אבל מדיניותה של ברית־המועצות לחפש מכנים משותפים עם ארצות־הברית היא בעלת משמעויות מרחיקות לכת בהרבה — לא רק לגבי מתכונת התהליך המדיני, העדפת דו־שיח שקט עם האמריקנים על פני „חגיגה" עולמית, אלא גם לגבי התכנים. ברית־המועצות, יותר מאי־פעם בעבר, מוכנה לשקול בתשומת לב גם פתרונות ביניים, ולא רק לדבוק באופן דוגמאטי בפתרון מלא ומיידי.

לגיטימי — אבל לא יחיד

יש להדגיש שוב, הסובייטים לא ינטשו את הפלשתינים, מכיוון שאש"ף נתפש בעולם השלישי כתנועת שחרור לאומית, אבל בלי ספק ידחפו אותו בכיוון של חיפוש פתרונות פראגמאטיים. הכיוון הזה כבר בא לידי ביטוי מסויים, לא מלא, בהודעות הסובייטיות הרשמיות. כפי שציינה הכתבת המדינית של „על המשמר" דליה שחורי במדורה בשבוע שעבר, יכול היה מנהיג אש"ף יאסר ערפאת לחוש בשינויי הנימה בקרמלין. אש"ף לא הוגדר בביקורו הקודם כנציג הלגיטימי היחיד של הפלשתינים, אלא כנציג לגיטימי בלבד. אין הכוונה, כי לדעת הסובייטים יש לחפש את השותפים בייצוג שמאלה מערפאת, אלא להיפך, ימינה מערפאת — אישים שיהיו מקובלים גם על האמריקנים. כאן אנחנו חוזרים לנוסחה הישנה, שאש"ף כבר נתן לה את הסכמתו בעבר — שבשלב הראשון של השיחות ייצגו את אש"ף אישים מן השטחים, או פרופסורים בעלי מוניטין עולמיים מן הפזורה הפלשתינית, ואשר אש"ף הוא אשר ינקוב בשמותיהם. מדובר בגלריה של אישים המייצגים את הקו המדיני באש"ף — לא את המאבק המזויין — ובעניין זה אנחנו חוזרים לימי הוועידה להכוונה לאומית, שבה היתה לקומוניסטים השפעה גדולה. הם הצליחו לשכנע את חבריהם מאירגוני השמאל האחרים, כי יש להעדיף את „המאבק הציבורי" על פני המאבק המזויין — ובסאם שכעה, שנחשב באותם ימים בידי ישראל בטעות כטרוריסט, נכנס לעימות קשה בעניין תפישותיו המדיניות עם אבו ג'יהאד.

חוטף — אבל לא יורה

את חשיבות התפישות הסובייטיות האלה יש לבחון על רקע חטיפת היאכטה הבלגית בידי אבו נידאל. ברית־המועצות לא היתה שבעת רצון מעצם החטיפה, אבל יש לשים לב לשינוי משמעותי בין חטיפת היאכטה הפעם לבין פעולות טרור קודמות של אבו נידאל, ואין להוציא מכלל אפשרות, שאבו נידאל, או אלה העומדים מאחוריו, מאותתים לשתי המעצמות, כי אין להוציא אותם בסופו של דבר מכלל חשבון בתהליך המדיני. קודם־כל זאת פעם ראשונה, ככל הזכור, שאבו נידאל חוטף בני ערובה, ולא יורה בהם על המקום. אלה אולי הבדלים חסרי משמעות לגבינו, כי טרור הוא טרור, אבל יש בכך משמעות רבה מבחינת הטרוריסטים. חטיפת בני הערובה היא בעיניהם דרך להידברות. זאת לא ההידברות שאנחנו מייחלים לה, אבל עד כה לא השתתף אבו נידאל, בניגוד לאש"ף, גם לא בהידברות על חילופי שבויים. הוא פשוט היה בא ויורה. כדי להדגיש את המעבר לפסים מדיניים, זאת הפעם הראשונה, ככל הזכור, העמיד אבו נידאל דובר, וביקש לנהל את המגעים דרך הצלב האדום — כלומר הוא אותת, דומני לראשונה, על נכונותו לקבל עליו את עול המשמעת העולמית. אין ספק, כי תהליך ההתקרבות בין המעצמות, והמכנה המשותף ביניהם למאבק בטרור עשו את שלהם על אבו נידאל, והדבר מדגים איזו תרומה יכולה ברית־המועצות להעלות בתהליך המדיני.

מאבק פוליטי במקום טרור

כאשר אנחנו חוזרים לשטחים הרי שוב אנו מגלים קווים נוספים לדמיון בהשקפות בין האמריקנים והסובייטים — למשל מקרהו של ראש המכון ללימודי אי אלימות, מובארכ עוואד. בלי להכנס כרגע לנסיבות המדוייקות של ההחלטה הישראלית שלא לאפשר לו להמשיך בפעילותו, הרי יש דמיון בין עקרונות עבודתו לבין עקרונותיה של הוועידה להכוונה לאומית לשעבר, שהיתה בהשפעת הקומוניסטים. מה שבולט כעת הוא הנחרצות שארצות־הברית גילתה נגד גירושו. אם כך, מקובל על בריה"מ וארה"ב, שאת המאבק הפלשתיני נגד המשך שלטונה של ישראל יש לנהל לא בטרור, אלא בדרכים של מאבק פוליטי וציבורי בסגנון מובארכ עוואד או הוועידה להכוונה לאומית.

מן הראוי לציין, כי כל ההתפתחויות האלה הן עדיין בחיתוליהן, והניסוחים הסובייטיים עדיין אינם נותנים לכך ביטוי מובהק — אבל בעיון בבטאון רק"ח „אל־איתיחאד" אפשר למצוא מאמץ של הכשרת קרקע סמויה לשינויים הצפויים. כבר בספטמבר הפנינו את תשומת־הלב לכותרת שבחר „אל־איתיחאד" מדברי ח"כ צ'ארלי ביטון על שיחותיו עם ערפאת. „אל־איתיחאד" בחר בכותרת ראשית את דברי ח"כ ביטון שערפאת מוכן לשיחות ישירות עם ישראל במסגרת ועידה בינלאומית. זה בדיוק הנוסח שפרס דוגל בו. כדי שלא יתקבל הרושם כי הכותרת הזאת היתה חריג, הופיעה באותו ביטאון כותרת אחרת מדברי ערפאת לפני באי כינוס של עיתונאים בשפה הצרפתית בתוניס (28.10.87), לאמור: „ערפאת מוכן לפגוש את שמיר בוועידה הבינלאומית". כלומר: הוועידה הבינלאומית כמטרייה לשיחות ישירות — שוב על פי התפישות של פרס.

ראיון יוצא־דופן

אם כך, הוועידה הבינלאומית איננה העיקר, אלא אמצעי לשיחות ישירות, ובעניין זה ראוי לציין את תפקידה הפעיל של רק"ח במאמצים לפגישות ישירות בין ישראלים ובין אישים מוסמכים של אש"ף. החודש נעשה נסיון בתיווך רק"ח להפגיש את השר עזר וייצמן עם ערפאת בשולי חגיגות מהפכת אוקטובר במוסקבה, אבל הסובייטים לא היו מעוניינים בשלב הזה של יחסיהם עם ישראל להזמין שר ישראלי למוסקבה. במקום הפגישה בין וייצמן לערפאת, התקיימו מגעים בין הקומוניסטים הישראלים לערפאת, שנתנו ביטוי לכוונת הסובייטים להביא את ישראל ואש"ף לידי דיאלוג, שיפתור להם בעיות קשות בקידום ההבנה עם האמריקנים. ואכן, במהלך המגעים הגלויים והישירים בין אנשי רק"ח לבין ערפאת, העניק מנהיג אש"ף ראיון יוצא־דופן בחשיבותו ל„אל־איתיחאד" (8.11.87), לא רק מן הבחינה שהיה זה ראיון ראשון לעיתון ישראלי, אלא גם מבחינת תוכנו: ערפאת אומנם חזר על הניסוחים המוכרים של ועידה בינלאומית, אבל הרחיק לכת בפנייה ישירה אל העם הישראלי, שבו קרא לו ב„לב פתוח" לחדול מן האמונה כי אפשר לחסל 5 מיליון פלשתינים, כשם שאי־אפשר לחסל את הישראלים. לפיכך יש לחפש פתרון כדי לחיות בשלום. השלום במזרח התיכון הוא חלק מן השלום העולמי, ומסכסוכים מקומיים עלולה לפרוץ מלחמת עולם גרעינית. ערפאת גם נתן מושג למה הוא מתכוון בצורת הפתרון הרצויה לו, בכך שספסל [...] לא הזכיר אותה, בשלב זה. על אהדת אש"ף לאופן הפתרון הזה ניתן ללמוד בקלות מתשומת הלב המדינית שמעניק בטאון אש"ף „פלסטין א־ת'וורה" לכל מה שנאמר ונכתב בישראל בעניין זה.

לחיצת ידיים במוסקבה

לא זו בלבד — משלחת רק"ח לחגיגות אוקטובר נועדה בגלוי עם ערפאת ומשלחתו: ערפאת אף לחץ במופגן את ידיו של מנהיג רק"ח מאיר וילנר בתום נאומו לפני המשלחות. צריך להבהיר: חשיבות המגעים האלה לא בהיותם בין קומוניסטים לבין ערפאת, אלא בין ישראלים לבין ערפאת, ו„אל־איתיחאד" עצמו הדגיש קודם־כל מטרתו הסופית של ערפאת — לפגוש את שמיר.

כאשר חזרה המשלחת הקומוניסטית ממוסקבה כינסה מסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב, וראוי לשים לב מה הדגישה, ומה הצניעה, על פי הערכה של „אל־איתיחאד" (12.11.87). עיקר המסר הוא שמתחוללים שינויים בברית־המועצות, ומזה צא ולמד שיש לצפות לשינויים בעמדות הסובייטיות גם במזרח־התיכון. כותרת הידיעה מסבירה במה מדובר, בכך שהבליטה את העובדה שבעניין המזרח התיכון יידון בפסגת רייגן־גורבצ'וב, כלומר הוועידה הבינלאומית היא רק מתכונת אחת הבאה בחשבון — וייתכנו מתכונות נוספות. (ואבל צריך לזכור כי במקום מוצנע אומנם חזרו הדוברים על המחוייבות האיתנה לוועידה הבינלאומית). וילנר וטובי גם דיברו באהדה על המחשבות החדשות הצצות בליכוד בעניין אש"ף, ובעניין זה ראוי שוב להזכיר, כי עמירב ופרסטנר מדברים על מתכונת קונפדראטיבית של פתרון, שכאמור מקובלת גם על ערפאת, ומכאן שכאשר ברית־המועצות מחפשת פתרונות ביניים כדי למצוא מכנה משותף אפשרי עם ארצות־הברית, הרי המתכונת הקונפדראטיבית עם ישראל בהחלט באה בחשבון — אם כי על ברית־המועצות להתחשב בהתנגדותם של ירדן ושל סוריה, ולפיכך המתכונת הזאת עדיין נרמזת, ואיננה מופיעה בגלוי. יש להניח, כי כאשר תודיע ברית־המועצות רשמית על תמיכתה בהסדרי ביניים, היא תזכיר את העברת השטחים לחסות האו"ם לתקופת ביניים. כרגע העיקר בעיניה, כך נראה, שהישראלים ואש"ף יתחילו לדבר, לא חשוב על מה. אם יסכימו על קונפדראציה, יסכימו לכך גם הסובייטים, ובלבד שהפתרון הזה יהיה מקובל גם על האמריקנים.

(רשימה שלישית)

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אשד

מאת יוסף שמי

מין לא מתוק

מחלת הסוכרת גורמת לגברים אין־אונות ולנשים — קרירות מינית וכאב. מה עושים

„ניו־אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין" ... (מה שמכנים בישראל: „רופא המשפחה") על שינויים מהירים ברפואה. אמצעי התקשורת ... במהירות־בזק שיטות חדישות של איבחון, טיפול ומניעה. הידיעות ... לרופא באמצעות... חולה. והוא אינו יודע כיצד „אוכלים" את ... הללו, שכן הוא לא זכה להסבר על ... של השיטה כלפי סוגים שונים של ... אצל אנשים בגילאים שונים עם ... שונה. ... מתייחסת, כאמור, גם לבדיקות ... לתרופות ולקיום או אי־קיום ... כמו דם, נסיוב, המערכת ההורמונלית ועוד. כך למשל, בשנות ה־50 היה הכולסטרול באופנה, אחר־כך ירד מן הפרק ושוב חזר בשנות ה־80. בשנות ה־40 נתבקשו חולי כליות להגביל צריכת חלבון ואחר־כך שוב עלה הנושא על הפרק ב־1981.

בשנות השלושים של המאה שלנו נפוץ בין הרופאים המושג "FIGHT OR FLIGHT", שפירושו צא למאבק או תנוס על נפשך; אל לך להיות מתוסכל, מדוכא, כי זה הורס את הבריאות. בשנות ה־50, עם הופעת ספרו של סיילה על אודות „סטרס החיים", התפשטה תיאוריה על השפעת המתח על מספר רב של מחלות החל מליקויים נפשיים, מחלות מערכת העיכול וכלה במחלות סרטן. אגב, האופנה הזו עוד לא עברה מן העולם.

ב־1974 המציא אחד בשם פרידמן את „טיפוס איי" „וטיפוס בי". הראשון הוא סוג אדם שאפתני, פעלתן, כובש המועד למחלות־לב. והשני יותר שקט, פלגמטי לא כל־כך זריז ומחוסן יותר מפני מחלות־לב. ב־1984 חזר לספרות הרפואית המושג של לחץ. בימים אלה נראה שהיא עובר.

מחבר המכתב שראה אור בכתב־העת הרפואי מזכיר, כי בשנות השלושים היו אבחנות רבות על חומציות־יתר ועודף חומצה; בשנות הארבעים מצאו מקרים רבים של חוסר חומצה כמקור לליקויי תיפקוד. בזמנו הירבו הרופאים לאבחן ליקוי שסתום הלב כמקור להרגשת חולשה. היו זמנים שהירבו לאבחן תסמונת של טרם וסת כמקור הצרות של נערות ונשים. כיום נתפסים רבים לאוסטיאופרוזיס.

לאופנה של סוג מסוים של מחלות יש השפעת־גומלין על התנהגות אנשים. יש ריבוי של חולים־מדומים במחלות אופנתיות. זו „תרומה" של המדיה למתרחש בחדרי ההמתנה ובחדרי קבלת־חולים של מרפאות פרטיות וכמובן ציבוריות. היתה תקופה של פחדים מפני ההשפעה השלילית של סכרין, קפה וכו'. אנשים חשו להיבדק מחשש לסרטן הקיבה, המעי הגס ואיידס. עכשיו חוששים בכל קשיש שהוא לוקה באלצהיימר (השתטות).

באזורים מסוימים בארה"ב יש נטיה לראות בסימנים שונים עדות למחלות אופנתיות. באחד המקומות הללו מרבים לאבחן אבני־מרה. במקום אחר מאמינים התושבים בהשפעה מרפאת של פרחי־בר, של צמידי־נחושת ועוד.

הרופא המצוי כבר אינו יכול לעמוד במירוץ אחרי תפריטים שונים (מה שמכנים "PHYSICAL FITTNESS"). המצאות שונות בשטח הדיאטה רודפות אחת את השניה והרופא חסר־אונים. רק אתמול המציאו דיאטה והנה, כבר הוחלפה באחרת. הוא הדין לגבי שיטות התעמלות לשימור הכושר. כותב המכתב מספר, כי הוא אינו מונע מחוליו להתמסר לשגעונות, ובלבד שלא יתחילו לבלוע רעלים, כגון כמויות עצומות של ויטמין "A" וכו'. בסופו של דבר, גם הרופא הטוב ביותר צריך לזכור, כי הוא אינו יכול להבריא את החולים שלו...

לטוף והתחשבות במקום ניתוק־מגע

איידס עכשיו זה „IN"?

אופנה אינה רק לבוש וריהוט: גם מחלות!

... שהגברים חולי הסוכר מקבלים ... המיני מליקויים בזיקפה, ... הנשים חולות הסוכרת לקרירות ... זרימת דם לא סדירה לאיברי ... הנרתיק. ליקוי בזרימת הדם ... המין גם עלול לגרום יובש ... המקשה על המגע המיני. ... להתגבר על הפרשה לא מספקת של ... בעזרת קרם מיוחד. אולם אין זה ... המגע ... על עצמם בשל ... סכר בשתן, המהווה קרקע לחיידקים ... מלווה בכאב. מגע מיני בעת הופעת דלקות הופך לבלתי־נסבל ומתפתחת רתיעה טבעית מן המשגל. הכאב המלווה יחסי מין כמצב זה גורם לעתים להתכווצות לא־רצונית של השרירים המקיפים את פתח הנרתיק. זו, כמובן, מכשילה את נסיונות החדירה או הופכת את המגע למכאיב עוד יותר. כל אלה גורמים סיבוכים נפשיים, תגובה תחושתית שלילית ודיכוי החשק וההנאה המינית.

הצורך להימנע מכאב, עולה על היצר המיני — כותבים ד"ר מיכל וד"ר יצחק ויידיס בירחון „איל" של האגודה הישראלית לסוכרת. ההתעלמות מן הכאב וניסיון לקיים מגע מיני למרות הכל — לא יפתרו דבר. פתיחות בין בני־הזוג והסבר על סיבת ההימנעות ממין, עשויים למנוע הרגשת כעס ותסכול של הגבר ורגשות־אשמה אצל האישה.

המחברים טוענים עוד, כי בני הזוג יכולים להגיע לסיפוק מיני בדרכים אחרות שאינן כוללות חדירה לנרתיק. עדיף שהאישה החוששת ממשגל מכאיב, תציע לבן זוגה ליהנות יחד בדרכים אחרות שאינן כוללות חדירה, דרך זו עדיפה על התרחקות ממגע באמתלות שונות. דווקא בתקופה של אי־נוחות פיזית, זקוקה האישה לחום ואהבה, בעוד ש„ניתוק מגע" יגרום לשני הצדדים תיסכול ואכזבה.

מחקרים שבוצעו בקרב נשים חולות־סוכרת הראו, כי אלה נוטות יותר לפתח מצבי־רוח של דכדוך, דיכאון, כעס וחרדה. תופעות אלה, נפוצות אגב, בקרב נשים חולות, בשל קשיי הסתגלות למחלה כרונית. חרדה, דיכאון ועוד שוללים מצב של חשק והנאה מינית. הסתגלות לסוכרת כמחלה כרונית תלויה בתמיכה חיובית מהסביבה במסגרת משפחתית, אך גם טיפולית, פסיכולוגית, כפורקן למתח.

גורם נפשי שלילי יכול להסביר ירידה בחשק מיני ובאורגזמה של נשים סוכרתיות, שכן מדובר בתגובה ספונטנית הנפגמת בשל הצורך בהקפדה על רמת הסוכר, דיאטה ועוד. על רקע זה צומחות אובססיות שונות, אשר אף הן מונעות ביסוס כישלון חיי המין.

בטרם נקיטת צעדי טיפול, יש לאבחן את הגורמים הספציפיים. אין הקבלה בין אימפוטנציה אצל גבר בשל חוסר זרימת דם לאיבר המין ובין מצב דומה אצל אישה. הדעה הרווחת היא, שהפרעות בעיצבוב ובאספקת הדם פחות קריטיות לגבי התיפקוד המיני של האישה מאשר לגבי גברים. כאשר הכאב נובע מהיעדר ריר — ניתן לטפל בכך. יותר מסובך הוא הטיפול כאשר הכאב נובע מ„זכרונו של הגוף"; או מוטב לא לקיים יחסים מלאים בעת הכאב. יש לדאוג להידברות בין בני הזוג, תוך התאמת התיפקוד המיני למצב הנוצר, תוך ויתור על חדירה. על בן זוג לתת עידוד ותמיכה לאישה חולה, כדי להפחית את המתח והחרדה. הטיפול במקרים אלה חייב להתחלק בין רופא מומחה לסוכרת, לבין פסיכולוג ו/או סקסולוג וייתכן שגם גינקולוג. אין לדחות פניה לעזרה רפואית. ההמתנה עלולה להחמיר המצב ולסבך אותו.

טיפול „ארומטי" בהצטננות

„קרבול" הוא שמו של תכשיר (לא תרופה, אפשר לרכוש ללא מרשם רופא) ... למצוננים על־ידי חברת „אביק". התכשיר מכיל כלורובוטנול, מנטול, ... ועוד — שישה רכיבים שונים, אשר שילובם הופך אותו ליעיל ... כך טוענים היצרנים הבריטיים. ... נמכר בצורת כמוסות. השימוש בו פשוט למדי. אפשר לרוקן את תכולת הכמוסה ולשפוך לתוך כלי עם מים חמים ולשאוף את האדים. אפשר לשפוך את תוכן הכמוסה על ממחטה, לקרבה לאף ו... לשאוף. אפשר בשעות הלילה לשפוך את תכולת הכמוסה על הפיג'מה, השמיכה ולשאוף תוך־כדי שינה. הריח הדומיננטי הוא של אקליפטוס, המשתחרר בהדרגה וכך נהנים מהתרופה בכל שעות השינה.

... נועד להקל על הסימנים החיצוניים של ההצטננות — אף סתום ועוד. גם החולים בשפעת יוכלו להקלה אם ישתמשו בקרבול. התכשיר מועיל לאנשים שאינם יכולים ליטול תרופות המכילות חומרים אנטי־היסטמיניים. קבוצת־יעד לקרבול הם ... קטנים ואף תינוקות. הקטנים פגיעים מאוד וחשופים לזיהום. הם סובלים בשעות הלילה באפם ובגרונם ומתקשים להרדם. קרבול יכול במקרים כאלה להיות ... על השמיכה או הפיג'מה, במקום להשתמש בטיפות־אף או ...

יצרני הקרבול מוסרים כי התכשיר נמצא בשימוש זה זמן בבריטניה, ולא נרשמו ... תגובות חריגות. יש רק להיזהר ממגע הנוזל עם עיניים כי הדבר יגרום גירוי. כמוסה ... מספיקה ל־8 עד 10 שעות.

רשות הקורא

הזורעים רוח

בימים האחרונים היינו עדים לתופעות מדהימות במפלגת „התחייה": מנהיגיה של מפלגה זו התנפלו זה על זה וזה על זו בשצף־קצף, והתגלו לעין כל כאוייבים מרים, שתהום של שנאה מרה מפרידה ביניהם.

לכאורה זוהי תופעה מוזרה ומדהימה, שהרי בין גאולה כהן לרפאל איתן אין שום הבדל אידאולוגי. אולם למעשה, „התחייה" נפלה קורבן לאידאולוגיה של עצמה. מאז קמה, הטיפה מפלגה זו לתורת הכוח, לאגואיזם לאומי מוחלט, אנשי „התחייה" מתעלמים מכך שבארץ חיים שני עמים, יהודי וערבי, ולשניהם זכויות שוות: הם מבקשים לשלול מן הערבים את זכויותיהם; הם מתנגדים לכל פיתרון של שלום ומנסים לכפות על כולנו מלחמת־נצח נגד העולם הערבי. במהירות גדלה והולכת עברו מנהיגי „התחייה" אל הגזענות הגלויה, תמכו ברעיון ה„טרנספר" ומטיפים לגירוש המוני של ערבים. הם ניסו לעורר במדינה רוח של לאומנות קיצונית, של קסנופוביה, קנאות, חוסר סובלנות, פולחן הכוח ושנאה עיוורת.

האם פלא הוא, שבסופו של דבר חדר הרעל כה עמוק לליבם של רפאל איתן, גאולה כהן ויובל נאמן, עד שהחלו לשנוא שנאה מרה גם את חבריהם למפלגה ולדרך? אכן, הזורע רוח קוצר סופה.

אדם קלר, תל־אביב

מתעלם מאחריות

ב„רשות הקורא" מיום 22.11 מגיב שלמה דיאון על המדיניות האנטי־פועלית של הממשלה. אע"פ שאני מסתייג מהתקפתו האישית על סגן שר האוצר, עדי אמוראי — התקפה אישית איננה לרוחי — אני בהחלט תומך בתביעותיו הצודקות, ובביקורת על ממשלת האחדות הלאומית ומדיניותה האנטי־סוציאלית, מדיניות שמיטיבה עם העשירים ופוגעת בעובדים ובגימלאים.

עם זאת, תמוה הדבר ששלמה דיאון, שהוא חבר מפלגת העבודה ולא מהשורה האחרונה, מתעלם מאחריותו־הוא למדיניות פסולה זו. עובדה היא, שמפלגתו והוא, חבר נכבד בה, אחראים למדיניות זו הפוגעת בעובדים ובגימלאים.

כל עוד הוא נמצא בין הטובלים ושרץ בידם, כדבריו, אסור לו להיות מוכיח בשער. גם אם הוא רוצה להגיע לכנסת על גבם של הגימלאים, דבר שהוא כשלעצמו משלה את הציבור, כפילות זו היא פסולה.

משה סמולר,
חבר מזכירות הסתדרות הגימלאים

ה„שדכן" הוא מכלב

בשם „שדכן" נוהגים לכנות בבדיחות את המכשיר המהדק ניירות ומצמידם בסיכות. באחרונה עמד ה„שדכן" הזה על סדר היום באחת מישיבות משפט דמיאניוק. למכשיר זה קבעה האקדמיה ללשון, לפני שנים אחדות, את השם מכלב, ולפעולתו הכלבה, ולסיכות דמויות האות ח' כליבים. המונחים האלה נתפרסמו גם בכרך המילואים למילון אבן־שושן שיצא בתשמ"ג, כשנה לפני פטירת מחברו.

הפועל הכליב, כמובן תפר תפר גס, נהוג בספרות התלמודית, ולפי סברה יסודו מלשון כלב, לפי שהתפרים דומים לשיני כלב. „תפר מכליב" הוא כינוי רווח בפי תופרות וחייטים לתפר ארעי גם בשפת הנגר.

ד"ר ראובן סיוון, ירושלים

סוגרים אופציה

ב„על המשמר" מ־20.11.87, מופיעות שתי ידיעות המסמלות את הברירות הניצבות לפנינו בסכסוך הישראלי־פלשתיני. בראש העמוד הראשון מופיעה ידיעה על „רכב ישראלי הוצת בעזה", ובתחתיתו „ראש המכון ללימודי אי־אלימות לא יציית לצו הגירוש נגדו". צריך להבין, שכל עוד אין פותרים את הבעיות שבגללן נלחמים, אין לנו אפשרות לבחור בין מאבק לאי־מאבק בסכסוך. היום הבחירה היא בין מאבק אלים למאבק לא־אלים.

ד"ר מובארק עוואד מנסה לשכנע את בני עמו הפלשתינים לנטוש את דרך הטרור במאבקם למען זכויותיהם, ולעבור למאבק לא־אלים. מי שמגרש את ד"ר מובארק עוואד, בעצם מנסה לסגור את האופציה למאבק לא־אלים, ובכך מעודד את הטרור נגדנו.

לא טובת אזרחי ישראל עמדה לנגד עיני המחליטים לגרש את ד"ר עוואד, אלא טובת הלאומנים הקיצוניים שקרבנות אדם עוזרים להם לקדם את מטרותיהם.

עמוס גבירין, שפיים

בלי הטפות מוסר

אינני נמנה עם קוראי „על המשמר", אבל ב־27.10 שמעתי ב„גלי צה"ל" את תוכן מאמר המערכת שלכם בעניין סקר „רחף" על היחס של הנוער לציבור הערבי בארץ. אתם שם בעיתון (ות) סבורים כנראה שהציבור בארץ לגמרי מטומטם, או שזכרונו מעורפל לחלוטין. מה הקשר בין „הכיבוש" לתוצאות הסקר? הרי עד 1966, עם מפ"ם בממשלה, שרר מימשל צבאי בגליל ובמשולש. ומה היתה דעת הנוער אז, לפני 67 ו„הכיבוש" רחמנא ליצלן, על הערבים בכלל ועל הציבור הערבי בארץ בפרט? או מה זה שייך ל„כיבוש"?

ממה ראיתי בעיתונים אחרים, היחס של הנוער נראה לי דווקא בריא לחלוטין. כאותו שיעור 43 אחוז בערך, מצדד בהגבלת הזכויות גם של הערבים וגם של חרדים. בולט כאן העיקרון של זכויות שוות תמורת חובות שוות. ממתי עיקרון זה נוגד את הדמוקרטיה?

השאלה העקרונית, ממנה נגזרת גם התשובה העקרונית, היא האם הציבור הערבי בארץ, כקולקטיב, הוא בחינת „גר" או אויב (בפועל או בפוטנציה). היחס של „כבדהו וחשדהו" מתאים וראוי במקרה זה, ודומני שתוצאות הסקר מאששות יחס זה. ברוח זו אני גם מחנך את ילדי. הייתי מאוד שמח לשנות יחס זה בכמה תנאים: א. גינוי בקול רם וצלול של הטרור ומבצעיו; ב. שיתוף פעולה אמיץ עם כוחות הביטחון לגילוי מחבלים (כמה מהם באו בשנים האחרונות מכפרים ערביים בגבולות הקו הירוק); ג. הפסקת הבנייה הבלתי חוקית. ד. הבעת רצון מצד ראשי הציבור הערבי לראות מספר גדל והולך של צעירים מתגייסים לצה"ל; ה. הפסקת הבכי המתמיד על „קיפוח"; ו. תשלום מיסים ברמה נאותה; ז. ביטויי הזדהות עם המדינה, ויחס של כבוד כלפי סמליה וחגיה הלאומיים, ועוד. כל עוד לא נראה שיפור מתמשך בתחומים הנ"ל, היחס של „כבדהו וחשדהו" יימשך.

בתור עיתון אידיאליסטי, השייך למפלגה סוציאליסטית (וגם מרקסיסטית, למיטב ידיעתי), ראוי להזכיר (גם אם בעיתונכם, כך אני מניח, הדבר לא זכה לפרסום — אני שמעתי על כך בבי. בי. סי.), שבימים אלה שלחה הממשלה בבלגראד כוחות צבא ומשטרה לאיזור קוסובו שבמערב יוגוסלביה, להגן על המיעוט הסרבי מפני לחצם הגובר של המוסלמים האלבנים. אנו סברנו לתומנו שבמדינה ה„סוציאליסטית" אחוות העמים תהיה יותר מסיסמה. אז אנא, אל נא תטיפו לנו מוסר! לערבים יש עדיין ללמוד הרבה מאיתנו גם בתחום המוסר, היחס לחיי אדם וכד'.

אברהם נאור, ירושלים

מתביישת

העמדות הפוליטיות של כתבי „על המשמר" רחוקות כרחוק מזרח ממערב מעמדותיה של הח"כ גאולה כהן, ומאחר שאני מזדהה בדרך כלל עם עמדות העיתון אני חתומה עליו. אולם כאשר עתונאים מסויימים מנצלים את „כוחם" לפגוע באדם בצורה אישית ולא עניינית, ולכתוב שהוא סובל מ„הפרעה ממושכת" ומ„מחלה מתמשכת", משום שעמדותיו הפוליטיות והשקפת עולמו שונים — לא רק שאינני מזדהה עם העיתון אלא שאני מתביישת בו. הכתבה של ארנון לפיד מ־18.11.87 ב„עמוד אחורי", על רפואה שימושית, שייכת לקטגוריה זו ואני מקווה שלא ירבו כמותה.

נעמי ריפתין, נווה מונוסון

פסק־זמן

מאז השבתת הטלוויזיה נדמה שהמתח ברחוב ירד. האנשים יותר רגועים, דוחפים פחות באוטובוס ויותר מחייכים. לא ניבטים אלינו מן המסך הקטן פניהם של הפוליטיקאים, המגנים זה את זה ומבטאים שנאה במקום אהבה. אנא, המשיכו לתת פסק־זמן למנוחה. מי ש„מת" על חדשות, יכול לקבלן מן העיתונות.

מרדכי אביב, כפר־סבא

צורה ותוכן

כשהמערכת שינתה את צורתו של העמוד האחורי, רגזתי. אחד הדברים המעניינים שתרם „על המשמר" לעיתונות העברית היה העמוד האחורי שהדגיש את חשיבותן של הידיעות מהארץ. כיום התרגלתי כבר ל„עמוד אחורי" במתכונתו הנוכחית ואני מעיף בו עין לפני שאני פותח את העיתון, אבל אחד החידושים האחרונים ב„על המשמר" היא הכותרת הבולטת המשכים — שוב אין צורך להתרגז כשמחפשים המשך של כתבה מעמוד ראשון. המדור „יש דיבור" לא נראה לי, אבל כנראה שיש דברים בגו. אולי הצעירים, מתוך קריאה במדור זה, יגיעו גם ליתר המדורים והעמודים. אשר לדף הירוק, לא נכונה הטענה שהוא עוסק רק ב„מכות טריות"; יש בו גם לטיפה למי שמגיע לו. נהניתי מפגישה עם חברי מערכת הדף הירוק, שהיתה בעין־השופט לפני למעלה משנה, וכן מהנדנדה בשניים בין ארנון לפיד וחבר קיבוץ גזית ב„הגשה עצמית" האחרונה.

משה תבור, עין השופט

תיק חוץ

פרס נובל יש — שלום אין

מאת יהודה צור

הענקת פרס נובל לשלום לנשיא קוסטה ריקה, אוסקר אריאס, בגלל מאמציו להשכנת שלום במרכז אמריקה, אמנם העמידה על סדר היום הבינלאומי את בעיית האזור, השרוי במלחמת אזרחים זה עשר שנים, אולם עדיין לא הביאה להפסקת האש המיוחלת.

הסכם הפסקת הקרבות במרכז אמריקה אמור היה להתממש כבר ב־4 בנובמבר, אולם הדבר לא התגשם למרות המאמצים הרבים המושקעים על־ידי הצדדים היריבים. ההסכם של חמשת הנשיאים של מרכז אמריקה, שנחתם בגואטמאלה במחצית אוגוסט, דיבר על סדרה של שיחות שמשמעותן השכנת שלום בראשית נובמבר. אולם התברר, שהסכם

אוסקר אריאס – קיבל פרס

השלום לא הביא לסיום הקרבות והמועד שנקבע עבר בלי שקולות הירי נדמו. השכיל לעשות הנשיא אריאס, אשר בהסכמת יתר הנשיאים של מרכז אמריקה, הזדרז להודיע, שאמנם ה־4 בנובמבר חלף אך התקווה עדיין קיימות וכי יש לעשות הכל כדי להגשים את השלום.

הצעה חדשה

ביוזמת הנשיא ניקרגואה, דניאל אורטגה, ובתיווך יושב ראש בית הנבחרים האמריקני, הוגשה הצעה חדשה של הסנדיניסטים, העשויה להוביל לסיום הקרבות, גם אם התגובות הראשונות של רייגן וה„קונטראס" רחוקות מלהיות חיוביות. ההצעה החדשה מדברת על הפסקת המלחמה בין הקונטראס לבין השלטון הסנדיניסטי, שתיכנס לתוקפה ב־5 בדצמבר. הפסקת האש הזאת אמורה להמשך חודש ימים. במהלכה יפקחו נציגי מדינות אמריקה המרכזית וגופים בינלאומיים על התקדמות תהליך השלום. לקראת הפסקת האש יאותרו חמישה אזורים בתוך ניקרגואה שבהם ירוכזו אנשי הקונטראס. 15 יום לפני כניסת הפסקת האש לתוקפה יחדל הצבא הסנדיניסטי מפעולות צבאיות נגדם כדי לאפשר את מעברם לאזורים אלו.

על פי התכנית, תיאסר העברת ציוד צבאי לקונטראס ואילו סיוע אזרחי יועבר רק באמצעות גופים בינלאומיים. בתום תקופת הפסקת האש, כלומר בראשית ינואר, יהיה על הקונטראס למסור את נשקם, כתנאי לשיתופם בהליכים הפוליטיים לקראת דמוקראטיזציה של ניקרגואה. ההצעה היא אמנם פיתוח של תכנית השלום שהציעו ראשי חמש המדינות במרכז אמריקה, אולם הפעם מדובר בתיווכו

נשיא קוסטה ריקה קיבל פרס נובל לשלום, אך ההסכם להפסקת האש במרכז אמריקה טרם מומש

של נשיא בית הנבחרים האמריקני, הנותן לכך יתר תוקף. ג'ים רייט הסכים לשמש מתווך לאחר שהנשיא אורטגה ביקר בוושינגטון, לראשונה מאז המהפכה בניקרגואה ב־1979. אורטגה הרכיב עם רייט תכנית בעלת 11 סעיפים שהועברה באמצעותו של הקרדינאל מניקארגואה, אובנדו בראבו, אשר הסכים לשמש מתווך בין הקונטראס לבין הסנדיניסטים.

עם פרסום ההצעה החדשה הזדרזו כמה מנציגי הקונטראס להודיע, שאין בתכנית כדי לקדם את תהליך השלום שכן אין היא מדברת בפירוט על צורת השתתפותם העתידית של הקונטראס בתהליך כניסת ניקארגואה למשטר דמוקראטי. בנוסף לכך טענו ראשי הקונטראס, שאין היא כוללת הבטחות מפורטות לגבי אופי העתידי של המשטר. גם בארה"ב מודעים לעובדה, שעצם נכונותו של יו"ר בית הנבחרים מהמפלגה הדמוקראטית ג'ים רייט לעמוד מאחורי התכנית מעניקה לה יתר משקל, שכן הקונטראס יודעים, שכל סיוע עתידי מצידו של ממשל רייגן למתנגדי הסנדיניסטים תלוי באישורו של הקונגרס האמריקני אשר מתנגד לפי שעה להמשך הסיוע הצבאי. רייגן, לעומת זאת, הביע כעס על מעורבותו של יו"ר בית הנבחרים. הנשיא הסכים אמנם לתת ארכה לתהליך השלום הנוכחי במרכז אמריקה ולדחות את דרישתו למתן 270 מיליון דולר לקונטראס עד לחודש ינואר, אך הכל יודעים שהבית הלבן אינו עושה דבר — ואולי להיפך -- כדי לקדם את תהליך השלום.

יש לציין, שעד כה מסרב משטרתו של אורטגה להיענות לדרישות הקונטראס לשיחות ישירות ביניהם. ברגע האחרון ביטלו הקונטראס את כוונת מנהיגיהם לטוס לבירת ניקארגואה, כדי לנהל משא־ומתן ישיר עם אורטגה, לאחר שהתברר להם שניתנו הוראות לאסור על כניסתם בכל מקרה. הסנדיניסטים טוענים, שהם מוכנים להעניק חנינה לכל הקונטראס שירצו בכך.

אחיו של דניאל אורטגה, אומברטו, המשמש

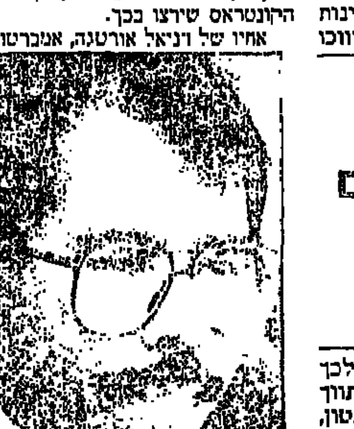

דניאל אורטגה – העלה הצעה

שר ההגנה, נסע לפני כעשרה ימים לבירת קובה כדי לשכנע את המנהיגות הקובאנית להסכים לאפשרות של שיחות ישירות עם הקונטראס, לפי דרישתם, כדי להביא לקץ הקרבות. אולם ברור כי כיום קשה מאד למשטר הסנדיניסטי לנהל שיחות ישירות פומביות עם הקונטראס, אשר ממילא אינם מחוייבים לכך בגלל ההסכמים של חודש אוגוסט האחרון.

בינתיים שיחררו הסנדיניסטים יותר מאלף עצירים פוליטיים, אולם אורטגה הזדרז להודיע שהענקת חנינה כללית לכל הקונטראס תלויה בכך, שארה"ב תשים קץ למאמציה לפגוע בניקרגואה. עתה ממתינים הכל לתוצאות מאמצי התיווך, כדי להיווכח אם אמנם יביאו להשכנת שלום במרכז אמריקה.

50 מיליון דולר להונגריה

הבנק העולמי עומד להעניק להונגריה הלוואה בסכום של 50 מיליון דולר, לצורך פיתוח טכנולוגי. זאת תהיה ההלוואה הראשונה המיועדת להעברת מוצרים של טכנולוגיה מתקדמת מהמערב לגוש המזרחי.

ההלוואה היא חלק מחבילה של 350 מיליון דולר, המיועדת לשיקום התעשייה ההונגרית. פקידי הבנק העולמי אומרים, שההלוואה תאפשר להונגריה להכניס תהליכים טכנולוגיים מתקדמים לתעשייתה ותאפשר לה לייצר מוצרים באיכות גבוהה, שיתאימו לשיווק במערב.

מלחמת מחירים

כמה מחברות התעופה הגדולות בעולם מאיימות כי יפסיקו את טיסותיהם לדובאי, לאחר שמלחמת מחירים הורידה את מחיר כרטיס הטיסה מדובאי ללונדון ל־200 דולר. לנציגים של קלמ, בי.אי., סוויסאייר וחברות נוספות פנו לשלטונות התעופה של דובאי בבקשה כי יסדירו את התעריפים, אך ללא הצלחה.

מחירי הטיסה מדובאי ירדו כבר בראשית שנות ה־80'. הירידה הנוכחית נגרמה בגלל המחירים הנמוכים שמציעה השנה חברת התעופה הלאומית של דובאי, אמירתס.

אחריות בינ"ל

שר המסחר האמריקני ויליאם וריטי תובע מיפאן כי תצטרף לחרם הנפט נגד איראן. הפנייה הדהימה את ממשלת יפאן, שהאמינה כי ארה"ב קיבלה את סירובה לסכן את יחסיה עם איראן.

לדברי וריטי, על יפאן לחלק עם ארה"ב את מנהיגות העולם החופשי. הוא הציע ליפאנים מספר דרכים למימוש את אחריותם הבינלאומית, בהן חסרת המכסים ומגבלות היבוא האחרות הנהוגות ביפאן, וחיזוק הכלכלות של העולם השלישי.

חשמל על הזמבזי

דרום־אפריקה, פורטוגל ומוזמביק הסכימו לנסות לשקם את המפעל להפקת חשמל מסכר הקאבורה באסה, על נהר הזמבזי במוזמביק.

אספקת הכוח מהסכר, שהושלם ב־77, הופסקה בסוף 83, לאחר שהושמדו עמודי מתח גבוה וקווי כוח לאורך 900 קילומטרים, מהסכר עד למערכת החשמל של דרום־אפריקה.

עייפות החומר

בעיות בטיחות וביצועים התעוררו באף־18, מטוס הקרב האמריקני החדיש והמשוכלל ביותר, מתוצרת מקדונלד דאגלס.

השנה אירעו תשע תאונות במטוסי אף־18 ולדברי אנשי צבא אמריקניים, לפחות בארבעה מטוסים היו בעיות כתוצאה מפריצת אש במנוע, מתוצרת ג'נרל אלקטריק. ביום שני שעבר פרצו שריפות בשני מטוסים. אחד

מהם צלל באוקיאנוס, לאחר שטייסו [...] עצמו, והשני נחת נחיתת אונס.

מקדונלד דאגלס משפצת את [...] ועומדת להכניס במטוסים שינויים, [...] למנוע בעיות של עייפות החומר.

גליליאו הממוחשב

חברת התעופה האירלנדית איר לינגוס וחברת התעופה הפורטוגזית טאפ, [...] למערכת הממוחשבת לניהול [...] גליליאו. בראש קבוצת החברות [...] המערכת עומדת סוויסאייר, ובכללות [...] בריטיש קלדוניאן, אליטליה, קלמ, [...] איירליינס. המערכת הממוחשבת [...] נמצאת בידי קונסורציום של חברות [...] בראשות אייר פראנס ולופטהאנזה.

סוויסאייר הודיעה, כי היא מנהלת [...] עם מספר חברות נוספות המבקשות להצטרף לגליליאו. המערכת תופעל [...] הבאה ממיתקן בסווינדון, [...]

מפסידים בפנסילבניה

פולקסוואגן עומדת למכור [...] המפעל שלה לייצור מכוניות [...] שבארה"ב. למרות נפילת הדולר, [...] המפעל זה כמה שנים ועובד רק [...] הייצור שלו.

תחילת ההרפתקה האמריקנית [...] פולקסוואגן ב־1978, ומאז לא רוותה [...] נחת מהמפעל בפנסילבניה. [...] על המפעל היא חלק [...] שהחברה מבצעת במפעליה [...] לה.

45% ביומיים

תוהו־ובוהו השתרר בשוק [...] המקסיקני, לאחר שבשוק החופשי, [...] לצרכי תיירות, שירותים וספקולציות, [...] הפזו תוך יומיים בשיעור של 49% [...] פזו לדולר, ל־2,300 פזו הדולר.

ממשלת מקסיקו הפסיקה [...] לשוק החופשי לנוכח הביקוש [...] חברות פרטיות, שהחליטו להקדים את [...] של חובות במטבע זה, [...] הבורחים מהבורסה.

משקיעים מקסיקניים [...] והוסכים קטנים ניצבים בתורים [...] של חלפני כספים. ישנם [...] של 3,000 פזו לדולר, [...] מציעים דולרים למכירה.

פילפל

האוצר נגד בוררות חובה

מאת שלמה פרנקל

אני מבין שערוץ 2 חוזר לערוץ 2, ובערוץ 1 חוזרת אלינו תחנה אחרת, [...] אחרי שבעה שבועות של שביתה. כל זה מובן, נשום שערוץ 1 הוא ערוץ ממלכתי הנמצא בשליטת הממשלה. אז איך נתנו לו לשבות? במדינות שיש היו [...] שלחן תחנת טלוויזיה, מקפידות הממשלות מאוד שהטלוויזיה [...] כי אחרת מי יודע מה יכול לעבור בראש של האזרחים.

השביתה הארוכה בטלוויזיה, שהממשלה שלנו היתה מרוצה ממנה מאוד, [...] שאצלנו המצב שונה. הממשלה חשבה שלא חשוב מה שיעבור לאנשים בראש — [...] שלא יראו במו עיניהם מה קורה במדינה. אין זה סוד, למשל, שבחודשים האחרונים [...] נסיעות השרים לחו"ל לשיאים חדשים. השר אברהם שריר משלים [...] 250 יום, [...] לפרק זמן של שלוש שנים. משכורות הבכירים, החל במוסד הנשיאות [...] הסמנכ"לות, הועלו בשיעורים ניכרים — עד מאות אחוזים במקרה של [...] ואת מירדור מצבה של מערכת הבריאות לתחתיות שאול — [...] הביטוי „תחתיות שאול" איננו מטאפורה ספרותית. שום דבר לא נעשה [...] הכבישים, ועוד כהנה וכהנה.

עוד עניין תמוה בעיני הוא, שהיה צריך לגרור את משרד האוצר [...] מוסכמת. אני מבין שהעובדים הציעו אפילו בוררות חובה, אבל האוצר סירב. [...] משום שאם אינני טועה כל המפלגות הליברליות בקואליציה — [...] ל„שינוי" — דוגלות בבוררות מוסכמת, וחלק מהמפלגות דוגלות גם בבוררות [...] הרי לכאורה היתה הממשלה צריכה לקפוץ על הצעת הבוררות כמוצאת שלל רב. [...] לא קפצה? משום שהממשלה על מפלגותיה דוגלת בבוררות שמונעת מהשובתים [...] אך הממשלה על מפלגותיה לא דוגלת בבוררות, שתחייב את הממשלה [...] או לשמוד על החוק. תארו לעצמכם, נניח, מה היה קורה אם ההסתדרות [...] לבוררות חובה עם הממשלה, על הנקודה שהממשלה ממשיכה להעסיק עובדים [...] להם פחות משכר המינימום — אותו שכר מינימום שנקבע בחוק הכנסת.

אמריקה, אמריקה

ב„שבועיים ארה"ב" במשביר לצרכן ממוצאי שבת ה־28 בנובמבר עד ה־12 בדצמבר, יימכרו למעלה ממאה סוגי פריטים תוצרת ארה"ב — מסר המנכ"ל, שמואל אייל.

ל„שבועיים" המתקיימים במלאת שנתיים לחתימת הסכם הסחר עם ארה"ב, הובאו סחורות בשווי של כמיליון דולר. לדברי אייל, שאם יהיה ביקוש לסחורות אמריקניות לאחר השבועיים, יזמינו סחורות נוספות. הפתיחה החגיגית תיערך ביום ו', 27 בנובמבר, בכל בו דיזנגוף בהשתתפותם של שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ועוד. ראש אגף המסחר במשביר לצרכן, אליעזר קרמנו, מסר כי בין [...] ב„שבועיים" תיערך הגרלה.

אייל מסר עוד, כי התצוגות [...] סחורות של „מארכס אנד ספנסר" [...] ויסודרו כמקובל בחנויות בבריטניה [...] הראשון שיהיה מוכן בצורה [...] דצמבר יהיה בקניון ברמת־גן, [...] כמיליון ש"ח. החלק הבריטי [...] דיזנגוף יגיע ל־500 מ"ר, [...] היום. בתחילת מארס, לקראת [...] יושלם ההסדר במרכז חורב [...] התכנון, יושקעו עד 2.5 מיליון [...] פינות „מארכס וספנסר".

גורו בצרות

מאת ד.ק. ג'ושי, דלהי

הגורו הנודע, השמנמן והמזוקן, צ'אנדרה סוואמי נאהראג' (בן 38), הוא בצרה. ממשלת הודו מאשימה אותו בעסקות אפילות, לרבות הפרה של תקנות מטבע זר וגניבת סודות ורשמיים.

החוג הקסום של הגורו המפורסם כולל אחדים מן האישים העשירים והזוהרים ביותר בעולם, אילי עסקים, סוחרי נשק, 141 ראשי מדינה או ממשלה ושחקניות קולנוע. סיפור חייו נשמע כמו מותחן. הוא ידיד של מודה האסאנאל בולקיש מואיז אידין ואדאוווה, הסולטן של ברוניי והאיש העשיר בעולם, בעל רכוש בסך 30 מיליארדי דולארים; של סוחר הנשק שהתפרסם מ„איראנגייט", אדנאן חאשוגי, של השחקנית אליזבת טיילור ושל מורין רייגן, בתו של נשיא ארה"ב רונאלד רייגן. צ'אנדרה סוואמי נעצר ונכלא לשם חקירה ברגע שנחת במאדראס, בהגיעו מסינגאפור ב־19 בספטמבר. חקירתו הסתיימה ב־6 באוקטובר.

לדעתו הוא משך את זעמו של גאנדי עקב קרבתו אל איל העתונות ראמנאת גונקה, המתיימר להיות יועצו הרוחני ושבכנייני עתוניו נערכו חיפושים לשם חקירה בעבירות של מטבע זר.

איום על גאנדי

צ'אנדרה, איש הטאנטרה (תורת־הנסתר ההינדית) נשבע להרוס מבחינה פוליטית את ראש־הממשלה ראג'יב גאנדי על־ידי גילוי קרבנותיו החשאיות בחו"ל וצוואת חותנו האיטלקי. אמונת המאמינים היא שהאוואנים והיאגנות (טקסי הדת ההינדית) הללו מסוגלים להוליל או לשבש קאריירות פוליטיות של מנהיגים...

כן טען, שיש לו קשר קרוב לנשיא חוסני מובארק, למלך חוסיין, לג'וניוס ג'ייווארדין מסרילנקה, למובוטו מזאיר, למרי מקניה כביכול, ולמנהיגים מודחים כמארקוס מן הפיליפינים וריצ'ארד ניקסון, וכמובן למנהיגים הודים.

רוב הזמן הוא שוהה בחו"ל עם תלמידיו העשירים ורבי־העוצמה, ומרעיף עליהם מכוחותיו האלוהיים. הוא טס מטביב לעולם, אם אפשר — במטוסים פרטיים, מתגורר במלונות פאר, אך יותר מכול אוהב הוא לכלות על היאכטה האגדית (50 מיליוני דולארים) של חאשוגי — „נאבילה". הוא ערך מסעות רבים בכל חלקי העולם, פרט לחלקיו הקומוניסטיים.

אין הוא נוגע בכסף (אומרים כי שותפו, קאילאש אגארוואל — המכונה מאמאג'י — מנהל את אימפריית העסקים שלו) וטוען שהוא חי בפשטות. הוא יושב על עור של נמר, נושא עמו שעון־כיס יקר, משובץ יהלומים, ומקל עם גולה משובצת

צ'אנדרה סוואמי נאהרג' – „איש האלוהים" נעצר

אליזבט טיילור היא חסידה שלו, בתו של רייגן מבקשת ממנו עצות. מלכים ונשיאים הם ידידיו ■ ראג'יב גאנדי השליך אותו לכלא

יהלומים, שניתן לו מתנה על־ידי תלמידו, נשיא קניה מוי, ולן בסוויטות המפוארות ביותר של בתי־המלון.

אליזבת טיילור התרשמה מכוחות הטאנטרה שלו -- הוא ריפא את מצבי החולשה שלה בכוחותיו העל־טבעיים -- ונעשתה חסידה שלו. מורין רייגן מבקשת ממנו עצות.

מרוויח מיליונים

ראוי לציין במיוחד כי הצליח להפוך ראשי מדינה, מיליארדרים ערביים ואישים רבים אחרים ידועי־שם לצמחונים, וסוגדים לו גם מאמינים של דתות אחרות — מוסלמים ונוצרים.

„איש האלוהים" טוען שלא רק הסולטן מברוניי, שהינו מוסלמי, סוגד לו אלא אף רעייתו. „בדרך כלל נשות מלכים מוסלמים אף אינן מדברות עם אנשים מן החוץ, ואלו אני משמש להם יועץ אפילו בענייניהם הפרטיים". בהשפעתו בה חאשוגי לספיריטואליזם ההינדי.

ואולם אלה שנטשוהו טוענים כי מאחורי הציפוי הרוחני מסתתר פרצופו המכוער של רוכש אמון במרמה, סוכן נוסע המנצל את כוחותיו הרוחניים, כדי לעשות מיליונים מעסקות בינלאומיות, ומפעיל השפעה פוליטית כאיש קשר של מיליארדרים ערביים וסוחרי נשק.

צ'אנדרה סוואמי היה קשור בקניית בית פרייזר, שבבעלותו חנות הכלבו בעל הפירסום העולמי הארודס, על־ידי המצרי הבלתי־ידוע מוחמד אל־פאייד. כן הואשם במעורבות בפרשיות איראנגייט, ומעריצו, סוחר הנשק חאשוגי, אנוס היה לנקותו מאשמה זו.

צ'אנדרה סוואמי נולד ב־29 בספטמבר 1949 בכפר באהרור שבראג'אסתן, במרחק של 100 ק"מ מדלהי. הוריו עברו להיידראבאד. הוא נשר מבית־הספר ואינו דובר אנגלית.

היותו מקורב לאישים בשלטון עזר לו לרכוש פקידים ממשלתיים בכירים כתלמידיו.

רושם מיוחד הוא עושה ביכולתו לקרוא את מחשבות הזולת, שבעקבותיה נראה כבעל כוחות על־טבעיים.

חדשות המשק

בנק החקלאות נגד סיפוחו לבנק לפיתוח התעשייה

מנהלי בנק החקלאות הציעו לאוצר כי ימיר 61 מיליון ש"ח מפקדונותיו בבנק לשטרי חוב, שאפשר להנפיקן במניות. בכך יגדיל הבנק את הונו העצמי וימשיך לפעול, שכן ראשי בנק החקלאות מתנגדים לסיפוחו לבנק לפיתוח התעשייה, קובע אחד ממנהליו, לדבריו, הצעת האוצר איננה מיזוג אלא סיפוח וכך זה יהיה.

על מיזוג מדברים אלה שאין להם הבנה מינימלית בפעולות בנק החקלאות. הוא מאשר, כי היו הפסדים לבנק בשנת 1986, כמו לבנקים אחרים, הפסד של 9.2 מיליון ש"ח. ב־1987 המצב השתפר, ואפשר כבר עכשיו להצביע על רווח מתואם הנאמד ביותר מ־1.5 מיליון ש"ח. זה איננו מספיק בעיני אלה שרוצים בהעלמותו של הבנק, הוא אומר; הם רוצים בהעלמותו וסיפוחו לבנק לפיתוח התעשייה. „פיתוח התעשייה" נמצא באחריות משרד האוצר ומשרד התעשייה והמסחר, והם חוקים ממשרד החקלאות והחקלאים. מנהלי „פיתוח התעשייה" רוצים לפרוש כנפיים ולהפוך לבנק של ממש. השאלה העולה היא, האם ארגון שהתמחה במגזר התעשייתי יוכל לענות לצרכי החקלאים ובנושא הזה הספק גדול.

ברוב מדינות העולם, מסביר איש שיחי, קיימים בנקים לחקלאות שהתמחו במיוחד בנושא זה. חקלאות איננה כתעשייה. בתעשייה, אפשר לסגור קו ייצור; בחקלאות אי־אפשר לומר לעצים במטע: עכשיו תפסיקו לגדול לשנה, עד שירוות ויימצאו קונים לפירות. זאת היתה הסיבה להקמת בנק החקלאות, שהוכיח את עצמו במשך שנים, והראייה — 50 אחוז מהמושבים ו־40 אחוז מהקיבוצים הם לקוחות הבנק.

שלושה בנקים עוסקים בחקלאים: האחד הוא בנק החקלאות, השניים האחרים, בל"ל ובנק הפועלים, עונים על צרכי 50 אחוז מהמושבים ו־60 אחוז מהקיבוצים. ניסיון השנים הוכיח, שהחקלאים נהנו משירות בנק החקלאות, ויש בו מסורת. הוא גובה עמלות נמוכות מהבנקים המסחריים. לאחוז או אחוז וחצי יש משמעות כאשר מדברים על סכומי כסף גדולים. בשנים שהממשלה אישרה אשראי מרוכז שסופק לחקלאים דרך הבנקים, בנק החקלאות היה בשיאו. מאז שאין אשראי מרוכז הבנק קטן. אלה אינם מצדיקים סיפוחו לבנק לפיתוח התעשייה.

המושבים יילכו לאיבוד

מי שמתמצא בבנק החקלאות, יש לו תמיהות על מהלכי האוצר. לפי המלצות ועדת רביד, הוטל על בנק החקלאות למחוק 10 מיליון ש"ח מחוב המושבים. מועצת המנהלים התנתה את הסכמתה למחיקת החוב, בצעד מקביל של האוצר. האוצר היה אמור להמיר סכום זהה מפקדונותיו בבנק החקלאות והאוצר הוא אחד מבעלי הבנק. השני הוא משרד החקלאות, ולהפכו לשטר חוב שניתן להופכו למניות שיונפקו לציבור. בעניין זה נחתם הסכם בין האוצר לבנק לחקלאות בחודש אפריל. ההסכם היה צריך להתבצע בחודש ספטמבר. הוא לא בוצע, למרות החתימות.

איש שיחי מציין, כי כאשר התקיים בוועדת הכספים דיון על עתיד בנק החקלאות, רוב חברי הוועדה שהצביעו בעד העברת בנק החקלאות לבנק לפיתוח התעשייה לא שמו לב להסכם. ההסכם, אילו בוצע, היה מגדיל את ההון העצמי מ־11 מיליון ש"ח. עכשיו ל־21 מיליון ש"ח.

מועצת המנהלים של הבנק פנתה באחרונה למשרד האוצר והציעה חלופה לביטול הבנק — המרת עוד 50 מיליון ש"ח מפקדונותיו לשטרות חוב, ובכך היה עולה ההון העצמי ליותר מ־70 מיליון ש"ח. אילו התקבלה ההצעה, היה הבנק יכול לעמוד בהתחייבויותיו לביצוע המלצות ועדת רביד.

הוא מדגיש, כי בנק החקלאות התמחה בטיפול בכל המיגזר החקלאי; הוא רכש ידע בתחום הכללי והפרטני. ביטולו יוריד לטמיון ניסיון שנרכש במשך שנים.

נתונים מגמתיים

סביב פרשת בנק החקלאות לא חסרות רכילויות ושמועות, שאולי חשובים למישהו: להנהלת הבנק אין עניין בכך.

דעה דומה הביע מזכיר תנועת המושבים, יוחנן (ג'וני) דניאל. לו אין ספק כי המושבים יילכו לאיבוד בבנק החדש. לדעתו, החקלאים זכאים לבנק שיטפל אך ורק בהם. כל שינוי במסגרת יביא לפגיעה בחלק החלש, וכיום החקלאות היא המגזר המשקי החלש. הוא זועם במיוחד על נציגי מפלגת העבודה בוועדת הכספים, שלא טרחו ללמוד את הנתונים.

עיון במאזן האחרון של בנק החקלאות מצביע על שיפור לטובה, ג'וני אינו מסוגל להבין איך דיון על בנק החקלאות, שסוכם כי יהיה סודי, דלף לציבור. כאחד הדירקטורים בבנק החקלאות, הוא קובע שהבנק נפגע מההדלפות של ועדת הכספים. לדבריו, הנתונים שסיפקו האוצר ובנק ישראל לוועדת הכספים היו מגמתיים, והראייה — האוצר הוציא מכתב אחריות לבנק לפיתוח התעשייה (מכתב שיפוי), בו הוא מתחייב להעמיד לרשות „הבנק החדש" סכום של 75 מיליון ש"ח כדי לענות על צרכי התעשייה והחקלאות. לטענת ג'וני, לו היה האוצר מציע חלק מהסכום הזה לבנק החקלאות, לא היו שום בעיות בהמשך העבודה.

התק"ם בעד

לעומת זאת שלמה לשם, דובר התק"ם, אומר כי התק"ם תומכת במיזוג ורואה בו אפשרות לקדם את התנועה הקיבוצית. לדבריו, הקיבוצים ייהנו ממוסד כספי שיעסוק גם בתעשייה וגם בחקלאות. בנק קטן כמו בנק החקלאות עבר זמנו ואינו יכול לענות על צרכי הקיבוצים והמפעלים האזוריים, וגם המושבים שמחפשים תעשייה.

בהתאחדות האיכרים הדעות חלוקות. חה"כ גרופר מתנגד למיזוג ואף דורש לדון מחדש בכל הנושא בוועדת הכספים. אחרים מצדדים במיזוג. הנושא יידון בשבוע הבא בישיבת הוועד הפועל של ההתאחדות. הקיבוץ הארצי טרם דן בו, אך יהיה עליו להחליט על עמדתו בהקדם. בינתיים, העסק רותח.

חיים מרגלית

בדרך לעיסקת חבילה

המשותף יגבר על המחלוקת

[...] שלא יקראו לה „עיסקת חבילה", ואולי לא יהיה טקס רשמי [...] על הסכם כלשהו, אך העיסקה קום תיקום. האינטרס [...] של ההסתדרות ושל משרד האוצר מחייב הסכם כזה, כי הרי [...] ההסתדרות ישראל קיסר ושר האוצר משה נסים זקוקים, כל [...], להמשך יציבות המחירים ואף להורדת האינפלציה. [...] למעטה החיצוני של הכינוי „עיסקת חבילה" יש לראות את [...] המהותיים בין ההסכם ההולך ומתגבש לבין עסקות [...], בעיקר זו שנחתמה בינואר השנה. [...] נקודות נבדלות עסקת החבילה, זו שהיתה וזו שתהיה.

חדלו להתלהב מהפיחות

[...] ראשונה — שער החליפין. בינואר לחצו ישראל קיסר [...] לפיחות השקל, בתמיכת סגן שר האוצר עדי אמוראי. [...] לסכם על עיסקת חבילה כבר אז, ללא פיחות, ולהיות [...] אינפלציה הרבה יותר נמוכה, אך היה מי שחשב כי בלי [...] אי־אפשר. הפעם מבין קיסר ששום תועלת לא תצמח מפיחות, [...] ככל הנראה למסקנה ששום מניפולציות של שער [...] לא יעזרו לתעשי[...] הבטחוניות, ושאין תחליף לבדקיבית [...] בנק ישראל חדלו להתלהב מפיחות, ואילו שר האוצר לא [...] מהסיר השינויים בשער החליפין התוצאה תהיה, ככל [...], הפעם פיחות לא יהיה. נסים כבר ציין, כי אם יגיעו הצדדים [...] על השכר, לא יהיה צורך בצעד זה.

[...] שנייה — תוספת היוקר. בהסכם הנוכחי לא יהיה מדובר [...] על עיקור חד־פעמי של תוספת היוקר, אלא על שינוי השיטה, [...] סקרוי „הגמשה". ביסודו של דבר, יהיה מדובר בהקטנת [...] הצמדה בתוספת היוקר, תוך מתן בטחונות להסתדרות על [...] יותר עבור „מכת מחירים".

[...] משוכנעים, שקיסר יסכים לצעד זה. במשק של „מספרים [...] שכנה זאת [...] ההסתדרות, פיצוי אוטומטי גדול [...] רק שמחייב פיחותים מעת לעת, אלא מקטין את מרחב [...] של ההסתדרות. [...] קיסר, לפי גירסת האוצר, צריך [...] בעניין בהקטנת מרכיב ההצמדה, בתנאי ששיעורי [...] אכן יהיו נמוכים.

נקודה שלישית — הריבית. בכל עסקות החבילה הקודמות היתה הריבית „מחוץ לתחום". בנק ישראל טען לעצמאות המוסד, וסירב לסינכרוניזציה של שער הריבית עם יתר המשתנים במשק, כמו מחירים, שכר ושער חליפין. התוצאה היתה, כמובן, שהריבית הריאלית טיפסה לשמים ואיימה למוטט את הישגי כל תכנית הייצוב. הדבר נכון לא רק לימים של 1985, כאשר הצוות משה מנדלבאום וויקטור מדינה לא האמינו שתכנית הייצוב תצליח: הדבר נכון גם לגבי הנגיד הנוכחי, מיכאל ברונו, ומי שמשמש משנה לנגיד באופן לא רשמי, מרדכי פרנקל. בתחילת השנה הם סירבו להוריד את הריבית, בטענה שהאינפלציה עתידה לעלות בטווח הקצר.

אין מנוס מהורדת הריבית

הפעם לא תהיה ברירה לבנק המרכזי. קיסר כבר הודיע שברונו לא יכול לדבר כל היום על השכר, בלי לשים לב למתרחש בתחום הריבית. על־ידי הריבית הגבוהה פוגע ברונו במשק ולוחץ לחץ מיותר על השכר, אמר מזכיר ההסתדרות.

הוויכוח על עיסקת החבילה לא יהיה פשוט. המקח־וממכר יכלול לא רק את השכר והריבית — קיסר ונסים יצטרכו להתדיין על קופת־חולים, על ההתיישבות ועל יישום המלצות ועדת ששינסקי, לפני שיגיעו להסכם כולל ביניהם. יתכן שיהיו גם דיונים סמויים יותר, הקשורים למצב חברת העובדים ו„כור" בפרט, המניות הבנקאיות ומצב קרנות הפנסיה.

בסופו של דבר יהיה על קיסר לתת ברכתו, לפחות השקטה, לחלק מהקיצוצים המוצעים בתקציב על־ידי נסים. מועמדים ברורים הם הקיצוצים בסובסידיות, בסך 300 מיליון ש"ח, והמשך ביטול קיצבת הילד הראשון. הדבר יתן לנסים את מרבית מבוקשו — כ־500 מיליון ש"ח — ויסלול את הדרך להסכמה רחבה יותר.

יתכן, כמובן, שעל אף האינטרס המשותף לא תצא העיסקה אל הפועל. ככלות הכל, יש די נקודות בהן עלולים להתנגש שני האישים, כמו למשל מצב ההתיישבות וחברת העובדים. אך בשלב זה נראה שהמשותף יגבר על המפריד, ובעוד כמה חודשים יחגגו נסים וקיסר עוד הסכם בדרך לאינפלציה החד־ספרתית.

אילן אברהם

מחולבן דרך עזה ויריחו לאירופה

[...] יהודיים ינסו לייצא את [...] באמצעות רשתות שיווק [...] מהשטחים שהעומדות להתחיל [...] בשיווק תוצרת חקלאית טרייה [...] — סבור אחד מהעוסקים [...] החקלאי מישראל.

[...] בשנתיים האחרונות גדל והולך [...] החקלאים היהודיים שמוכרים את [...] (האגאן) לסוחרים ערביים, תמורת [...] והסוחרים הערביים דואגים לאיסוף [...] לקטיף, ומייצאים אותם מעבר [...] הירדן. יש חקלאים המחכירים את [...] לערבים, בניגוד לחוק — אסור [...] המעבר אדמה שחכר ממינהל [...] ישראל להעבירה למישהו אחר בלי [...] המינהל. בחוזי החכירה מודגש, שאסור [...] את אדמות המינהל לזרים. כיום גדל [...] חקלאים שעזבו את רשתות השיווק [...] ומוכרים תוצרתם לסוחרים מזדמנים. [...] אין מי שימנע מחקלאים יהודיים [...] תוצרת באמצעות רשתות ערביות. [...] כי הרשתות הערביות יגבו עמלה [...] מזו שגובה „אגרקסקו".

[...] השוק האירופי המשותף יש עניין [...] את היצוא החקלאי מהשטחים. [...] בשיחות שהתקיימו לפני שישה [...] בין קלוד שסון, הנציב העליון של [...] עם ראש הממשלה ושר החוץ [...] ושר החקלאות אריק נחמקין.

שסון, לשעבר שר החוץ בממשלתו הראשונה של פרנסואה מיטראן, מחזיק בקהילייה האירופית גם בתיק המדינות „השלישיות" (מדינות שיש להם קשרים מסחריים הדוקים עם השוק, אך אין להן חוזה חתום איתו). בתום הפגישות עם שסון הוחלט, כי תבוא לארץ ועדה טכנית שתסכם עם נציגי משרדי החוץ והחקלאות את הפרטים לביצוע יצוא של מוצרי חקלאות טריים מהשטחים לאירופה.

המשלחת הטכנית, שבראשה עמד נ. מורגן, נציג השוק האירופי המשותף בישראל, נפגשה בשבוע שעבר עם שר החקלאות נחמקין, נציגי משרדו הממונים על היצוא החקלאי, נציגי משרד החוץ, ראשי ומנהלי „אגרקסקו", נציגי לשכות המסחר הערביות בחברון, ירושלים, יריחו ושכם. הם ביקרו במסופי „אגרקסקו" ובבתי אריזה, כדי לעמוד מקרוב על בעיות משלוח התוצרת החקלאית. לדברי אחד הנציגים, סוכם בחיוב על מספר נושאים. לתוצרת החקלאית מהשטחים יהיה מותג מיוחד סמל מסחרי לפיו יהיה לזהות בנקל את מקור המוצר, כמו ירקות שכם, ענבי חברון, תמרי מיריחו. המותג יהיה דו־לשוני והוא יכלול את השפה הערבית. כל המשלוחים יעברו ביקורת סיטרוסניטרית, למניעת משלוחים נגועים. כן יעברו המשלוחים ביקורות טיב ואיכות וישלחו באמצעות מסופי „אגרקסקו" מובן, שרשתות השיווק הערביות יהיו חופשיות למכור את תוצרתן ולחתום חוזים עם מי שייראה להן. כן יעברו כל המשלוחים ביקורת בטחונית קפדנית בכל נמלי היציאה. הוועדה הטכנית של השוק העבירה את סיכומיה לנציבות העליונה של השוק האירופי בבריסל ורק שם יחליטו אם לקבלם או לדחותן.

תרומה להרגעת הרוחות בשטחים

בשיחה עם שר החקלאות אריק נחמקין הוא מסר על חילוקי הדעות שהיו בשיחות עם קלוד שסון. לדבריו, הצליחו נציגי ישראל לשכנע את הנציב העליון של השוק, כי עקשנותם בעניין המשלוחים דרך „אגרקסקו" נובעת מרצונם שהמשלוחים מהשטחים יגיעו לאירופה במצב טוב. נחמקין עצמו סומך על כשרונות השיווק של הערבים, המוכיחים זאת ביצוא תוצרת חקלאית למדינות ערב דרך גשרי הירדן. הוא הסביר לשסון, כי ישראל לא תיבנה מכשלון החקלאים הערביים — יש עניין שהיצוא החקלאי הערבי לאירופה יצליח, ויתרום להרגעת הרוחות בשטחים. שסון קיבל דעה זאת, ובשיחות עם הוועדה הטכנית הגיעו לסיכומים מחייבים.

לפני מספר ימים נמסר כי נציגי השוק משהים את חתימתם על חוזה ליצוא פרחים מישראל לעונת 1987/88, עד שהנציבות תאשר את הסיכומים בנושא היצוא החקלאי מהשטחים. במשרד החוץ הסתייגו מידיעה זו, וטענו כי הסכם הפרחים ייחתם בשבוע הבא.

חיים מרגלית

חלם בבל"ל

„קורה שמישהו, גם בבנק, עושה מעשה חלם" — אומר גדעון זימקינד, דובר בנק לאומי.

עשרה חודשים ניהלה החברה לנאמנות של בנק לאומי קשרים עסקיים עם דוד ציון רוטשילד, איש רב זהויות ותארים, המתיימר להיות רוזן, דיפלומט, יועץ לנשיא ארה"ב ומועמד לתפקיד שגריר אירלנד בישראל. האיש עצור כיום בחשד לזיוף בנסיבות מחמירות ונסיון לקבל דבר במירמה. רוטשילד הציע לחברה לנאמנות כי תחזיק כנאמן אגרות חוב פיקטיביות שהוא הדפיס בארץ, של חברה שאמורה להיות אמריקנית, וכי תיתן בטחונות למי שיתעניין ברכישתן של האגרות, כי יש כספים מאחוריהן. העיסקה היתה אמורה להסתכם ב־100 מיליון דולר, והרוכשים המיועדים היו — בני בית המלוכה הסעודי. משביקש לעשות עיסקה דומה עם סניף בנק לאומי, פנה הסניף לממונים עליו, ובעקבות בירור שערך הבנק — שהעלה כי החברה האמריקנית איננה קיימת — הועבר העניין לחקירת המשטרה.

„החברה לנאמנות היא חברה־בת של בנק לאומי, הנמצאת בבעלות מלאה של הבנק," מאשר דובר הבנק גדעון זימקינד. הבנק הוא הממנה את המנכ"ל ואת יו"ר הדירקטוריון.

האם דיווח המנכ"ל, ד"ר מינרבי, ליו"ר הדירקטוריון של החברה על הפרשה, והאם קיבל את הסכמתו לכך?

הדובר משיב שאיננו יודע על כך, וכי העניין נמצא בחקירה. יתכן שהעיסקה לא הגיעה לשלב שבו יש יצטרך לקבל החלטה. המנכ"ל מטפל בפעילות השוטפת, היפותטית, אם המנכ"ל לא דיווח לדירקטוריון, הרי הדירקטוריון לא יכול היה לדעת על קיומה.

איך התרחשה התגבבות מוזרה כזאת בבנק סולידי?

זה מקרה מיוחד, וכשניסה רוטשילד לעשות עיסקה דומה עם אחד מסניפי הבנק, העניין נפסק. והשורה התחתונה היא, שלא בוצעה כל עיסקה ולא נגרם כל נזק לבנק.

חנה איש־הורביץ

[...] הבורסה

שיא ללא תקדים במק"מ

[...] מניות הכללי עלה ב־0.07%. ללא [...] ירד ב־0.12% מניות ההסדר עלו [...] במטבע. לראשונה השבוע היו [...] עליות מירידות שערים במניות. [...] כולו עלו אתמול 149 שערים, [...] ירדו 157 שנשארו בלי שינוי. [...] על התחזקות מגמת העלייה [...] בבורסות טוקיו, הונג־קונג, אוסטרליה [...] אירופה.

[...] ללא תקדים היה במחזור במק"מ, [...] מעל 100 מיליון ש"ח.

[...] השוק של איגרות החוב הצמודות [...] ב־0.01% ושל צמודות למט"ח ירד [...]

[...] לנאמנות השקיע אתמול הציבור [...] מזה חצי מיליון ש"ח בקרן החדשה „אתגר" של בנק הפועלים.

במילוות קצר מועד נעו אתמול התשואות השנתיות בין 15.8% ל־18.5%. המחזור במק"מ עלה אתמול לראשונה, מעל 100 אלף ש"ח והגיע ל־100.4 אלף ש"ח.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.03%, ל־1.7088 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג ירד ב־0.27%, ל־1.5728 ש"ח. דולר נוסעים — 1.858 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.70 ל־1.71 ש"ח.

הורדת שיעורי הריבית במערב־גרמניה, צרפת והולנד הביאה לביקושים למניות, בעוד חולשת הדולר בשוקי המטבעות הבינ"ל לא נפסקה.

במסחר במשתנים לפני הצהריים עלו 18 שערים, לעומת 3 שירדו ו־4 שנשארו בלי שינוי. העליות הגדולות — ב־1% — היו באזורים, כלל נדל"ן, פטרוכימיים ואלרן ע"ש. הירידה הגדולה ביותר — ב־2.5% — היתה באלרון. המחזור הגדול ביותר — 239 אלף ש"ח — היה בכלל נדל"ן. מדד המניות עלה בסיבוב הראשון מ־146.65 ל־146.68 ול־147.05 בסיבוב השני וירד ל־146.97 בסיבוב השלישי, ל־146.67 בסיבוב הרביעי ול־146.32 במסחר הרב־צדדי אחה"צ.

במניות ההסדר שפוירנן ב־1988 נעו עליות השערים בין 0.1% (אגוד רג' והמזרחי למוכ"ז) ל־3.4% (אי די בי ב'). לפועלים ע"ש ולמוכ"ז היו ביקושים, שסופקו ללא שינוי בשערים. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.54% (אי די בי מ"ר) ל־12.23% (הפועלים ע"ש).

במניות ההסדר שפוירנן ב־1989 נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.2% (אי די בי רג') ל־1.2% (המזרחי ע"ש). תשואותיהן השנתיות נעו בין 6.99% (המזרחי למוכ"ז) ל־9.19% (הפועלים ע"ש). המחזור במניות ההסדר משני הסוגים הסתכם ב־2.2 מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו הספנות 05 ב־0.4% וכללי מ"ר 1 ב־1.2%. לעומתן ירדו הספנות 10 ב־2.3% ופ"בי ב־0.2%.

במניות ההשקעות בלטה העלייה ב־10.1% באלרן. ב־10% עלו: רובק ש', רובק מ', רסקו מב' וכנס. לעומתן בלטה הירידה ב־10% במרכז קבלנים. המחזור במניות ההשקעות הסתכם ב־9.5 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות שערים קלות ויציבות בצמודות למדד. בסוג „ברירה כפולה" היו תנודות עד 3%.

אלחנן הורוביץ

ערך לוי מורב

מחול ראשון

איך להעיר את היפיפיה הנמה

מאת גיורא מנור

אין ספק בלבי, שנחוץ לנו באלט קלאסי במגוון האמנויות הבימתיות בארץ. ממש כשם שדרושה אופרה, שהיא עוד תחום יצירה מסורתי, שאין מרבים לעסוק בו במקומותינו. סיוריהן של להקות זרות, מעולות, על פי רוב, מאפשרים למעוניינים בכך לחוות חוויה אמיתית של באלט קלאסי, אבל יבוא כזה אינו יכול להחליף יצירה מקומית, שלא לדבר על יצירה מקורית.

אני מעריך מאוד את נחישותם של הלל מרקמן וברטה ימפולסקי, מנהלי „הבאלט הישראלי", הממשיכים למרות כל הקשיים הנערמים על דרכם. מזה יותר מעשרים שנה להעלות באלטים בארץ. בימים אלה יוצאת לדרכה הפקה גדולה של „היפיפיה הנמה". הבאלט שנחשב לשיאו — וגם סופו — של עידן הבאלט הצארוני הרוסי, ואגדה זו, שבכורתה היתה בשנת 1890, היתה מין אקורד מסכם שלו.

עד כה היו הפקות „הבאלט הישראלי" בתחום הבאלט העלילתי רחב המימדים בבחינת „חביתה של עניים", כפי שכינה זאת שלום עליכם. „מפצח האגוזים", שנועד להיות חגיגה עליזה, היה משעמם ודל, ו„לכלוכית", שהיא יצירה קומית, היתה לא מצחיקה ולא מסוארת. כי ללא פאר בימתי של ממש, אי אפשר ליהנות מתצוגות כאלה של אמנות, שאין בה רלוונטיות. אלה שעשועים בימתיים, חצרוניים וכדרניים. ההפקה הנוכחית נראית מבחינת העיצוב הבימתי כפי שצריך, חגיגה לעין. חבל שדווקא הפעם, כשנוצר שיתוף פעולה בין הלהקה לתזמורת גדולה, בביצוע חי, של התזמורת הפילהרמונית, הצד המוסיקאלי לא הצטיין כלל. אולי אין הנגנים המפונקים שלנו רגילים לרדת לדוט, ולנגן מבלי שיראו, או שאינם יודעים איך לנגן לבאלט. מכל מקום הם נשמעו עמומים, כמו איזו קבוצה של נגנים, שנאספו לצורך הפקה בודדת, מה שנקרא „PICK-UP". וזו כמובן, החמצה. אולי בליווי פסקול מוקלט, יחול דווקא שיפור במצב.

יצירות בעלות חשיבות היסטורית אפשר לביים או כהדגמה של סגנון בן תקופה מסויימת, או כגירסה עצמאית, חדשנית, מודרנית, בעלת משמעות כלשהי מחוץ להקשרה ההיסטורי.

ברור, שללא 50־60 רקדני־להקה ובעיקר ללא שנים־שלושה סולנים של ממש אין להעלות באוב את ימי הזוהר האחרונים של חצר הצארים.

אבל הכוריאוגראפית שלנו, ימפולסקי, גם לא בחרה ללכת בדרך השניה. של חידושים והמצאות. ההפקה נותרה איי־שם באמצע, לא בשר ולא חלב, אלא „פרווה".

בייחוד סבל החלק הראשון של ה„יפיפיה". שבו יש דגש על סיפור קללתה של הפיה הרעה, קאראבוס, ושג'רמי אלן לא הצליח לעשות עימה דבר, לא באשמתו, כי הכוריאוגראפית לא נתנה לו הומור ולבנים תנועתיים, ללוש מהם רמות של ממש). סצת עשן בימתי, צלילים אפלים של צ'ייקובסקי וכמה מחוות־רישעות שגרתיות אינן מספיקות ליצור תחושה של אימה.

גם חגיגת ההולדת של הנסיכה אורורה („טקס ההטבלה") ויום ההולדת ה־16 שלה, בו היא נרקמת ונרדמת, היו דלות. האורחים הרבים שעל הבימה לא נוצלו ליצירת צורות מעניינות. הכל ניצבו ליד הקירות, כאילו היו אורחים, שלא נמצאו להם פרטנרים למחול.

חוששני, שהדבר נובע פשוט מהיעדר כל ידיעה — ועניין — מצד הכוריאוגראפית בתיאטראליות בימתית, וחוסר חוש הומור אצלה.

ככלות הכל, אם יש בכלל נושא פילוסופי כלשהו באגדה זו, הוא נושא הזמן, החולף ללא שוב, שרק באגדות אפשר לעצור בו, אבל גם זה אינו מעניין את ברטה ימפולסקי.

אחרי שנגמר החלק הראשון, הסיפורי, של הבאלט, שופר המצב מאוד. אומנם משום מה בחרה ימפולסקי לעצב את סצינת־המעבר, שנועדה להיות תמונת צייד, כאילו זו תמונה מהמערכה השניה של „ג'יזל", על השמלות הלבנות, ה„רומנטיות", ושורות אלכסוניות של הבנות. וזה לא כל כך הגיוני, אבל זה תחום סגנוני, בו היא בקיאה, ולכן התנועה היתה נאה ואסתטית למדי, ומוסיקאלית אחרי החלק הראשון.

וכש„פיית־הלילך" (שהרקדנית ניקולטה אורוארדי העניקה לה ביצוע מצויין) מביאה את נסיך־החלומות אל הארמון המכושף נגמר הסיפור, ואפשר לשוב אל הכוריאוגראפיה של פטיפה. ושלום על ישראל. אפילו ברגע אחרון זה של התרחשות דרמטית מרשה לעצמה ימפולסקי שטות בימתית קטנה ומרגיזה: הנסיכה נרדמה על הרצפה, בחלקה הימיני של הבימה. והיא מתעוררת על־גבי מיטה (הרומה יותר לאלונקה...) בצידה השמאלי של הבימה. איך, תוך כדי שינה זזה לשם ואיך הגיעה שם המיטה, הדבר אינו מעסיק את הבמאית.

תפקידי הנסיך והנסיכה אינם בעלי חשיבות דרמטית, ואין להם ריקודים רבים, כי תפקידים אלה נוצרו עבור „כוכבים", שיבריקו לקראת סוף המופע. אלא שבהפקה הנוכחית אין הם כאלה. ולכן אין בכיכול טעם והגיון בימתי בביצוע שלהם.

חגיגת־הסיום הצבעונית, החתונה, בה מופיעים שני חתולים נחמדים (ג'נבייב לאפיט ועמי דסקל, המצויינים) והציפורים הכחולות (נעמה ידלין ופיליפ וילט, שגם הם טובים מאוד) ניכרת ידו הברוכה של פטיפה. אגב, דווקא בחלק זה יש תפקיד נכבד למעט הרקדנים הישראלים שבלהקה. ונשאלת השאלה. מדוע לא הצליח „הבלט הישראלי" בכל שנות קיומו לגדל לעצמו רקדנים תוצרת הארץ? על אף עשרות, אם לא מאות, התלמידים שעברו בבית־ספרו, ושלל בוגרי האולפנים האחרים לבאלט קלאסי, הפועלים בארץ?!

חוששני, שהתשובה אינה — אין כשרונות אצלנו, אלא שהנהלת הלהקה היא הגורם לכך. שאיש מלבד עמי דסקל, נעמה ידלין ומעטים אחרים, לא הצליח להיקלט בה. הזרים באים, רוקדים, ועוזבים. לפעמים בדרכם ללהקות מצויינות, כגון באלט העיר באזל או באלט מיאמי, העומד לבקר בארץ בחודש הבא, ואלה רק דוגמאות מעטות. בין הרקדנים שהגיעו ארצה ונשארו בלהקה אפשר למנות את גד פיינגולד, ג'רמי אלן וונדי לוקינג. היתר אורחים לשעה. ואין זה דומה למיספר הזרים הרב שבלהקות אירופיות רבות. שם, בשל הרפרטואר המעניין והיוצרים המוכשרים, ולא רק בגלל המשכורת, נשארים הרקדנים הזרים שנים ארוכות. נכון, שהתנאים אצלנו קשים, אבל אמנים מוכנים להתייסר בתנאים לא תנאים, כשמתייחסים אליהם בצורה נכונה.

„היפיפיה הנרדמת" — בלי כוכבים

בניגוד להפקות הקודמות, התפאורה של לידיה פינקוס־גני אלגנטית, התאורה של זהר שפירא מצויינת, והוא הצליח להתגבר על מגבלות „בהיכל־התרבות": בצורה מזהירה. התלבושות נוצצות מדי לטעמי, ובסצינות „בעבור 100 שנה" הלכה המעצבת בעקבות המסורת, בהלבישה את הרקדנים בסגנון הרוקוקו, כלומר, של המאה הבאה, אבל הצבעוניות של תלבושות אלה היתה קרובה מדי לזו של המערכה הראשונה, כך שאפקט מעבר הזמן הלך לאיבוד.

התזמורת המשיכה, בשיתוף פעולה זה עם „הבאלט הישראלי", במסורת ארוכה, אבל ספוראדית. כבר בשנות ה־30 ליוותה את להקתה של גרטרוד קראוס: במסגרת מופעיה למנויים גם הופיעה להקת בת־שבע בשעתו, וגם המופע הראשון של גאלינה וואלרי פאנוב נערך בשעתו על בימת „היכל התרבות". ואם זכרוני אינו מטעה אותי, בליווי חי של נגני התזמורת. אבל על התזמורת לפתור את הבעיות הכרוכות בליווי באלט. מכל מקום התגובה החמה של קהל הצופים מוכיחה, שהמנויים שלה מוכנים בהחלט להתנסות בחוויה של באלט במסגרת קונצרט.

מוסיקה

במוסיקה אין גלסנוסט

מאת יוסי שיפמן

הבותרת לרשימה זו מהווה בעצם סיכום במשפט אחד למכלול הביקורים שערכה קבוצת מוסיקאים מישראל בבריה"מ לפני מיספר שבועות. את המשלחת איישו מוסיקאים פעילים מתחומים שונים, מלחינים, מנצחים, נגנים ואנשי ניהול מוסיקלי.

למלחין צבי אבני היתה הנסיעה חלק מן השי ליום הולדתו השישים. יום הולדת שנחוג, עם סמוך לשובו מן הסיור. בסיכומו של דבר, היה הסיור חשוב, מסכם צבי אבני, צריך לדעת מה נעשה שם בתחום היצירה המוסיקלית.

הסיור, שאורגן בעזרתה של אגודת הידידות ישראל־בריה"מ, התמקד בעיקר במוסדות החינוך המוסיקליים הסובייטיים. המשלחת ביקרה בשלוש ערים, מוסקבה, לנינגרד וריגה. היה קשה לראות מעבר לרצונם של המארחים להראות. המארחים הציגו הישגים. חברה קומוניסטית לחוד והישגיות באמנות לחוד. כמובן, שאין בזה כל חידוש. לכל המוסיקאים שעלו משם ומאיישים כיום משרות רבות בעולם המוסיקלי הישראלי, יש סיפורים דומים. שיטות העבודה הן כאמור על בסיס של הישגיות. הצטיינות ומצויינות הן תנאים להתקבלות לבתי־הספר למוסיקה מגיל צעיר. אותו מאבק על הישגים ממשיך ומלווה את התלמיד לאורך כל הקריירה הלימודית שלו. התלמידים נדרשים לעבודה מרוכה ולשינון רב של חומר. ידיעתם נבדקת ברוק וחוזר בסדרות של מבחנים.

הדמויות והגופים, שנבחרו לייצג את הישגי החינוך הסובייטי. נחרתו היטב בזכרונו של צבי אבני. הראשון היה פסנתרן צעיר בן ה־16, סרגי קרילוב תלמיד הקונסרבטוריון על־שם צ'ייקובסקי. זיכרון אחר הוא ברמותה של מקהלת נערים בקונסרבטוריון על־שם דרזין בריגה. גם כאן חוזרת התביעה להישגיות ולשליטה. הבנים לומדים מגיל 7 לשיר, לנגן בכלי ולימודים תיאורטיים. התוצאות ניכרות היטב בעבודת המקהלה. „בריגה שמענו גם תזמורת קאמרית של עשרים נגני מיתרים בניצוחו של טובי ליפשיץ. וזו היתה תזמורת טובה מאוד. חוץ מיצירה אחת של מלחין רוסי בשם דרזין כל היתר היה רפרטואר מוכר שבוצע מצויין. ויואלדי, צ'ימרוזה ורוסיני".

„חיפשתי וניסיתי לראות, מהי תוכנית הלימודים שלפיה עובד הקונסרבטוריון המ־פורסם על־שם רימסקי קורסקוב. (צ'ייקובסקי וגלזונוב נמנו עם תלמידי המוסד) „הזדהיתי כפרופסור באקדמיה למוסיקה בירושלים", מספר צבי אבני, „אבל זה לא עזר, בתרוצים ובאמתלות פשוטות הם פשוט לא הראו לי את תוכנית הלימודים."

„היו גם פגישות עם מלחינים, יהודים, במשרדי האיגוד. כן המשרדים מפוארים. הבניין מאכלס את המלחינים המבקרים. שילוב מבטיח. האיגוד מתת־קבוצות המלחינים הרציניים המוסיקה הקלה ומלחיני המוסיקה

„אנחנו הבאנו מן הארץ קסטות להשמיע. בכל חדר היה פסנתר, פסנתר „פטרוב". אבל טייפ קסטות לא. האיגוד היה רק טייפ־סלילים, מוזר הווקמנים ושאר הנוסחים של מכשירי המלווים אותנו כיום, מילדות. התוצאה שרק גוטפריד וקימלמן אנשי הג'אז הצליחו להדגים את עשייתם המוסיקלית לעומת זאת שמענו את יצירותיהם המארחים. היה הרבה מן הריאליסטי הסוציאליסטי הפוסט־שוסטקוביץ'. אבל לא מעניין. יצירה אחת רושם, היתה יצירה לצ'לו סולו של קנייפל לזכר קורבנות המלחמה. מרשימה ביופיה ועמוקה. האיכות ביותר היתה בכתיבה למקהלות. ביצירות בלטה היכולת הטכנית של המלחינים וגם המודרניים שבהם. הרושם העיקרי הוא שהם הגיעו לאותה נקודה במערב היא הניאו־טונאליות, אלא קרה ללא הנסיגה שהיתה במערב. המוסיקה היחיד שפלש לברית המועצות „הרוק": רוקנ'רול רוסי הוא מומן התרבות המשודרת ברדיו ובטלוויזיה. תופעה טרום־גורבצ'ובית, שיתכן לאחרונה. כנגד האילוצים המוכתבים המוסיקה האוונגרדית, קסנאקיס או מיטסו אינם כלולים בסימוכין של הסובייטיים, אבל הם משדרים לדעת."

„מוסדות התרבות וגם המלחינים סרים ולכן אין בעיית שיווק. להדפסת יצירות להפקת תקליטים אלה גם להעתקת תפקידים. קבל כל קיץ ראצ'ה בהנחה ניכרת. ואת המושג תמלוגים פשוט לא בבריה"מ".

הדבר היחיד ה„מערבי", שנשמע הוא מוסיקת הרוק הבוקעת ממקומות שונים של צעירים. מוסיקת הרוק פחות מסוכנת והיא מגיעה מכל ברדיו ובטלוויזיה.

כאמור, נפגשו חברי המשלחת מלחינים יהודיים, שלא התבלטו יותר כלל ציבור הקומפוזיטורים. הם בבית־הכנסת במוצאי יום הכפורים גם בסוכות. עוד פקדו החברים את מסורבת עליה, אחותה של חברת הפילהרמונית, אנה רוסנובסקי. איתם לזוכין מהטה תקליט הקלטה שלו כמנצח. זכויות אמרנו, אינן עניין מקובל על

צבי אבני ליד פסלו של ניקולאי רמסקי־קורסקוב בבית־הספר שעל שמו

תקליט

לשיר עם הדודאים

מאת עופר ניר

„חמש אחרי־הצהריים" „שלושים שנים דודאים" (אוסטרוניקס).

חגיגות שלושים שנה לצמד הדודאים מזמנים למעריציהם, בני כל הגילים, שני תקליטים, שראו־אור תוך זמן קצר.

התקליט הראשון הוקלט במועדון „החמאם" ביפו, לציון 50 שנה למלחמת האזרחים בספרד, ומותו של המשורר פדריקו גרסיה לורקה. בני אמדורסקי, ישראל גוריון, בלדי אולייר ומאקו איבנו, מגישים משיריו בתרגומים של עמוס קינן, רפאל אליעז, אהוד מנור ויונתן גפן. את העיבודים והניהול המוסיקלי, עשה מתי כספי. הצליל לא גדול אך אינטימי וקרוב מאוד, בין השירים, „רומנסה על לונה הלבנה", „מאית נערי", „בנהר של סביליה", „המנון החמישי" ועוד.

„שלושים שנה דודאים" הוקלט ב„חמאם" (שניהם, אגב, בהפקה משותפת גלי־צה"ל ובנוכחות קהל) והוא ההיסטוריה המושרת של הדודאים. אין מה לומר, למעט המלצה חמה מסוייגת. השירים מוכרים „שיירת הרוכבים", „בשדות בית לחם", „שיר של שושנים", „תפוח חינני", „טיול לילי", „חוליל", „ריחוש" הראל", „דרך הטבק" ועוד ועוד שירים, שלושים שנה, לשיר בבית, מושבעים של שירה־בציבור, בסלון ביתם ולפום, יחד עם הדודאים.

בידור

ברודווי קשישא

„עד 120" מאת אנדרו ברגמן, בבימוי אילן רונן

מאת יוסי ונונו

בהתחלה חשבו לקרוא לזה המוטו לביטוח לאומי. מוטי גלעדי וגדי יגיל היו זריזים יותר, אז החליטו על „עד 120". החזרות האחרונות ל„עד 120" נערכו בבית־אבות תל־אביבי. בסוף ההצגה מסתתר מסר, שאם שולחים זקנים לבית־אבות, הם גם נראים כך. הבחירה של המקום, בכל אופן, מקרית.

זוהי עוד הצגה בהפקה פרטית (משה יוסף ושירז), שמנסה לנגוס בקהל המנויים של התאטרון הרפרטוארי. המתכון פשוט — לוקחים קומדיה מצליחה מברודווי, מתרגמים לעברית (רן אלמגור) ומוסיפים מעבד ש„יעשה" את זה כאילו מפה (אפרים סידון), מלהקים בשחקנים־כוכבים ומקווים לטוב. הסטטיסטיקה של השנתיים האחרונות מלמדת, שרק הצגה אחת מתוך מספר הצגות שורדת. ל„עד 120" יש סיכויים סבירים בעיקר בזכות הליהוק, שמות שמוכרים טוב.

המחזה מגולל את סיפורן של שתי אחיות נשואות ואימן הזקנה. האחות אתי (רחל הפלר) נשואה לדוד (מוני מושונוב), בעל גלריה יוקרתית בתל־אביב — זוג עשיר ומה שנקרא „אין". השנייה חנה (עדי לבן), עקרת־בית, נשואה לדובי (עזרא כפרי) טכנאי במפעל כימי. האמא סופי (רבקה מיכאלי) גרה אצל חנה וממררת לה את החיים. היא, לפי העיבוד של סידון, „סוחבת 45 קופסאות סרדינים רק בגלל שזה מבצע", „אוהבת לפורר עוגת שוקולד על השמיכה, כי זה מביא לה חלומות טובים", טובלת את השיניים התותבות בקוניאק ואוהבת לראות תכניות בערבית בלי קול.

האחות מקריית־מוצקין, חנה, מצליחה להביא את אמא הקשישה לתל־אביב בדיוק לפני פגישה חשובה בין דויד לצייר מפורסם — מוריס שטיינברג (יוסי גרבר). מוריס, ישיש בן 100, מתאהב בסופי. הוא קונה לה פנטהאוז ומסתבר שהזיקנה זה לא דבר רע למי שמוצאת צייר עשיר. בין לבין אנחנו לומדים משהו על הבת של חנה ודובי, מיטל, שחיה בבאר־שבע עם שני גברים בילי וגונזלס, בשביל הסקס. בסוף המחזה נפרדים דובי וחנה. הוא בוגר כה עם האלמנה של איציק פלוטניק ויש עוד כמה תסבוכות.

סידון, נאמן לשיטתו, שותל גם אקטואליה. דיוויד מציע לשלוח את מיטל לצרפת במשקם נקש ואפילו צ'יצ'ולינה מצליחה להכנס לסיפור. סיכום־ביניים מלמד על מחזה עם

„עד 120" — משפחה שכזאת.

ניחוח חו"ל, שחקנים־כוכבים, קצת סקס, קצת פוליטיקה, קצת דלתות נפתחות נסגרות נוסח דריו פו, קצת אמנות (פיקאסו מוזכר כמה פעמים) ואפילו מסר על זקנה וזקנים ואבנים ובנים.

מי צריך יותר מזה? כתב במקור אנדרו ברגמן, ביים אילן רונן. על התפאורה והתלבושות — אריק סמית.

תוכנית אדינבורו היא פרס הנוער

קומנדור דייויד ניואינג, מזכירו של הדוכס מאדינבורו, הוא הנסיך פיליפ בעלה של המלכה אליזבת השנייה, היה אורח עיריית כפר־סבא והשתתף בטקס הענקת תעודה וסיכת ארד לתלמידים ממרכז חינוך אורט שהצטרפו לתוכנית יחידה במינה, שנוצרה במקורה באנגליה, ביוזמתו של הנסיך פיליפ והתקבלה בארצות רבות. התוכנית המכונה כאן „פרס הנוער הישראלי" משלבת אפשרויות התפתחות ועיסוק בתחומי התעניינות אישיים, עם שירות התנדבותית בחברה ובקהילה.

האורח סיפר כי הרעיון העיקרי של „תוכנית אדינבורו" שהתגבשה באנגליה ב־1959 הוא למצוא מטרה ולהגשימה. בישראל לדבריו, בגלל מסורת ההתנדבות היה קל להנהיג אותה — כאשר על כל משתתף בה למלא דרישות מוגדרות, המקבלות את הייחוד, האופי וההתאמה לארץ שבה היא נערכת. הוא הביע הערכה לתחומים בישראל, שהם עזרה לזולת ושירות בקהילה, סיירות וידיעת הארץ, פעילות אישית רצופה בתחומי האמנות הספורט, היצירה, הטכנולוגיה והמלאכה.

קומנדור ניואינג ציין בין היתר, כי תוכניתם התקבלה ב־46 ארצות, היא פתוחה לכל נער ונערה מגיל 14־25. הדרך המומלצת להצטרפות — לדברי אליוט לוין, נציג התוכנית בישראל, „להרשם בכיתה ט' או בכיתה י' ולסיים את הפעילות עד לשירות הצבאי, ומי שהחל להשתתף בה לפני גיוסו ולא סיימה עד למועד גיוסו, יכול להשלים את משימותיו לאחר השחרור ועד הגיעו לגיל 25".

ההרשמה, השיבוץ, מתן הפרסים וליווי המשתתף מבוצעים בישראל ע"י מרכזי הדרכה מחוזיים, שבפיקוח אגף־הנוער במשרד החינוך והתרבות.

צילמה וכתבה: חנה נדל

קומנדור ניואינג בשיחה עם אחת התלמידות המתנדבות

דרך ארץ טלפונית

מי מסיים ראשון את שיחת הטלפון? זה שצלצלו בדיוק כפי שהאורח נפרד לשלום ממארחיו ולא הם אשר „מגרשים" אותו במלות פרידה.

גם בשר וגם עוף

(מ„ספר הבשר" בהוצאת ר. סירקיס)

נזיד בקר עם בירה

בשר בקר (אווזית); 40 גרם מרגרינה; 200 גרם בצל קלוף ופרוס; קורט סוכר חום; 1 כף חומץ יין; מלח; פלפל; 2 כוסות בירה; ירקות למרק (סלרי, פטרוזיליה, שמיר).

את הבשר לפרוסות גדולות ודקות. ממיסים את המרגרינה בסיר על להבה בינונית. משחימים את פרוסות הבשר משני הצדדים לכלי אחר. מאיידים את פרוסות הבצל במרגרינה שנותרה בסיר, את הבצל את הקמח והסוכר ובוחשים בכף עץ. בוזקים על הבצל את מניחים את פרוסות הבשר על הבצל, מתבלים במלח ופלפל. את הבירה על הבשר, מוסיפים את הירקות ומכסים. מאיידים על להבה נמוכה.

תרביך בשר ותפוחי־אדמה

בשר כתף; 50 גרם מרגרינה; 3 כפות שמן; שן שום; 1 גבעול כרשה; מלח; פלפל; 300 גרם מיץ עגבניות; 2 כוסות מרק בשר או מקוביות); 1 ק"ג תפוחי אדמה.

את הבשר לקוביות בגודל 4־5 סמ'. מחממים את המרגרינה ומטגנים בהם קלות את קוביות הבשר מכל הצדדים. מוסיפים, הרוזמרין וכמה עלי מרווה, מתבלים במלח ופלפל. יוצקים אל את מיץ העגבניות המרק החם. מערבבים ומכסים. מבשלים על להבה שעה וחצי. קולפים את תפוחי האדמה וחותכים לקוביות. מוסיפים ומבשלים כ־30 דקות נוספות. מוציאים את הרוזמרין והמרווה את התבשיל לקערת הגשה מחוממת.

ככר בשר אפויה

בשר בקר טחון; 200 גרם נקניק; 2 בצלים גדולים; 2 שיני שום; טריה, קצוצה; 4 ביצים; 3־4 כפות פתיתי תירס (קורנפלקס); חרדל; 4 כפות קטשופ; רוטב טבסקו; מלח; פלפל.

את הבשר, קוצצים את הנקניק, הבצל, השום והפטרוזיליה. לקערה ומוסיפים את הביצים, את פתיתי התירס, החרדל, הקטשופ טבסקו. מתבלים במלח ובפלפל ומערבבים היטב. מרפדים בנייר אלומיניום ומשאירים שוליים רחבים סביב לדפנות. את התבנית בתערובת הבשר ומיישרים את פניה בלחיצה קלה. את שולי הנייר ואוטמים את התבנית ככל האפשר. אופים בתנור בינוני־גבוה (200 צ־400 פ.) כ־45 דקות. מעבירים אל צלחת עם רוטב חרדל.

רוטב חרדל

50 גרם מרגרינה; 1 כף קמח; 1־2 כפות חרדל; ½ כוס מרק פטרוזיליה קצוצה.

את הבצל במרגרינה עד שיתרכך. מוסיפים קמח ובוחשים. נוספת ומוסיפים בהדרגה את המרק. מרתיחים ומבשלים 2 מוסיפים את החרדל ומתבלים לפי הטעם. הופכים את הכיכר על עליה את הרוטב. מקשטים בפטרוזיליה.

עוף באננס נוסח סין

במשקל 1½ ק"ג; 1 כפית עמילן תירס (קורנפלור); 1 קופסת נתחי; 2 כפות שמן; 1 שן שום; 1 פלפל ירוק חריף, קטן; קורט יין לבן יבש. לרוטב: 1 כפית עמילן תירס; 2 כפות רוטב סויה; מהקופסה.

את העור והעצמות מהבשר. את העצמות והעור שומרים להכנת את הבשר בעמילן תירס. מסננים את האננס ושומרים את את השמן במחבת, מועכים את השום וקוצצים את הפלפל בשמן. מוסיפים את חתיכות העוף, מטגנים אותן מכל את הסוכר ומוסיפים את היין. מבשלים 10 דקות על להבה רוטב: מערבבים את עמילן התירס והסויה בסיר קטן. את מיץ האננס ומבשלים 2־3 דקות על להבה בינונית עד שכמות שחתת והרוטב סמיך. מגישים את העוף מוקף באננס ומכוסה אפשר להוסיף שקדים ורצועות פלפל ירוק בזמן טיגון העוף.

עוף בדבש

שום; 1 עוף במשקל כ־1½ ק"ג פלוס טפלי העוף 2 כפות דבש נוזלי; 2 צפורנים שלמות; 2 כפות שמן; 1 כוס מים; 1 בצל קצוץ גס.

את שיני השום ופורסים אותן דק, לאורך. דוקרים בקצה סכין בעור העוף ומחדירים לתוכו את חתיכות השום. מורחים את מכל הצדדים. בוזקים מלח ופלפל. כותשים את הצפורנים ובוזקים על העוף. מחממים השמן בסיר ומזהיבים בו את העוף. מבשלים במשך שעה, מדי פעם הופכים את העוף מצד אל צד עליו מעט מים למנוע התייבשות. כ־15 דקות לפני תום הבישול את טפלי העוף והבצל הקצוץ. טועמים ומתקנים את התיבול. שמים בצלחת הגשה עמוקה ומחוממת, עוטפים בבצל ובחלקים הפנימיים. את מעט הרוטב שנוצר ומגישים מיד.

רצועות חזה הודו בבצל

חזה הודו; 100 גרם מרגרינה 500 גרם בצל; 1½ כוסות בירה לבנה;

את חזה ההודו לרצועות עבות. ממיסים 50 גרם מרגרינה בסיר את רצועות החזה מכל הצדדים. מתבלים במלח ופלפל. מבשלים על להבה נמוכה כ־15 דקות. בזמן בישול הבשר, קולפים את וקוצצים או מגרדים במגררת דקה מאוד. ממיסים את יתרת בסיר אחר ומטגנים בה את הבצל, על להבה נמוכה מאוד, עד מתרכך והופך כמעט למחית (יש להקפיד שלא יוחקר, אפשר להוסיף של מרק עוף). מועכים את הבצל בממחה או במעבד מזון דרך מסננת עד לקבלת מחית עדינה. מעבירים את מחית הבצל הבשר ומערבבים היטב. מוסיפים באיטיות את הבירה וממשיכים על להבה נמוכה כ־30 דקות נוספות. כך שהנוזלים יתאדו ויתקבל חלק וסמיך. מערבבים מדי פעם בכף עץ. לפני תום הבישול, טועמים את התיבול במלח ופלפל. מעבירים לצלחת עמוקה ומגישים מיד.

ספרים למדף

לומדים לבתר עוף

ספר הבשר
מסידרת
„בית־ספר לבישול"
הוצאת ר. סירקיס

המעלה העיקרית של ספר זה הם השיעורים המצולמים, שלב אחר שלב, תמונה לצד תמונה, התצלומים צבעוניים, מקצועיים, רק של הידיים המבצעות את הפעולה... לצד התמונות כתוב בקצרה ההסבר, אבל המרשם כולו חוזר בנפרד, מפורט יותר, מגובש, כמו כל המרשמים של סירקיס, ניסיון של כל כך הרבה ספרי בישול לא הולך ברגל.

בתחילת הפרק המוקדש לבשר שיעור יסודי בסוגיו, שמות הנתחים ומספורם, תוך ציון מיוחד (בצבע אדום) של נתחי הבשר הקפוא, המיובאים, לפי סימון משרד המסחר והתעשיה. עכשיו סוף סוף נדע, שאם על הניילון העוטף את הנתח רשום מיספר 8, הרי שלפנינו מותן, רוסטביף, סינטה ואם טרחנו לקרוא בספר למה מיועד כל חלק, נדע שאלה טובים לצליה, טיגון וגריל. אגב, בתרשים הפרה המבותרת והממוספרת רואים בבירור, שהבשר הקפוא הוא רק מהחלקים הקידמיים. עניין של כשרות. אבל לא ניכנס לזה.

חלקו הגדול של הספר מוקדש לבשר (בקר, עגל, כבש), החלק השני — לעוף, שגם הוא מתחלק לפטמים־פרגיות, ברווזים־אווזים ותרנגולי הודו. בחלק הבשר לא קופחו גם מאכלי בשר טחון וחלקים פנימיים. אין הרבה מירשמים, כי הרי העיקר הוא ההדגמה והתצלומים המלמדים אותנו איך מכינים צלעות בקר בחמיץ, או פילה בקר בעטיפת בצק, תרביך בשר ותפודים, כיכר בשר אפויה, סטייק טרטר או פאטה כבד בג'לטין. חלק מהמירשמים מובנים גם בלי צילומים, לפחות למי שבקי בבישולים. מי שלא — „יעזור מאוד.

אם בהכנת קדירה נוסח טולוז, למשל, יכולנו להסתדר בלי תצלומים (מה הבעיה לחתוך בשר לקוביות?) בפרק העוף, השיעור המצולם הוא ממש ברכה. כמה מאתנו יודעים לבתר עוף? להכינו למילוי? לתפור אחרי המילוי, לקשור ולהכין לצליה, לתחוב אחרי הצליה...? כמה — פרט למגוסים כמובן, — יודעים איך להפריד את הטפלים (כרעים, כנפים, גרוגרת..) מגוף העוף? או איך לפרוס ברווז שנצלה בשלמותו?

לא כל המירשמים מצולמים, לא כל המירשמים מקוריים במיוחד, מרביתם בסיסיים, אבל יש גם כמה מעניינים, שאין בספרי בישול אחרים. ספר מתאים מאוד כמתנת כלולות לזוג צעיר, לא צמחוני, כמובן.

זה הספר השלישי במסדרת „בית־ספר לבישול" של סירקיס (הקודמים: קוקטיילים וחטיפים ועוגות־טורטים־עוגיות). התצלומים נראים חוצלארצים, וגם כתוב שתורגם ועובד על־ידי רות סירקיס, עריכה — רותי קינן. אחרי חיפוש מדוקדק מגלים, שהמקור הוא איטלקי. כמו כל הספרים של סירקיס הוא הוכשר והותאם בצורה מושלמת לתנאי הארץ. ההסברים ברורים ותמציתיים, בלי תשפוכת של סופרלטיבים. פה ושם שזורות עצות מאוד לעניין.

כריכה קשה, 190 עמודים, הרבה צבע. כשר כבר אמרתי?

צב"ש

סיני דוקר

פיזיותרפיסטים רבים נוהגים להשתמש במכשיר השולח לשריר אותות חשמליים והמפעיל אותו בצורה מלאכותית. הטיפול נעשה, בדרך כלל, כדי לחזק איזור פגוע, לשחרר התכווצויות, לרפות מתיחות ולשכך כאבים. יש גם מכוני הרזיה המשתמשים בשיטה דומה כדי להפעיל שרירים מסויימים ולגרום להרזיה סלקטיבית, אך נראה, שכדי לרזות בלי דיאטה צריך יותר מסתם מכשיר חשמלי. עקרון הפעולה של המכשיר ברור: השרירים בגוף האדם מופעלים על־ידי אותות חשמליים, המגיעים מהמוח דרך מערכת העצבים ואין כל סיבה שגם מקור מתח חיצוני אחר לא יוכל להפעילם. המקרה המפורסם בהיסטוריה הוא של כרעי הצפרדע שבעזרתם גילה אלכסנדר וולטה, לפני כ־200 שנה, את החשמל.

בעייתן העיקרית של מכשיר כזה היא גודלו ומחירו. זהו מכשיר רפואי, גדול ויקר, הדורש מיומנות בהפעלתו ובוודאי אינו מתאים לכל בית. הזקוקים לטיפול חשמלי מסוג זה נאלצים איפוא, להטריח את עצמם למכון פיזיותרפי ואפילו אינם משלמים תמורת הטיפול — עליהם להקדיש לכך הרבה זמן.

הישועה בעניין הגיעה אלינו דווקא ממחוז פוג'ין שבסין. הסינים, שהמציאו את האקופונקטורה, פיתחו גם מכשיר חשמלי קטן המופעל בסוללות והנועד להחליף את הטיפול במחטים, המסורבל, הכרוך בסכנת זיהום והדורש מומחיות רבה. לגבי הטיפול במחטים ויעילותו חלוקות הדיעות, אך המכשיר הסיני מייצר פולסים חשמליים הדומים מאוד לאילו של מכשירי הפיזיותרפיה הגדולים, כך שניתן לבצע בעזרתו את מרבית הטיפולים הנעשים לשריר.

המכשיר הדומה בגודלו ובצורתו ל„סופט אנד איזי", כולל שלוש כריות גומי מוליכות חשמל, שאותן מצמידים לאיזור שבו רוצים לטפל. יש בו שני ווסתים, האחד לכיוון עוצמת המתח החשמלי והאחר לכיוון תדירותו. למכשיר שני יעדים וניתן להתאימו למצב אקופונקטורה ולמצב עיסוי, הנבדלים באורך הפולסים החשמליים. חוברת הסבר ארוך ומפורט, בעברית ובאנגלית, מצורפת למכשיר אך האמת היא שקשה להבין מהן הרבה, בשל הסירבול הלשוני. חשוב מאוד איפוא, לקבל יעוץ מקצועי מרופא או פיזיותרפיסט לגבי ההפעלה המכשיר.

באופן עקרוני אין המכשיר מסוכן בשימוש, ובהפעלה נכונה אנרגיית הפולסים קטנה בהרבה מ־1 ג'אול (המוגדרת כגבול הסכנה) והמרחק בין האלקטרודות קטן מכדי שיגרום למעבר זרם דרך איזור הלב. הסכנה קיימת בשימוש בזוג חוטים מאריכים המצורפים למכשיר ומאפשרים הזרמת זרם דרך כל שתי נקודות בגוף. חוברת ההסבר מדגישה אומנם את הסכנה ומזהירה מפני שימוש באלקטרודות באיזור בית החזה, אך בכל זאת, כדי למנוע אפילו את הסיכון הקטן ביותר לגירוי שריר הלב ולפרפורו (פיברילציה) מומלץ לא להשתמש בהם כלל.

המכשיר נקרא
JING LUOS 14, LY-5
(בעברית כתוב על האריזה: מכשיר עיסוי־אקופונקטורה), הוא מופעל בעזרת 4 סוללות קטנות של 1,5 וולט, מחירו 248 ש"ח וניתן להשיגו בבתי־המרקחת ובפרפומריות. הוא מיובא כאמור, מסין העממית על־ידי י.ס. סחר ומשווק על־ידי אחים פיכמן חיפה.

אמיר בן־שלום

למי שאינו יודע

אם אתם מטיילים במשביר לצרכן שבדיזינגוף סנטר בתל־אביב, ונזקקים לגשת לשרותים — יהא עליהם לשלם בעבור השרות הזה.

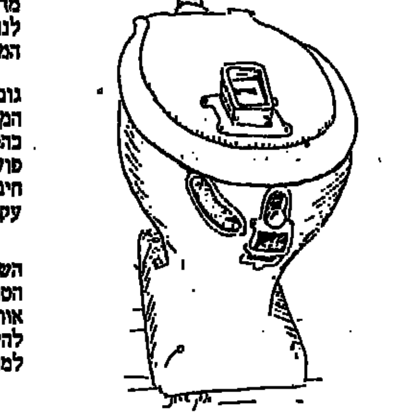

על קיר הכניסה (לשרותים) שלצד הקפטריה, תלוי שלט מאיר עיניים: „שרותים בתשלום". בתשובה לשאלה: „כמה", יאמר המנקה, השומר על האינטרסים: „כמה שאפשר".

בוודאי תשמחו לדעת, שגם אנחנו, כמו מדינות נאורות רבות, על המפה. אם היה לנו יתרון מסויים על פניהן, מיהר המשביר ותיקן את המעוות: גם אצלנו

גובים עתה תשלום על הטלת מים. המחייבים ימהרו לטעון, שכספי זה מסייע בהוצאות האחזקה. אך בדיזינגוף סנטר פועלים שני שרותים נוספים (לפחות), חינם אין כסף, והם לא פושטים את הרגל עקב הרגל מגונה זה.

שיפור נוסף, שהונהג בתחום זה של השרותים במשביר, הוא נעילת ניירות הטואלט. כנראה, שאנשים נהגו לקחת אותם הביתה והרי אי־אפשר להכריח אותם להיכנס לשרותים בלי התיק, כמו בחנויות, למניעת גנבות.

נרקיס טל־ויינברג

[illegible]

[illegible]

שלאחריו הביע מאמן הקבוצה סיפוק מיכולת חניכיו בתקווה להצליח הערב.

במכבי ת"א עסקו מאז הדרבי בנסיון להוציא את שחקני הקבוצה ממצב הרוח השפוף שנבע מהפסד הקבוצה. בנוסף למאמצים לשיפור המורל עסקו במכבי במחשבות כיצד להתגבר על החולשה בקליטת הכדורים החוזרים. "יתכן והשוק של ההפסד בדרבי ידרבן את השחקנים למוטיבציה גבוהה בתקופה הקרובה. כך קרה לאחר המשחק נגד חולון בעונה שעברה וכך היה קודם לכן. אמנם מכבי ת"א לא אוהבת להפסיד באף משחק, אך לעיתים טוב שמגיע הפסד. חבל רק שההפסד נפל עלינו במשחק גביע המדינה דבר שלא ניתן לתיקון". אמר אמנון אבידן יו"ר הוועדה המקצועית של הקבוצה.

מאמן מכבי ת"א, רלף קליין, סבור, כי שחקני קבוצתו חייבים לגלות אחריות גדולה במשחקם. "לא יתכן ששחקנים יזרקו לסל ויתנו שוב ושוב. השחקנים חייבים להיות מרוכזים במה שהם עושים ובעיקר להיות אחראים. קשה לי להאמין שחולשה כפי שהוצגה נגד הפועל ת"א תשוב במשחק הערב. אני אומר זאת מבלי להמעיט בערכה של הפועל ת"א," אמר קליין.

שחקני מכבי גילו רצינות רבה באימון האחרון שערכו לפני המשחק. כל השחקנים השקיעו מאמץ רב ונראה כי ההפסד בדרבי עשה את שלו והשחקנים לקחו ללב.

קווין מאגי שהיה חלש בדרבי לא התאמן אתמול עם חבריו לאחר שטען לכאבים ברגלו. לקרסולו של מאגי נעשה צילום אך לא התגלה דבר. בשלהי האימון ביצע מאגי רק אימון קליעות. במכבי תל-אביב מודעים לחשיבות התרומה של מאגי. בכוחו להכריע הערב את המשחק לבדו אם כמובן יהיה כשיר.

ההודעה הרישמית שהתקבלה אתמול לאחר האימון היתה שמאגי ישחק ועתה נותר רק לראות את מאגי האמיתי.

הערב — בבית-הגמר בגביע-האלופות

- מכבי ת"א — ברצלונה.
- פרטיזן בלגראד — דך בוס הולנד.
- אריס סלוניקי — אורתז צרפת.
- קלן — טרסר מילאנו.

מאת ישראל פז

הערב בשעה 8.30 ייפתח עידן משחקי גביע אירופה לעונת 1987/88. אלופת ישראל מכבי ת"א תארח במשחק הבכורה של בית הגמר בגביע אירופה לאלופות את אלופת ספרד שהגיעה לישראל כבר שלשום.

מכבי ת"א ערכה אמש, ב"ק, אימון בהיכל הספורט ביד-אליהו. מיד לתאר המכבים עלו על המשטח שחקני ברצלונה וקיימו אימון

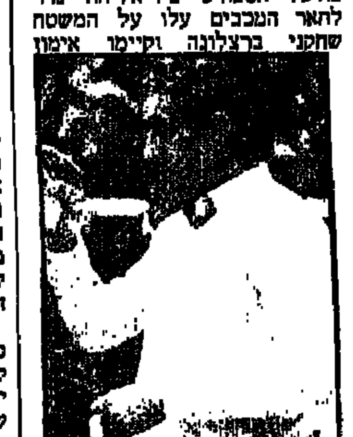

רלף קליין
חייבים לחיות מרוכזים

הפסד שני ללייקרס

אלופת האנ.בי.איי, קבוצת הלוס אנג'לס לייקרס נוצחה בפעם השנייה, בסידרת עשרה המשחקים, הפעם לסיאטל סופרסוניקס 103:85.

המשחק בין קליפרס לגולדיין סטייט הוכרע רק לאחר שתי הארכות — 120:123 לטובת קליפרס.

יתר התוצאות: דנוור — נטס 104:132; פילדלפיה — קליבלנד 104:108; יוטה ג'ז — וושינגטון בולטס 83:100; פורטלנד — סקרמנטו 94:98; דטרויד פיסטונס — יוסטון רוקטס 83:97.

שחקן הנטס אלברט קינג שסבל מפציעה ממושכת עבר לקבוצת פילדלפיה.

מזל-טוב להרצליה וארזים

כדוריד

מאת יוסף חכם

במאבק תחתית שעמד במוקד המחזור השמיני בליגה הלאומית בכדוריד סיימו קבוצות אליצור הרצליה ומכבי הארזים רמת-גן בתיקו 24:24. בדרך זכתה כל קבוצה בנקודת הליגה הראשונה שלה השנה.

בשורות קבוצת אליצור הרצליה שיחק המאמן עקיבא לפלר בן ה-40. את שער השיוויון הבקיע הרמת-גני עמוס מועלם 50 שניות לסיום.

● אליצור הרצליה — מכבי הארזים ר"ג 24:24 (11:6)
אולם מכבי ראשל"צ. 50 צופים שפטו זינגר ובוקר.

שערים לאליצור הרצליה: מגדיל 7, פיינזילבר 6, לפלר 4, חג'ג' 3, שמידט 3 ומאייר 1.

שערים למכבי הארזים ר"ג: מועלם 12, שמש 5, בן עמי 2, רלאל 2, אלינב 1, הלפרין ווייניצקי 1.

● מכבי נתניה — מכבי פתח תקוה 16:35 (7:17)
אולם הי"א במכון וינגייט. 100 צופים. שפטו: זכצקי ונוטמן.

שערים למכבי נתניה: הרצון 9, דוראי 6, פינקלשטיין 4, לימן 4, פפרוביץ 4, שור 4, חרד 1, בכר 1, בוארון 1 ואולסקואגה 1.

שערים למכבי פתח תקוה: דורוביץ 7, סיק סיק 3, ברויאר 2, מלקין 1, לגיל 1, קרבי 1 וסמוכה 1.
(דוד בכר)

● מכבי ראשון לציון — הפועל רחובות 16:28 (9:10)
היכל הספורט העירוני ברחובות. 100 צופים, שפטו: ברנדוויין ורוזנברג.

שערים למכבי ראשל"צ: דרוקר 7, אוסלנדר 5, כנען 4, צרפתי 4, יוסיפוביץ 3, עמר 3, סגל 1, ואילידים 1.

שערים להפועל רחובות: משיח 3, י. כהן 3, אורגר 3, אדלר 2, זלצר 2, זבולון 1, מוריץ 1 ווייסמן 1.
(תמיר חוטר)

הטבלה הלאומית
לאחר המחזור ה-8

1.	מכבי ראשל"צ	131-179	16
2.	הפועל רמת גן	164-199	15
3.	הפועל ראשל"צ	140-192	14
4.	מכבי נתניה	148-191	10
5.	הפועל פ"ת	157-163	9
6.	מכבי פ"ת	190-167	7
7.	הפועל רחובות*	148-138	6
8.	מכבי רחובות	153-145	6
9.	מכבי חולון*	146-130	5
10.	הפועל נוף ים	170-149	4
11.	אלי הרצליה	188-147	1
12.	הארזים ר"ג	199-146	1

* חסר משחק

● הפועל ראשון לציון — מכבי רחובות 15:18 (9:5)
היכל הספורט העירוני בראשל"צ. 100 צופים. שפטו הרמן ופוקס.

להפועל ראשל"צ: דיין 6, רפאלי 4, ורד 4, רון 3 וקשניר 1.

למכבי רחובות: שחר 4, בלדר 4, רובינשטיין 3, זיו 3 וחיימוביץ 1.
(דוד קוריטרו)

● הפועל רמת גן — מכבי קרית-שרת/ חולון 15:17 (6:10)
אולם האוניברסיטה ברמת אביב. 50 צופים. שפטו: גרוסמן ולוי.

שערים להפועל רמת-גן: גרא 6, ולינגר 4, סומך 3 מאירוביץ 1, דגן 1, פרוכטר 1 וספרן 1.

שערים למכבי קרית-שרת: דיין 5, ווהבה 3, יוגב 2, פישר 2, צ'ילבון 2 ומסלטון 1.

● הפועל פתח-תקוה — הפועל נוף ים 15:22 (8:8)
האולם המקומי ביהוד. 100 צופים. שפטו: צרוק ושרה.

שערים להפועל פתח-תקוה: אמיר 8, שיבי 5, חלותה 4, כרו 3, זלבינגר 1 ואריאל 1.

שערים להפועל נוף-ים: זייפרט 5, כס 3, הולצמן 2, פריקמן 2, כוזם 2, ונאף 1.
(שמעון קרידי)

● הגרלת משחקי גביע המדינה בכדוריד לקבוצות הליגה הלאומית תתקיים היום אחר הצהריים במשרדי האיגוד בתל אביב.

החונק מסיאטל סופרסוניקס

במשחק הכדורסל בליגה המקצוענית בארה"ב בין סיאטל סופרסוניקס ללוס-אנג'לס לייקרס התלהטו שלשום הרוחות ברבע השלישי, שחקן סיאטל קסאביר מקדניאל ניסה לחנוק את ווס מתיוס שחקן לוס-אנג'לס וספג עבירה טכנית. עד סיום המשחק הצליח מקדניאל לצבור 34 נקודות שעזרו לקבוצתו להביס את לוס אנג'לס 85:103

בן-טובים ובני-יהודה, תגר ועמידר — קנס והרחקה

אהוד בן-טובים, עוזר מאמן בני יהודה, הורחק אמש ע"י בית הדין המשמעתי של התאחדות לכדורגל משלושה משחקים בפועל, לאחר שהורשע ע"י בית הדין למשמעת בהפרת הוראות המשמעת של ההתאחדות.

בית הדין המשמעתי קבע כי בן טובים, כחיותו בעונש משמעתי, נכח בתחומי המגרש במשחק קבוצתו מול מכבי ת"א. קבוצתו של בן-טובים, בני יהודה, נקנסה בסכום 3000 שקל. מאחר שלא הקפידה על העונש המשמעתי שהוטל על בן-טובים.

אלי תגר, חלוץ בית"ר ת"א, הורחק משלושה משחקי ליגה בפועל לאחר שהורשע בעבירה על תקנון שחקני ההסכם בהיותו כדורגלן מכבי רמת עמידר. על תגר הוטל גם קנס של 3000 שקל.

קבוצתו של תגר בעונה שעברה, מכבי רמת-עמידר, נקנסה גם כן ב-3000 שקל וספגה עונש על תנאי של הפחתת שתי נקודות ליגה. גם היא כבין עבירה על תקנון על שחקני ההסכם בעת היותו של תגר כדורגלן מכבי רמת-עמידר. לדברי בית הדין נגר חוזהו של תגר את תקנון השחקנים.

יוסי תא-שמע כדורגלן הפועל ירושלים שהורחק ממשחק קבוצתו עם הפועל חיפה נענש בהפסקת פעילות לשני משחקי ליגה בפועל ועוד אחד על תנאי.

חברו לקבוצה שלומי מלכה הורחק אמש מארבעה משחקי ליגה בפועל ועוד ארבעה משחקים על תנאי. הוא העליב את השופט עוזדיה צבי בתום המשחק של קבוצתו עם הפועל חיפה.

ההרכבים:

ברצלונה		מכבי ת"א	
4.	וויננו	4.	[illegible]
6.	סיבליין	5.	[illegible]
7.	סולוזקאבל	6.	[illegible]
9.	איגנציו אייגן	7.	[illegible]
11.	גיוס	8.	[illegible]
12.	סולאר	9.	[illegible]
13.	מונטנז	10.	[illegible]
14.	אאודי נוריס	11.	[illegible]
15.	סן-אפיפניו	12.	[illegible]

מאמן: איימון גרייקה ריבודה

מאמן: רלף קליין
עוזר מאמן: צביקה שרף

שופטים: ריצ'ארדסון (אנגליה) ובדס (בלגיה)

אוזגר איווינסי למכבי ת"א הערב ביד-אליהו

נצחון על ברצלונה יקהה הכשלון בדורטמונד

מאת ישראל פז

ברצלונה, שתשחק הערב ביד-אליהו עם מכבי ת"א בבית-הגמר בגביע-אירופה לאלופות בכדורסל, היא ללא ספק אולי לא כמו יריבתה הספרדית, ריאל מדריד, עטורת הצלחות, אך בהחלט קבוצה חזקה. עבודה בשלוש השנים האחרונות פעמיים בגביע-אירופה למחזיקות-גביע ופעם בקוראץ'.

ב-1985 ניצחה ברצלונה בגמר גביע-אירופה למחזיקות-גביע את קובנה, בגראנובל — 73:77. כעבור שנה זכתה שוב בגביע, הפעם את סקאבוליני פזארו, בקאורטה — 96:101, ובשנת שעברה גם בנצחה פעמיים את הקבוצה הצרפתית לימוז' — 85:106 בצרפת.

המאבק בין ריאל מדריד וברצלונה הוא מסורתי. היריבות בין השתיים היא אולי שאינן אוהבות אחת את השנייה. היריבות בין הקבוצות מאשר זו בין מכבי והפועל בדרבי התל-אביבי. ישנה שם שנאה. שחקני שתי הקבוצות מהוות עיקר נבחרת ספרד במורי הנבחרת נעלמות במקצת המחיצות, אבל הדבר אינו שתי הקבוצות. אפילו העתונאים עויינים זה לזה. עתונאי מדריד על ברצלונה, ולהיפך.

הכוכב הגדול

ברצלונה הרגישה את עצמה זמן רב נחותה לעומת מדריד, עולמה כאשר נבחרה לארגן את המשחקים האולימפיים ב-1992, כבר מהווה מקור קנאה לאנשי מדריד.

כוכבה של ברצלונה, מאז החלו ההתמודדויות הישראליות בגביע-אירופה הוא ועוזו אנטוניו סן-אפיפניו, "אפי". כבר במיפגשים הראשונים בין ברצלונה והפועל ת"א, ב-1976 קוראץ', זהר כוכבו של הכדורסלן דקיק-הגיזרה, בעל יד ברצלונה ונבחרת ספרד על כל יריבה המתייצבת מולו. מעולה, בעל משמעת טקטית ויכולת ביצוע בלתי-רגילים, לנטרל אותו. אם מותירים אותו לאלפית שנייה הוא "אפי" אינו מזדקן. הוא ממשיך להפגיז את סלי היריב.

קבוצות ישראליות התמודדו עם ברצלונה בכל הגביעים. פעמיים בגביע-האלופות, כאשר ברצלונה הצליחה להדיח מדריד בשנים 1982 ו-1984; הפועל ת"א פעמיים — ב-1976 1985 בגביע למחזיקות-גביע, והפועל רמת-גן ב-1983 בגביע

מתוך עשרת המשחקים נגד הקבוצות הישראליות בתשעה. באחד היה מצוין. הוא קלע באותם משחקים 217 ממוצע של 24 נקודות למשחק.

הופעתו המזהירה ביותר היתה ב-1985 בתל-אביב, נגד הפועל ת"א באושיסקין. הישראלים הובילו כביטחה לקראת הסיום. לפתע וכסידרת קליעות היטה את הכף לזכות הספרדים — 96:101, 40 נקודות. מכבי ת"א חשה ב-1984 את נחת זרועו ביד-אליהו. "אפי", עם 35 נקודות, סייע לקבוצתו לנצח וחבריו באולמם — 98:105. גם הפועל רמת-גן לא נמלטה בגביע למחזיקות-גביע, ב-1983, קלע "אפי" 34 נקודות, נקודותיו לברצלונה לנצח. ירדה של הפועל רמת-גן היתה

מכבי תל-אביב נתקלה לראשונה בברצלונה בגביע-האלופות מכבי ת"א, אז עם ארל ויליאמס, אולסי פרי, לו סילבר, לאסוף, שכבר לא משחקים בקבוצה, וזכתה בנצחון כשגברה על ברצלונה באולמה — 97:99. מיקי ברקוביץ בשיאו — 33 נקודות. סן-אפיפניו הסתפק ב-28 נקודות אליהו, ניצחה מכבי ת"א את ברצלונה — 106:115. 34 נקודות, בעוד ש"אפי" לא שיחק בגלל פציעה.

כעבור שנתיים הריחה ברצלונה פעם נוספת את ריאל ושיחקה עם מכבי ת"א בבית-הגמר בגביע-האלופות. של מכבי ת"א, עם פרנק בריקובסקי ויואל קרמר. פעמיים את מכבי ת"א — 75:94 בברצלונה ("אפי" ("אפי" — 35).

בגביע-אירופה המצב בין שתי הקבוצות הוא תיקו — קבוצה.

בפעם האחרונה התמודדו שתי הקבוצות באמצע בגביע הבין-יבשתי. השתיים היו עדיין בשלב של חסרה את כוכבה האמריקני נוריס, ואילו למכבי ראשון קן בארלו. ברצלונה גברה על מכבי ת"א — 87:95 הוליכה במחצית — 47:49. מיורענו סן-אפיפניו לקבוצתו — 27 נקודות. בארלו היה יעיל ממנו —

ברצלונה הגיעה לגמר הגביע הבין-יבשתי. בשלב טרסר מילאנו, אלופת אירופה באולמה, תוך 91:102, אך בגמר לא יכלה לעמוד בפני הלחץ וטרסר גמלה לברצלונה — 100-84.

יתרון הביתיות

שישה משחקני ברצלונה הם בין-לאומיים. הבולטים (1.98), סיבליו שחום-העור (2), חימנז (2.05) שני אמריקנים: נוריס (2.06) ומקרואל (2.03). יכול לשחק עדיין בגביע-אירופה.

מכבי ת"א תבוא למשחק הערב עם טעם-הכשלון ת"א (88:82). האלופה הישראלית תצטרך להתאמץ ולהיחלץ ממצב-הביש המוראלי שנקלעה אליו בגביע-אירופה. האתגר הוא גדול ומכבי ת"א את סידרת בית-הגמר בנצחון. רק נצחון ישחרר לאחר ההפסד בדרבי.

מכבי ת"א היתה רחוקה מיכולתה הטובה בדרבי לאיתנה חייב המאמן רלף קליין להחדיר בשחקניו יוקרתי כמו בדרבי יש צורך בכוחות-איתנים קבוצה מנוסה, והערב גם בביתה. אשר שרווקא תסייע לאלופה הישראלית לשוב לפסי-ההצלחה.

ברצלונה אינה יריב קל אבל גם מכבי ת"א אינה לצפות לדו-קרב ללא פשרות הערב בהיכל ביד-אליהו.

קווין מאגי
היכולת שלו חשובה הערב

מכבי ת"א תפתח את המשחק עם: וילי סימס, מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, קווין מאגי וקן בארלו.

ברצלונה תפתח עם הרכז המהיר כסילון איגנציו סולוסאבל שתפס את מקומו של קורבלאן בנבחרת ספרד. יחד אתו יופיע השחקן בהא הדיינים של ספרד סאן אפיפניו שקולע וקולט כדורים ללא סוף. מאחור ישחקו סביליו שחום העור יחד עם האמריקנים מק דואל ואאודי נוריס שהתלים זה עתה משכר ברגלו. אפשרות אחרת היא שאנדרס חימנז יפתח במקום נוריס.

ישפטו ריצ'רדסון (אנגליה) וברס (בלגיה).

עם תום הסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורעף

המעפיל — המפתיעה; כפר-סבא — המאכזבת

כדורעף

מאת יעקב צלאל

תשעה שבועות ו-11 מחזורי הסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורעף הסתיימו ללא הפתעות בצמרת, ועם סיבוך קל בתחתית. הסימנים ברורים: למעלה — הפועל מטה אשר, שנוצחה במערכה בודדת; למטה — א.ס. רמת-השרון, שניצחה במשחק בודד. הקורבן לנצחון בודד זה, הפועל העוגן, היא המועמדת העיקרית להצטרף לרמת-השרון בדרכה לליגה הארצית, בתום משחקי הליגה, בסוף פברואר.

משחקי הליגה היו הפעם רחוסים למרי ולא פעם נשמעו טענות של הקבוצות על הצפיפות של משחקים בימי שלישי ושבת, כאשר אימוני הנבחרות באמצע פוגעים באימוני הקבוצות, ביחוד של אלה השולחות שחקנים רבים לנבחרות הבוגרים והנוער.

אלופת הסיבוב היא הפועל מטה אשר, שנוצחה במערכה אחת בלבד (עדיין רק העשרה משחקים), אולם על תואר "קבוצת הסיבוב" מתחרות איתה לפחות עוד שתי קבוצות: הפועל קרית-אתא והמעפיל. אם מיקומה של קרית-אתא היה צפוי, הרי שצעירי המעפיל הפתיעו ביכולתם, המצדיקה את המקום השלישי, לפני הפועל כפר-סבא והפועל בת-ים.

גובה וכשרון

לקרית-אתא יש אולי את התלכיד הטוב בליגה, שנפגע במחזורים הראשונים מהיעדרותו של ה"פליימיקר", ירון טרייבנר. טרייבנר, הוריו ייוישים בארץ, הוא גם שחקן-הרשת הטוב והמאיים שבהם. טיפוח נכון של כישוריו יוכל ליצור את אחד המגישים המעולים שהיו בארץ.

שירותיו של טריינר עומדים לרשות עופר שפאק, שחקן-ליגה יעיל להפליא, ויובל שלכת, המנחית הנמוך הטוב בליגה. זו, כמובן, הבעייה של קרית-אתא: חסרים לה מנחיתים גבוהים. מול מטה אשר

מאמן מצטיין קרפובסקי

שותק משחק האמצע ושלכת, מעמדה 4, "סחב" רק שתי מערכות. עוד כמה סנטימטרים לקומתו היו מאפשרים לו להצטיין גם במערכות האחרונות. המאמן אורי שפירא עובד באופן יסודי, ולרשותו צוות השחקנים הרחב ביותר בליגה על רמה אחת. הדבר מאפשר לו למצוא מחליפים לכל שחקן חלש. זה גם מצביע על כך שלקרית-אתא אין אף "מפציץ" טבעי.

החסרון העיקרי של מטה אשר הוא בהיעדר מאמן, שידריך את הקבוצה באימונים ובמשחקים. קשה להבין את ההנהלה המקצועית של הקבוצה שמזניחה נושא כה קריטי

מצטייני הסיבוב הראשון

- יובל שלכת — הוביל בהצלחה את התקפת קרית-אתא.
- יניב בר-נצר מצטיין בהמעפיל לייד הרשת, ובקבלת סרב.
- עומר שפאק — שחקן קרית-אתא, ה"כליבר" הקלאסי בליגה הישראלית: "קבלן סרבים", מנחית ולוחם.
- דורון שרמי — מספק כדורים להתקפה המתוחכמת ביותר בליגה, זו של מטה אשר.
- אמיר סנפיר — שומר על יציבות לאורך כל הליגה ומשלים מצויין למנחיתים הראשיים של מטה אשר.
- שמאי גלזר — "סחב" את התקפת המעפיל עם קצרות, הנחתות מהקו האחורי ובעל חסימות טובות.
- מאמן הסיבוב: אבישי קרפובסקי, עם מעט דיבורים והרבה עבודה, הקים את הקבוצה המפתיעה של הסיבוב.
- ה"רוקי" של הסיבוב: טלי כהן (מטה אשר) היה טוב נגד השוויצים ושחקן-מפתח בנצחון של מטה אשר על קריית-אתא.

ואורן שר, לא מיצו את מלוא יכולתם במהלך הסיבוב הראשון, על-אף משטר האימונים הרציני שמטה אשר נמצאת בו. אמיר סנפיר היה יציב וטוב, ודורון שרמי שיפר את הגשותיו במהלך הסיבוב. הנקודה הבעייתית של שרמי היא בחסימה ובאיום על היריב בכדור שני.

המעפיל, שהתייצבה לליגה עם ארבעה שחקנים בעונתם הלאומית הראשונה, מצטיינת ברוח לחימה, משחק קרקע טוב ומשחק רגוע יחסית. שיפור ביכולתו ויציבותו של ניר מנור ימנע ממנה הרבה "רגעים מתים" שהיו מנת חלקה בסיבוב הראשון. את ה"שמאליות" של יניב בר-נצר למדו להכיר כבר מרבית הקבוצות בעוד שהקצרות של אתיו, זוהר, גם הן השתפרו לקראת סוף הסיבוב. שמאי גלזר, לאחר "שנות פינוק" רבות מאצבעותיו של אבישי קרפובסקי, עבר לידיו של ניר מנור, וגם לכך יהיה עליו להתרגל.

כפר-סבא — המאכזבת

הפועל כפר-סבא היא אכזבת הסיבוב. מהמשחק הראשון נראו ונשמעו התריקות לשתי המובילות היא נכנעה ללא התנגדות, ואת שאר הקבוצות התקשתה לנצח, עד שנכנעה בביתה גם לאיחוד-עירון. הכוכבים שהובאו (אמיר אקרמן ורז בורר) ושהיו (אורן, דותן, קנטור ופישלה), הפכו כמהרה ל"אבק כוכבים", כאשר כל אחד רש בחברו. אם אליהו רבינא ימשיך לאמן שם בסיבוב הבא, ויראה לשנות את המצב, יהיה עליו לתת לצעירים אשראי, לשלבם בהרכב באופן מאסיבי ולהתחיל כבר היום בניית הקבוצה לעונה הבאה.

במשך שנים רבות היתה הפועל בת-ים פותחת את הליגה בצורה טובה, ולאחר ההפסד הראשון לא היתה מפסיקה להפסיד. גם העונה חזר המקרה הזה על עצמו, רק שההפסד הראשון בא כבר במחזור השלישי.

בת-ים, כהמעפיל, שילבה בהרכבה שחקנים צעירים רבים בעונה לאומית ראשונה. השלד מורכב מיעקב הרשקו ורפי רולניק, שלימודיו בבאר-שבע פוגמים ביכולתו על המגרש. אלא שגם הרכב חדש זה לא שברק את המחסום הפסיכולוגי של הבת-ימים. בכל אופן, לקבוצה יש פוטנציאל מצויין שאם המאמן דור כפרי יידע להפיק ממנו את המירב הוא יוכל להגיע רחוק, גם מבלי להזדקק לסיוע מההתיישבות העובדת.

מרכז הטבלה מאוייש ע"י הפועל רמת-אביב, מכבי פתח-תקוה והפועל שריד. אלה, להערכתי, כבר מחוץ לטווח הירידה.

לרמת-אביב שילוב של שחקנים ותיקים, עוזי קיבריץ (אלי-עזר) כגן, בני גבעתי (יואב חרמוני), ביחד עם צעירים עירונים ומאמן לאומי חדש, גיל לוסטיג. נקודת התורפה של רמת-אביב היא בהגשה (גבעתי לא מדוייק), ובמשחק קרקע חסר מוטיבציה של הצעירים.

מכבי חיפה והפועל איחוד עירון נמצאות עדיין בטווח הנקודות של הפועל העוגן, ומצבה של מכבי חיפה, עם נצחון עודף, הוא, כמובן, עדיף. הנצחון של איחוד עירון על כפר-סבא עשוי לקבל משמעות גדולה לאור המחזור האחרון בליגה. קשה לראות את הפועל העוגן חוזרת על הישג כזה, אם-כי "גנינת" נצחון מקבוצות כמכבי פתח-תקוה וחיפה בהחלט אפשרית.

רמת-השרון, למרות שזכתה בנצחון ב-6 מערכות, יותר משפיתי, נמצאת בדרך הבטוחה לליגה הארצית.

לנציג הישראלי היתה שכנה טובה בפגישה עם סאמאראנש

נציג ישראל למשחקים האולימפיים בסיאול, דני קרן, הופיע בפגישת נציגי המדינות עם נשיא הועד האולימפי הבין-לאומי חואן אנטוניו סאמאראנש, שנערכה בסיאול, כששכנתו היתה נציגת סוריה.

נציג ישראל ונציגת סוריה החליפו תוך כדי הפגישה דברים חיוביים על משלחותיהם.

בפגישה עם סאמאראנש הועלו בעיות שוטפות ובין השאר הציגו הישראלים את מגוון המאכלים והתפריטים בכפר-האולימפי. לפי בקשת נציג ישראל הובטח מזון כשר במשחקים לספורטאים היהודים.

מוסדורף נוצח בבראזיל

טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, הודח במפתיע כבר ב-הסיבוב הראשון בטורניר שאיטאפריקה, בבראזיל, על ידי הטניסאי הבראזילאי הבכיר, קאסיו מוטה 3:6, 4:6.

בתום הורג מנסדורף חמישי בתור זה, בעוד שהברזילאי לא בין המדורגים.

[illegible]

שעות לפני המשחק. הוא אמר: "פשוט, לא הייתי מוכן לשחק בבוקר. בנוסף לחום ולעייפות אני לא מומחה על מגרשים קשים. בשבוע שעבר שיחקתי על משטחי חימר בארגנטינה".

הספרדי סרג'ין קאסאל, שאף הוא הגיע עייף, התגבר על חום השמש וגבר על הצ'כי מילאן שרייבר 4:6, 6:3, 3:6, תוך שעתיים וארבעים דקות.

גם בלום הפסיד

גם הטניסאי הישראלי השני המשתתף בטורניר איטאפריסה בבראזיל, גלעד בלום, הודח מן התחרות על ידי המערב גרמני טורה מיינקה בסיבוב השני בתוצאה 5-7, 0-6.

המדורג רביעי, הספרדי אמיליו סאנצ'ס נוצח בידי בן ארצו וחברו לנבחרת, סרג'יו קאסאל 4-6, 2-6.

המדורגים, אנדרס גומז (1), מרטין חייטה (3), תומאס שמיד (7) ואנדרה אגאסי (8) עלו לסיבוב השלישי.

אורברג — קאש בפתיחת המאסטרס

[illegible]

בית 2 על-שמו של פנשו סגורה, אף הוא טניסאי מעולה בעבר, אורברג (2), וילאנדר (3), מאצ'יר (6) וקאש (7).

ביום חמישי: קונורס — בקר. מאצ'יר — אורברג. לנדל — גילברט או גומז.

שני הטניסאים בעל ההישגים הטובים ביותר בכל בית יעפילו לחצי הגמר ביום ראשון, 6 ברצמבר, הגמר למחרת.

בקר חזר וניצח

אלוף המאסטרס לנוער, בוריס בקר ממערב גרמניה, חזר לפעילות וניצח בסיבוב הראשון את השבדי הצעיר בן ה-16, ניקלאס קולטי 5-7, 6-3.

בקר נעדר ששה שבועות בשל פציעה בירך.

בקר ניצח אחר כך את האיטלקי קלאודיו פיסטולסי 1-6, 6-2. האיטלקי הפסיד קודם לכן לשבדי מאגנוס גוסטאפסון 3-6, 3-6.

צוות מיוחד מונה כאחראי להכנות האולימפיות

הנהלת היחידה לספורט הישגי מינתה צוות שיעקוב מקרוב ויהיה אחראי להכנות ספורטאי ישראל למשחקים האולימפיים בסיאול.

כיו"ר הצוות נקבע אורי אפק, מנהל משלחת ישראל למשחקי סיאול, וחבריה הם: עמי שלף, שמואל ללקין, משה רש וסולמון סטולר. בתוקף תפקידם ביחידה לספורט הישגי צורפו כחברים תומס למפרט ויצחק כרמלך.

בינתיים נקבעו הקריטריונים לסגל האולימפי:

* שחייה: רמה שתאפשר לשחיינים התמודדות על גמר ב' (מקום 16) באולימפיאדה. בסגל: אייל שטיגמן, שגב פורת וערן גרומי.
* אתלטיקה: רמה שתאפשר עליית שלב באולימפיאדה, במקצועות שדה ומרתון: רמה שתאפשר השתלבות בחצי העליון. בסגל: סיגל גונן, אילן גולדווסר וזהבה שמואלי.
* היאבקות: רמה שתאפשר השתלבות במקומות 8-10 באולימפיאדה (2 נצחונות). בסגל: דב גרוברמן ואבן ברנשטיין.
* סיוף קבוצתי: רמה שתאפשר השתלבות במקומות 8-10.
* שיט: (הולנדר-מעופף ודגם 470): רמה שתאפשר השתלבות בין 8-10 הראשונים. בסגל: יואל סלע ואלדד אמיר, האחים טורטן והאחים עזרא.
* התעמלות מכשירים: רמה שתאפשר עלייה לשלב גמר (36). בסגל: יעקב לוי ורביטל שרון.
* התעמלות אמנותית: רמה שתאפשר השתלבות בין 30 הראשונות. בסגל: שולמית גולדשטיין.
* קליעה: רמה שתאפשר השתלבות בין 16 הראשונים. בסגל: יצחק יונסי, גיא סטריק, עדי ספירוב, מנחם אילן וגרי ארמיסט.
* קאיאקים: רמה שתאפשר השתלבות בחלק העליון של חצי-הגמר. בסגל: אבירם מזרחי.
* ג'ודו: רמה שתאפשר השתלבות בין 6-8 הראשונים. השמות ייקבעו אחרי אליפות העולם באסן, גרמניה.
* איגרוף: רמה שתאפשר השתלבות בין 8 הראשונים. בסגל: יהודה בן-חיים ויעקב שמואל.

לעקרונות אלה מצורפת טבלת הישגים ומועדים להשגתם שיאפשרו לעמוד בקריטריונים.

לאיטליה דרך דרום אמריקה

ולמרכז צפון אמריקה, בעוד שאירופה תיוצג בגמר ב-13 נבחרות, כנוסף על המארחת איטליה.

הנבחרת הדרום-אמריקנית תקבע בתום הטורניר המוקדם, כאשר המפסידות בבתים ייאבקו ביניהן על זכות ההתמודדות עם המנצחת באיזור אוקיאניה כך גם היה ב-1986.

באירופה ישובצו 32 הנבחרות בשבעה בתים.

כדורגל

[illegible]

תיקו לנוער בכפר-סבא

מאת יוסף חכם

[illegible]

כדורסל

הגליל מול בית"ר ת"א

[illegible]

רוזנטל ובריז' הובסו 3:0 בדורטמונד

מאת חיים שר

החלוץ הישראלי רוני רוזנטל נכלל אתמול בהרכב הפותח של ס.צ. בריז' במשחק הראשון בשלב שמינית גמר גביע אופ"א נגד בורוסיה דורטמונד אבל היה שותף לתבוסה 3:0 שספגה קבוצתו.

רוזנטל שיחק ב-45 הדקות הראשונות בהן כבשה דורטמונד שער אחד. הוא לא איכזב ולכן תמוהה היתה החלטת המאמן להחליפו.

את השערים לבורוסיה דורטמונד כבשו מיל 2 ואנדרבריק.

בבוראפשט הביסה באותה מסגרת הונבד את פאנאתינאיקוס היוונית 2:5 לעיני 13 אלף צופים. גבור הנצחון ההונגרי היה קובאץ' שכבש ארבעה שערים (2, 33, 59, 63). את החמישית השלים פודור בדקה ה-24 בבעיטת עונשין מ-11 מטרים. לפאנאתינאיקוס הבקיע הכוכב סאראוואקוס בדקות 66 ו-88.

וורונה האיטלקית ניצחה בביתה את ספורטול בוקארשט 1:3 לעיני 26 אלף צופים. פנאטולאן (25), פאקיונה (28) ואלקייאר (82, בבעיטת 11) כבשו לוורונה. קוראס (62) כבש לבוקארשט.

מוליכת הליגה המערב-גרמנית, קבוצת ווורדר ברמן גברה על דינאמו טבליסי 1:2.

סיינודר רוטרדאם שזכתה ב-1970 בגביע אופ"א נפרדה במגרשה בתיקו 2:2 מבאייר לברקוזן.

משחקי הגומלין יערכו בעוד שבועיים.

עירבוביות שחקנים ליד שערה של פ.צ. בריז' קבוצתו הבלגית של רוני רוזנטל, במשחקה אתמול נגד בורוסיה דורטמונד המערב-גרמנית, במסגרת גביע אופ"א, בדורטמונד. הגרמנים גברו על הבלגים 0:3 (צילום איי.פי.)

יורם אוברקוביץ, כדורגלן-עבר ויו"ר איגוד הכדורסל

בית"ר י-ם לא תנצח בחולון; נצחון לכפר-סבא

מאת יצחק וימפרף

יורם אוברקוביץ, יו"ר איגוד הכדורסל, הוא אוהד כדורגל וספורט בכלל. אוברקוביץ היה בזמנו מועמד לתפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, אך לבסוף נחת בכדורסל.

אוברקוביץ היה בזמנו כדורגלן בהפועל פ"ת, ובנו הוא כדורידן באגודה זו, זכר לתקופת היות אביו יו"ר איגוד הכדוריד.

מרי שבת מכלה אוברקוביץ במגרשי-הכדורגל, בעיקר בעירו, פ"ת, שם אוהד הוא את הפועל המקומי.

אוברקוביץ ינסה לנחש את משחקי המחזור ה-12.

* מכבי חיפה — הפועל לוד: הגיע הזמן שמכבי חיפה תנצח. הפועל לוד, למרות הסימפטיה שיש לי אליה, תרים ידיים בקרית-אליעזר.
* התחזית: נצחון למכבי חיפה.
* הפועל חולון — בית"ר ירושלים: זה משחק-ההפתעה של השבת. הפועל חולון לא תפסיד. בית"ר ירושלים תוכל אולי לסחוט נקודה. לא יותר.
התחזית: נצחון או תיקו לחולון.
* מכבי פ"ת — שמשון ת"א: כאיש פתח-תקווה, וכאחד שכל שבת צופה במשחקים במגרש הפתח-תקוואי, מאמין כי משחק זה לא יוכרע.
התחזית: תיקו.

* בית"ר ת"א — הפועל באר-שבע: משחק של תיקו. הפועל באר-שבע קבוצה טובה. הביתיות של בית"ר ת"א תאזן את המשחק.
התחזית: תיקו.
* מכבי ת"א — הפועל פ"ת: הפועל פ"ת — מועדון נעורי. אני מהמר עליה כעל מנצחת בגלל העובדה שהיא קבוצה טובה. אין לי פשוט אפשרות אחרת.
התחזית: נצחון להפועל פ"ת.
* הפועל ת"א — בני יהודה ת"א: גם דוד שווייצר וגם יצחק שניאור יסגרו את המשחק ויסתפקו בתוצאת תיקו.
התחזית: תיקו.
* הפועל כפר-סבא — מכבי נתניה: הפועל כפר-סבא תנצח. מכבי נתניה, להערכתי, לא יכולה לנצח כל הזמן בהרכב חסר. השבת היא תפסיד.
התחזית: נצחון להפועל כפר-סבא.

המטה למען חופש תרבות בירושלים:
אסור לנסות לשנות בחקיקה בכנסת את פסה"ד המתיר הקרנת סרטים בשבת

רני יציב: חוק העזר העירוני שבוטל בפסיקה סותר מושגי יסוד של חופש הפרט

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

המטה למען חופש התרבות בירושלים התריע אתמול, כי כל חקיקה בכנסת נגד פסק הדין המתיר הקרנת סרטים בשבת בירושלים, תהווה התערבות פוליטית, שאינה מושתתת על תפיסה לאומית אלא טעמים פוליטיים על רקע הבחירות.

חברי המטה קראו לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לראות בפסק דין השופטת אילה פרוקצ'יה קו מנחה ועקרוני, היוצר תשתית חדשה לחיים בעיר ולדו־קיום בין דתיים לחילוניים.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בירושלים אמר גבי יציב, נציג מפ"ם, כי את אופי החיים יקבעו התושבים, באורח חופשי, שכן הם שצריכים לחיות בה. „פסיקת בית המשפט מציגה את חוק העזר העירוני כבלתי קונסטיטוציוני והוא לא היה עומד במבחן לו היתה לנו חוקה. חוק זה סותר את מושגי היסוד של חירות הפרט. יוזמת חקיקה בדרך של כפייה תחזור אל הכתים כבומרנג של שנאה ואיבה".

ד"ר זאב כץ העומד בראש האגודה הישראלית ליהדות הומניסטית־חילונית אמר, כי נבדקת עתה האפשרות ליזום הצעת חוק לאי פגיעה ברגשות הציבור החילוני.

נחום סולו, ראש סניף מפ"ם בבירה מסר על תביעה מראש עיריית ירושלים ליישם את מסקנות ועדת הרמן, שהמליצה על יצירת מקומות בילוי ובידור לציבור הלא־דתי בבירה. במכתב לטדי קולק מציע מטה המאבק, כי בתי קולנוע שאינם פועלים באזורים הסמוכים לשכונות הדתיות, ייפתחו בלילות שבת וכמו כן מועדוני ההסתדרות, מתנ"סים ומרכזים בבעלות ציבורית, כגון תיאטרון ירושלים ועוד. כמו כן יש לזרז את תהליך פתיחת איצטדיון הכדורגל בשכונת מנחת בירושלים וכדי למנוע פגיעה בציבור החרדי, מוצע להמנע מפעילויות תרבות בשכונות ובאזורים המאופיינים באוכלוסיה דתית. הדוברים הרגישו, כי גם אם תיכפה עליהם חקיקה האוסרת הקרנת סרטים בלילות שבת, יוכלו לעשות זאת במופעי תרבות המותרים על ידי החוק.

נסים זווילי בטקס הקמת כפר הנוער בניצנה:
המשבר בחקלאות גרם שפל שלא ידענו כמותו בגיוס חברים חדשים למושבים ולקיבוצים

מאת שלי יחימוביץ', סופרת „על המשמר"

„תנועת ההתיישבות, היא שלכל מחלקה יש [illegible] משלה, כל אחד חי בתחושה שיש לו חצות משלו. מאז שהתחילו לעבוד על [illegible] ניצנה, זה השתנה. [illegible] של עבודת בהרמוניה מלאת עם המחלקה להתיישבות של הסוכנות וזה נותן סיפוק עצום".

כך אמר ראש עליית הנוער בסוכנות, אורי גורדון, בטקס חגיגי לרגל ההכרזה הרשמית על הקמת כפר הנוער בניצנה.

לובה אליאב אמר, כי ניצנה תהיה „בית ספר לנגב, שבו יילמדו התלמידים לאהוב את הנגב, דרך העיניים, הרגליים, והידיים".

התלמידים מגיעים למחזורים בני שלושה שבועות, לומדים לימודי נגב, עובדים בחוות הניסיונות החקלאית, נוטעים עצים ומשתתפים בחפירות ארכיאולוגיות. התקציב להקמת הפרוייקט: שניים ורבע מיליון דולאר.

„יש בעייה לבוא לגור בנגב", הודו אתמול תלמידים מאלוני יצחק, השוהים כעת בניצנה, „אבל בגדה בטח הרבה יותר מסוכן ולא היינו מוכנים ללכת לשם".

„יש פסטיבלים, נאומים, הצהרות והכרזות על ימין ועל שמאל, אבל לא ראיתי שהממשלה עשתה משהו משמעותי לפיתוח הנגב. מי שעושה היא דווקא הסוכנות, המותקפת כל כך. ניצנה, שהוקמה בשטח שומם ודל ביישובים, היא הדוגמה למעשי הסוכנות, נסים זווילי, יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות אמר, כי מיד בתום המשבר הנוכחי בהתיישבות, יעבור אזור פתחת שלום־ניצנה חלוצה לראש סדר העדיפויות של המחלקה להתיישבות, ובשנים הקרובות יוקמו באזור זה חמישה מושבים חדשים של תנועת המושבים ושני קיבוצים של השומר הצעיר.

לדבריו, למשבר בחקלאות יש השלכות חמורות מאלה המצטיירות בכותרות העיתונים „יש שפל שלא ידענו כמותו ביכולת לגייס חברים למושבים ולקיבוצים", אמר, „הם מרגישים שהם הערירים של המדינה, ובתחושה כזאת אי אפשר להמשיך וליישב".

אילן רגב, רכז הדור הצעיר של מפ"ם, קרא אתמול בהודעה לעיתונות, לחשוף את התנכלותו של הליכוד להתיישבות העובדת הבאה לידי ביטוי בטירפוד הסדרים לפריסת חובות, התנגדות לשינוי שערי הריבית, מניעת ערבות ממשלה, וביוזמותיהם האחרונות, של ח"כ שרפו ומיכאל דקל, המתנכל לנח"ל.

משמאל לימין: זווילי, אליאב וגורדון חותמים על מגילת היסוד של „ניצנה — קהילה חינוכית [illegible] של עליית הנוער" (צילום: מ. דקל)

מרכז ההסברה הוציא מהדורה מעודכנת של האמנה הפלסטינאית — עם פירושים

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

מרכז ההסברה הוציא בימים אלה מהדורה מעודכנת של האמנה הפלסטינאית מלווה בפירושים [illegible] של פרופ' [illegible] הרכבי ומתי שטיינברג. [illegible] המהדורה הקודמת [illegible] שחומצה [illegible] עותקים אזלה לפני [illegible] כך מסר אתמול אריה [illegible] של [illegible].

[illegible] בספרון החדש הנושא [illegible] „האמנה הפלסטינאית [illegible] והמעשה" והתייחסויות [illegible] לתוכן האמנה ומשמע[illegible] המחשבה [illegible] לאמנה בעשר השנים [illegible]. הסיכום העכשווי מתבסס על [illegible] של האמנה הפלסט[illegible] [illegible] לאמנה [illegible] שתוקפה במרוצת הזמן מאז שחוברה.

האמנה הפלסטינאית חוברה לראשונה ב־1964 ע"י אחמד שוקרי, שכיהן כיו"ר אש"ף עם הקמת הארגון, והנוסח המתוקן שלה נתקבל ע"י מנהיג אש"ף הנוכחי, יאסר עראפת, ביולי 1968. האמנה נועדה לבטא את תמצית שאיפותיו של העם הפלסטינאי, ולקרוא תגר על מדינת ישראל. המהדורה הקודמת שיצאה לאור מטעם מרכז ההסברה נרכשה בעיקר ע"י מוסדות חינוך והדרכה שונים, והיא מוצעת עתה לרכישה בסניפי מרכז ההסברה ברחבי הארץ במחיר 7 שקלים.

רכבת ישראל הגישה הצעה מפורטת לפרוייקט הנחת מסילת ברזל לאילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

הובלת טון המטען ברכבת מנמל אילת עד למרכז הארץ תעלה ב־25 אחוז מעלות ההובלה, מסילת הברזל עשויה להבטיח בטיחות בכלל לאיזור ולמנוע תלות בלעדית בענף התיירות שעם כל חשיבותו הוא רגיש להתמוטטות.

ללא חיבור מסילתי תמשיך אילת להיות עיר נתמכת עם תחזיות שנבדקו נמל אילת ישנע בשנת 1992 2.8 מיליון טון מטענים, לרבות אשלג פוספטים ופחם.

פרטים אלה ואחרים כלולים במסמך שהוכן ע"י רכבת ישראל ואשר הוגש השבוע לוועדות השונות הבודקות את כדאיות המשך בניית מסילת הברזל מנחל צין לאילת.

נוסח מתומצת של מסמך זה הוגש גם לנציגי יזמים מאוסטרליה, וצרפת המבקרים עתה בארץ, והמעוניינים בבניין המסילה.

המסמך מפרט גם שירות רכבות נוסעים, את סוגי הקרונות ומשך הנסיעה, כמרבית הקטעים שלאורך הערבה תיסע הרכבת במהירות מרבית של 140 קמ"ש, זמן הנסיעה מאילת עד ת"א דרום יהיה בין ארבע לארבע וחצי שעות, ולחיפה או לירושלים (דרך ת"א) חמש וחצי שעות. המסמך מפרט גם סוגי מושבים נוחים, שירותי מסעדה הול במזנון ונוח בקרון מסעדה עם תפריט מגוון והגשה, ואף ערכות שינה ברמות נוחות שונות, וקרונות מיוחדים להובלת רכב פרטי.

צבן: מפ"ם תפנה לבג"ץ לסכל מינוי בצרי כדיין

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

אם שר הדתות זבולון המר לא ייסוג מהכוונה לדון במינויו של הרב בצרי, לבית הדין הרבני הגדול, לא תהיה למפ"ם כל ברירה אלא לעתור לבג"ץ, הזהיר אתמול ח"כ יאיר צבן.

אתמול הגיע לצבן מכתב ששלח היועץ המשפטי לממשלה לשר המר. במכתב מזהיר חריש מפני כל ניסיון למנות את בצרי לבית הדין הרבני הגדול, „עד שלא יוסר מעליו אותו כתם שניתן עליו לפני שנים הרבה". חריש גם מזכיר להמר מה מתרחש עתה בארה"ב, בפרשת מינוי שופטים לבית המשפט העליון. „צא וראה עד כמה הם חרדים שם לטוהר מידותיהם של שופטי ביהמ"ש העליון, מי שנכשל שם בבחרותו בעישון מריחואנה, שחטאו כאילו עולה בעשן ומתנדף, נעשה פסול לצמיתות לכהונת שופט בביהמ"ש העליון". חריש מזכיר כי בצרי נכשל במעשה מרמה, ולפיכך אין הוא יכול לשמש בתפקידים של שופט, ומורה הלכה לכל הדיינים.

חריש מזהיר את שר הדתות כי כל ניסיון למנות את בצרי יביא לעתירה לבג"ץ, ובמקרה כזה „שם ישראל ותורתו יתחללו".

צבן הדגיש אתמול, כי המכתב החד־משמעי והתקיף הזה, מזים את הידיעות שמפיצה לשכת שר הדתות, לפיה יש בידיה מסמך המכשיר את מינויו של הדיין בצרי.

צור: מדיניות ה„נייט" של שמיר פוגעת ביהודי רוסיה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

„מדיניות ה„נייט" של שמיר, מונעת הידברות עם הסובייטים ופוגעת באינטרסים היהודים והציונים, הן של ישראל והן של היהודים בבריה"מ", האשים אתמול בכנסת שר העלייה והקליטה, יעקב צור.

בהשיבו לשאילתא בע"פ של חברו לסיעה, שבח וייס, טען צור כי אסור שנסתפק בדרישה מארה"ב ומדינות אירופה, כי יתנו את שיפור יחסיהן עם ברית המועצות בשינוי מדיניותה כלפי היהודים. גם על ישראל מוטלת אחריות היסטורית להידברות מדינית ישירה עם הסובייטים.

„בבריה"מ מתחוללים שינויים מדיניים חשובים. אפשר לנצלם כדי ללחוץ עליה הן בנושא היהודי והן לקידום תהליך השלום באזור. הניתוק המתמשך בינינו לבין הרוסים פוגע ביכולתנו לממש אופציות אלו."

צה"ל מחליף לצד"ל את ה„שרמנים" בטנקי T-55

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חיילים מצבא דרום לבנון יסיימו בעוד שבועות מספר קורס הסבה לטנקים מדגם T-55.

הצטיידות צד"ל בטנקים הללו תורמת רבות להרמת המורל ביחידות צד"ל ומוצביו. „מפקדי וחיילי צד"ל מבינים, כי צה"ל משקיע בהם ומצייד אותם באמצעי לחימה טובים יותר", אמרו גורמים צבאיים.

ה־T-55 יחליפו את ה„שרמנים" הישנים שהיו בשימוש צבאו של לחאד. עם הצטיידות זו, מקבל צבא דרום לבנון לראשונה יכולת משופרת לפעולה בלילה. על־פי פרסומים קודמים, מצוידים הטנקים הללו באמצעי ראיית לילה.

שריר אישר הוספת 15 שופטים לבתי המשפט

מאת בצלאל עמיכם, כתב „על המשמר"

שר־המשפטים, אברהם שריר, חתם על הודעה בעלת תוקף חוקי, המאפשרת תוספת של חמישה־עשר שופטים למערכת בתי־המשפט.

לראשונה מזה שנים רבות מקבלת מערכת בתי־המשפט, המונה היום 262 שופטים, חיזוק משמעותי בתוספת כוח אדם.

ארבעה שופטים יהיו שופטים של בתי־משפט מחוזיים, שמונה יהיו שופטי שלום ושניים שופטים של בית־הדין לעבודה.

במשרד־המשפטים מקווים כי תוספת כוח־אדם זו תסייע להתגבר על העומס הרב הרובץ על מערכת המשפט בארץ.

מטען הפחדה בפתח ביתו של חבר העירייה ממפ"ם

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר" בחיפה

מטען חבלה זעיר התפוצץ הלילה בפתח ביתו של חבר מועצת עיריית חיפה מטעם מפ"ם, אשר ליבלינג, וחרך את השטיח שבכניסה לדירה. נזק נוסף לא נגרם, והמשטרה חושדת כי המדובר באיום על רקע תפקידו של ליבלינג כיו"ר הוועדה לרישוי עסקים בעירייה. ההודעה על הפיגועים התקבלה במוקד המשטרה סמוך לשעה ארבע בבוקר.

ליבלינג הודיע למשטרה כי שמע פיצוץ קל. השוטרים שהגיעו לביתו גילו שהפיצוץ נגרם מבעירת מקלונים של „אש קרה" ומעט חומר נפץ.

לאחר זמן קצר נעצר חשוד בן 36 תושב רחוב פאר בחיפה, שככל הנראה הסתכסך עם ליבלינג בעת האחרונה על רקע דרישה רישוי לעיסקו.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 25.11.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6999	1.7211	1.7088
דולר אמריקאי	1	1.53	1.60	1.5642	1.5838	1.5728
מרק גרמני	1	0.92	0.96	0.9359	0.9476	0.9404
לירה שטרלינג	1	2.75	2.88	2.7984	2.8333	2.8130
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2753	0.2788	0.2772
ין יפאני	100	1.14	1.20	1.1621	1.1766	1.1673
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8315	0.8418	0.8355
פרנק שווייצרי	1	1.12	1.17	1.1405	1.1548	1.447
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2592	0.2624	0.2603
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2437	0.2468	0.2455
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2427	0.2457	0.2439
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3819	0.3867	0.3840
דולר קנדי	1	1.17	1.23	1.1932	1.2081	1.2002
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.12	1.0836	1.0972	1.0894
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7936	0.8035	0.7981
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4479	0.4535	0.4500
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.37	1.3282	1.3447	1.3360
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2722	1.2880	1.2776

טלוויזיה

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 קשת ועגו – והה אומר רש"י וכו'. 08.40 ראשית הקריאה – כלי סורות – ט'–כ'. 09.00 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – עיר קטנה גדולה וכו'. 09.20 מדעי הטבע – ו'–ט' – צורות ותנועות במים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך – בבית של פיסטוקיו – לנצח להספר. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת – ו'–ה' – טריק פי ואלו סחרא. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע – על יסודי – פיסיקה – החשמל בבית. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 היסטוריה – מתולדות ישראל – הפרוטוקולים של זקני ציון 1. 13.30 אתמול במשפט דמיאניוק. 14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט. 14.05 בלי סורות – בינייים 2. 14.30 קשר משפחתי – משפחת קטגן. שידור חוזר מתאריך 23.11.87 (כ) 15.10 רחוב סומסום – הקול שהלך לאיבוד – קיפי צרוד ואינו יכול לדבר. איך ייצור קשר עם החברים? לכולם עצות טובות, איזו מהן תועיל? 15.40 שעת כושר. 16.00 הרהיה שידור חי. 17.00 ערב חדש – מנחה: אילנה רייז.

ערוץ 2

08.30 – שידור ישיר ממשפט דמיאניוק. 17.30 – סידרת הנפשה לילדים. 18.00 – פרס קולנוע. 19.30 – תקציר משפט דמיאניוק. 20.00 – העולם סביב לנו – סידרה תעודית. 21.00 – סוף 2.

רדיו

05.45 פרקי אבות. 05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.00 אות פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת – ההיסטוריה האמריקאית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה – מתאה עירונית – צמיחת תנועת העבודה. מרצה: ארנון גוטפלד. 06.30 „פותחים עין" – החדשות הראשונות של היום עם טנינה בת־צבי. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.00 „בוקר טוב ישראל" – שעה אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, אילנה דיין, ויעל דן. 09.05 „אילה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 „בוטיקה" – עם אורלי יניב. 11.05 „נכון לעכשיו" – עם יוסי עבאדי. 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 „אחר אחר" – להיטים עבריים. עורכת ומגישה: שידה גרא. 14.05 „דו רה יומי" – עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 „שירים לתג" – עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – עם רן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 „שעה קלה על כלכלה" – עם שמואל נחושתן ואברהם טל. 18.45 „חמש עשרה קטנות" – לענייני צבא וביטחון. עורכים: יוסי עוזר וענת גלאון מגיש: יוסי עוזר. 19.05 „שירים מכאן" – שירים עברים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „יער משורר" – מגאזין גלי צה"ל לענייני צבא וביטחון. עורכים ומגישים: יוסי עבאדי ויצחק טוניק (ש"ח). 20.55 סינה חמה ללבי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – ההיסטוריה האמריקאית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה – מתאה עירונית – צמיחת תנועת העבודה. מרצה – ארנון גוטפלד. 22.05 „על הדבש ועל הביטאפ" – שירים שהחבר'ה אוהבים. עורך „מאיר לחאני. 23.05 „עשרים וארבע, היום שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" – עם ד"ר מיכה לרין – אוצר מוזיאון ת"א. מפיקה: רוית שמעוני. 00.05 „ציפורי לילה". 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 „לא רוצים לישון" – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר – שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

19.05 „רדיו רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.05 „צו – 8" – עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" – עם מיכל ניב. 23.05 „הכל ורס" – ג'או – עורך ומגיש: דובי לנץ.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הצייר 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: ריקוד מושחת 9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: ללא מוצא 9.30,7.00,4.30
גת: בוקר טוב בכלתיה 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: קונסטנס 9.30 ,7.00
דקל: רוקסאן 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: הבלתי משוחדים 7.45
חדר: כלא נשים 9.30 ,7.15 ,5
המוזיאון הישראלי:
הקוסם מארץ עוץ 16.00 ,10.30
האחים מארקס במרוצים 24.00 ,21.30
לימור ורשו: ללא מוצא 9.30 ,7.15,4.30
מוזיאון ת"א: בית האמציים 9.30 ,7.30 / 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: משפחת המלוכלכים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: יופי של חטא 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.15 ,2.12
רב־חן:
חן 1: מחלון חדר המיטות 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: מטאל ג'אקט 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: המכשפות מאיסטוויק 9.45 ,7.40 ,4 ,2 ,11
חן 4: חנות מעבר לפינה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: הפורצת
מסן פרנציסקו 9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: המקצוען (2) 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: את, אני והמהפכה 9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשפחה 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 2: גברים גברים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 3: נרדפי העמק 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: מגדל הרבורים 10.00 ,7.30 ,5 ,2

רמת־גן

אואזיס: מי הנערה הזו 9.30 ,6.40 ,4
ליל: יופי של החטא 9.30 ,7.15
ארמון: האלמנה השחורה 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: מחלון חדר המיטות 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מטאל ג'אקט 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,6.15
גן 4: הפורצת
מסן פרנציסקו 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: טיפול נמרץ 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: מי הנערה הזו 9.15 ,4.30
בית אגרון:
היפהפיה והיחפן 16.30
החברה של גריגורי 18.00
הרולד ומוד 20.00
פרינס — גשם סגול 22.00
אקספרס של חצות 24.00
כפיר: ללא מוצא 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל:
חנות מעבר לפינה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשלו הבלתי משוחדים 9.00 ,7.00
סמדר: חליפת ערב 9.30 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורין:
אור 1: יופיו של החטא 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: משפחת פלודר 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: קומנדו אמריקאי 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: חיימו מלך ירושלים
אור 5: לא שם זין 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: השוטר מבברלי הילס 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
דאן רת פלורט 21.45 ,18.45

חיפה

אורות: התנגשות 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: מטאל ג'אקט 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: הבלתי משוחדים 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: השוטר מבברלי הילס 2
רון: המקצוען 2
אמפי: קינוח הולנדי
אורלי: המשפחה
קרן אור: המעורים
לא יכולה בלי זה
פאר: מחלון חדר המיטות

נתניה

שרון: לו הייתי כאן
שמעון: גבר מאוהב

חולון

סביל: היהודה
לשעשעים חצופים
מגדלי: מי הנערה הזו
ארמון: נשיקה ארוכה

בת־ים

עצמאות: משפחת פלודר

הרצליה

תיכל: היהודה
לשעשעים חצופים
מלון דינאל — האמיספוריום
א', ב', ג' — אני והמהפכה

באר־שבע

חן: הבלתי משוחדים

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים
היכל 2: מטאל ג'אקט
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק

כפר־סבא

בית ברל: רומא

עפולה

מופתרון: השוטר מבברלי הילס 2

גבעתיים

הודר: הבלתי משוחדים

ראשון־לציון

רון 1: הבלתי משוחדים
רון 2: צבע הכסף

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
מחר יום ה', 26.11
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 26.11 בשעה 20.30
פולה
בשעה 22.30
זונת צוענית

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: גני בת־ים — הנביאים 3
חולון: קופ"ח עין יהב — אהרון זמורין 52
ירושלים: ארמון הנציב — רב גרונר 23, מ. מסחרי
נתניה: קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 13
פתח־תקוה: חירשן — שטמפר 24
רמת־גן: יהלום — קריניצי 63
תל־אביב: בני — דיזנגוף 174; כריאות — המלך ג'ורג' 28
חיפה: הנשיא — שד' הנשיא 33

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● ב"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – פנימית, נשים
בקור חולים — ילדים
הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופת חולים כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 433300־03, 435500־03.

יד בלד – ארגון קשבת במלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ירושלים – 243358־02. ת"א – 226027 (24 שעות). חיפה – 229488־04 (11.00–20.00). גליל מערבי – 922222־04.

„קו פתוח" לחירום במצוקה – טל. 222782.

„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער (24 שעות): 221680־03.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים [illegible] בתל־אביב — בימים א'–ה' [illegible] 21.00—23.00 [illegible] 18.00—24.00 [illegible] 15.00—21.00 [illegible]

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה [illegible] בין השעות 24.00–9.00 [illegible] טלפוני בלבד. [illegible] 394869, 283823־03

מרכז מידע לקרובנות אונס [illegible] א'–ה' בשעות 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית [illegible] ע"ן ירושלים — טל' [illegible] ע"ן תל־אביב — טל' [illegible] ע"ן חיפה — טל' [illegible] ע"ן באר־שבע — טל' [illegible] ע"ן נתניה — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה [illegible] — 101 [illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, חדרה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244 [illegible]. חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.40, 10.00 [illegible]

חוק תכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 210/03/5 שירותי דרך צומת שוקת ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: א. שינוי ייעוד משטח חקלאי לשטח לשירותי דרך ותחנת דלק, מוסך סיכה תיקון פנצ'רים וכו'. ב. שינוי משטח חקלאי לשצ"פ (חניון לנופש פעיל).

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־24.0 ד' מקום, צומת תל שוקת בני שמעון.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניגר
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריית באר־שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה באר־שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתוכנית מפורטת.

מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 5 בגוש 38013, רח' מקס נורדאו, מרכז אורחי.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מעניין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

א. פיינבלום
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר־שבע

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי שם אדרה טחן כתובת רפידים 4 ת"א, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה רחוב בזל מספר 2 גוש 6666 חלקה 518 ומהותה הקלה לגבי המותר באחוזי בניה מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו: הקלה של 6% באחוזי בניה דהיינו 42% במקום 36% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה בבניית בניין בקו קדמי לפי הבנוי ברחוב אד"ר. גורדון 1, פינת לסל 3, גוש 6902, חלקה 18, תיק בניין 3/0291־003. בקשה מס' 870974.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% ברחוב איתיאל מס' 5א' גוש 6135 חלקה 219.

תיק בנין 6/27955
בקשה מס' 870184

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 7271 חלקה: 53 ברחוב: נסף פינת שניר המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה בקוי בניה בנית מגורים בבנית מוסך למכונית ובבנית ברכת שחיה.

ההקלה המבוקשת בקוי בניה כדלקמן: ק.ב. 0 למוסך לחנית מכונית במקום 2.0 מ' לרח' שניר. וק.ב. 1.5 מ' במקום 2.0 מ' לרחוב נסף בברכת שחיה.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ אישור הקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת.

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1251/א' ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת הוראות בנייה ובניין בשטח לבנין ציבורי הוראות בנושא חניה והסדר תנועה, הוראות הנושא רעש, איחוד ומאוד במרתפים, שינוי בניין חזיתי לרחוב שטיגל, וקביעת חזית מסחרית.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי תוכנית: גוש 6379, חלקות 116, 137, 184, 186.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית. האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ועדה מקומית לתכנון ולבניה
גליל מרכזי

שוקים — שוק עירוני — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
גליל מרכזי — עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מס' 10–1572/86 ע"י מר סלמאן עלי אסער, במקום — בית ג'אן בגוש 19507 חלקות 144/14.

מהות ההקלה: הקלה בקו בנין צדדי. 2) הקלה זו עפ"י אישור הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגיטאות 10, עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל מרכזי — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„זמורה"

מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" ע"י ז'אן (יעקב) וורדה נגראנו בגוש 3898 חלקה/מגרש 100 במזכרת־בתיה בקשה ליתן אשור להקלה/בתוספת שטח של 40־47 מ"ר לבית מגורים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

צ. כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„הדרים"

הוד־השרון, דרך רמתיים 28, טל' 052־421178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לבנית מבנה מגורים דו־משפחתי ברחוב הגשר בהוד־השרון בגוש 6442 חלקה 112 על־ידי וילנצוק זאב וטלי דבקי נתן ואורנה והמהווה חריגה, היינו תוספת שטח בניה בשעור כ־3,4% במסגרת 6% שמתיר החוק לאשר כהקלה.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

18.11.87
א. שמעוני
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה „הדרים"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשו לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשות למתן הקלות בניה על:

1. חלקה מס' 96 בגוש 7156 והנמצאת ברח' הציונים 9 לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעור מגורים ג'. מבקשים להתיר להם הקלה כבנוי תכנית 319 (רמת־יוסף).
2. חלקה מס' 99 בגוש 7156 והנמצאת ברח' הציונים 5 לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעור מגורים ג'. מבקשים להתיר להם הקלה מתכנית 328 לענין התייפות הדירות, וכן הקלה בנסיגה ממעקה הגג העדרי במקום 1.20 מ"ר. ל־0.94 מ"ר.
3. חלקה 252 בגוש 7139 הנמצאת ברח' ניגנוסר 7, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעור מגורים ב'. מבקשים להתיר להם הקלה בנסיגה ממעקה הגג במקום 1.20 מ' ל־0 מ'. הפונה לחצר הפנימית.
4. חלקה 207 בגוש 7140 הנמצאת ברח' שלוירא 14, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעור מגורים ג'. מבקשים להתיר להם הקלה בנסיגה ממעקה הגג במקום 1.20 מ' ל־0. הפונה לקיר המשותף.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשות הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קנמון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

שני ישראלים — בין החשודים ברצח תושב קריית־גת בספרד

הנרצח השתקע בספרד לאחר שברח ממאסר חוקי בארץ ● התפרסם כבעל רכוש רב ומשטרת ספרד חוקרת אם הרצח קשור בחיסול חשבונות או כתוצאה מסכסוך עם שותפיו לעסקים

בני משפחת גרבן מקריית־גת ביקשו, באמצעות המשטרה, להעלות את גופתו של חיים גרבן (29), שנרצח בסוף השבוע שעבר בביתו במלגה שבספרד. המשפחה רוצה שהבן ייקבר בעיר הולדתו קריית־גת וכפי שנודע מטפלים בכך באמצעות ה־אינטרפול.

הידיעה על הרצח הגיעה למשפחה בראשית השבוע. הם סיפרו, כי הוכו בהלם, לאחר שהתקבל הרושם שחיים, שהיה מעורב בעבירות חמורות בישראל, נטש את עולם הפשע ופנה לעסקים.

לפי הידיעות מספרד, חדרו ל־דירת הפאר שלו ארבעה גברים, ביניהם שני ישראלים. הם כבלו את אשתו וציוו עליה להמתין בשקט, עד שבעלה חיים ישוב לדירה, לאחר שיצא ללוות את הילדים לביה"ס, כהרגלו מדי בוקר. כאשר חזר תקפו אותו הארבעה והתפתח מאבק ביניהם במהלכו נורה חיים גרבן ונהרג במקום. הארבעה נמלטו ומשטרת ספרד ממשיכה בחיפושים אחריהם.

המשטרה ביקשה באמצעות האינטרפול פרטים על ההרוג וכן על שני הישראלים החשודים בביצוע המעשה, שזהותם היתה ידועה, כנראה, לאשת הנרצח.

מכור לפשע

חיים גרבן נולד בקריית־גת לאב ממוצא דרוזי שנישא לתושבת המקום והתגייר. הוא הסתבך בפלילים עוד מגיל 16. למד שנתיים בתיכון ע"ש רוגוזין ואחר־כך בפנימיה ימית. היה מכור לפשע, בעיקר עבירות פריצות, גניבות ומעשי שוד והועמד לדין גם על בריחות ממעצר. לפני מספר שנים התחתן עם בת קריית־גת, הצליח לצאת מהארץ, לאחר שברח ממאסר חוקי והשתקע בספרד, שם נולדו להם שני ילדים.

בעיר מלגה בדרום ספרד הוא נחשב לאחד מעשירי האיזור ובית ועד לישראלים רבים הפוקדים מרינה זו. הוא התפרסם כבעל רכוש רב. משטרת ספרד חוקרת אם הרצח קשור בחיסול חשבונות או כתוצאה מסיכסוך עם שותפיו לעסקים.

לא ידוע אם בתקופת מגוריו בספרד הסתבך עם החוק המקומי, אולם כפי שסיפרו בקריית־גת, היו לו קשרים מצויינים עם קציני משטרה בכירים ועם אנשי השלטון בדרום ספרד. הוא נהג לעזור לישראלים שנקלעו למצוקה בעת ביקור בספרד.

בני משפחתו בקריית־גת נמנעים מלדבר עם עתונאים ומצפים להבאת גופתו, שתגיע כנראה אחרי שבת.

(עתיים)

סגנית מנהל משרד הרישוי בחולון חשודה בקבלת שוחד

סגנית מנהל משרד הרישוי בחולון נעצרה אתמול בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב ל־8 ימים בחשד של לקיחת שוחד.

ב"כ המשטרה, רס"ל גילה ויינשטיין, אמרה, כי החשודה, אדית רון (52) מנווה אביבים, ניצלה את מעמדה וסמכותה בכך שסידרה למכרים שונים מסמכים לרכב שלא ניתן לקבלם בצורה חוקית, ובתמורה לכך קיבלה טובות הנאה.

ב"כ החשודה, עו"ד יעל גרוסמן, כפרה לחלוטין בהאשמות. היא טענה שלא סביר שהחשודה תיקח שוחד, כמו מפת שולחן. עוד טענה, שלחשודה אין גישה וקוד למחשב, כך שלא יכלה לסדר את המסמכים למכרים. לדבריה, החשודה נפלה קרבן לעלילה של המכרים שנעצרו בשל נושאים אחרים לגמרי.

השופט ראובן זיו אמר, כי שוכנע שיש בחומר שבידי המשטרה כדי לבסס את החשדות שהיא מייחסת לעצורה, וכי שיחרורה כעת עלול להפריע לחקירה. לפיכך הורה לעצור אותה ל־8 ימים.

(עתיים)

בנק החקלאות מתנגד למיזוג עם הבנק לפיתוח התעשייה

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

ראשי בנק החקלאות מתנגדים להצעת האוצר, שקיבלה את אישור ועדת הכספים, על מיזוג בנק החקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה. לדבריהם, זהו סיפוח ולא מיזוג.

ראשי הבנק מסרו לכתב "על המשמר", כי הגישו לאוצר הצעות אלטרנטיביות שיכולות לשפר את מצב הבנק ללא הזרמת כספים נוספים. הם הדגישו, כי בכל המדינות יש בנקים חקלאיים שהתמחותם היא במתן טיפול כללי ופרטני לחקלאים. בנק החקלאות התמחה בנושאים אלה ו־50 אחוז מהמושבים ו־40 אחוז מהקיבוצים הם לקוחותיו.

יוחנן (ג'וני) דניאל, ממזכירי תנועת המושבים וחבר הדירקטוריון של הבנק, המתנגד למיזוג, מתח ביקורת על נציגי מפלגת העבודה בוועדת הכספים שאישרו את ההצעה. לעומת זאת אמר שלמה לשם, דובר התק"ם, כי תנועתו תומכת במיזוג ורואה בו אפשרות לפיתוח התעשייה והחקלאות.

(ראה רשימה במדור "הכלבי־לה והאדם")

מצבור נשק התגלה בביתו של תושב שפרעם

מאת יהודה צור,

מצבור נשק ובו תת־מקלע, רובה ותחמושת מסוגים שונים נתגלה אתמול בבוקר בחיפוש בביתו של תושב שפרעם.

משטרת מרחב הגליל עצרה את האיש, בן 60, וסטודנט הלומד הנדסה בארה"ב, אשר שהה בביתו, לחקירה.

קנס למנהל הצלב האדום ברמאללה על החזקת סמים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

"לא הרשעתי את הנאשם, כיוון שמדובר באדם המנהל את משרדי הצלב האדום ברמאללה ועובד בעיתונאי שאין לו עבר פלילי", כך אמרה שופטת בית־משפט השלום בבאר־שבע, רות אבירע, בהחלטתה להטיל קנס כספי ללא הרשעה על באחרי אל־אשהב, שהואשם בהחזקת מריחואנה.

השופטת הסתפקה בהטלת קנס סמלי של 300 ש"ח.

בכתב־האישום נגדו נאמר, כי בספטמבר 85 נתפס בחניון עין־כרי כשברשותו מריחואנה. הוא נעצר ל־3 ימים. פרקליטו אמר, כי היה זה מעשה שטות וביקש להסתפק בקנס סמלי בשל תפקידו של האיש.

בהחלטתה אמרה השופטת אבירע: "מבלי לגרוע מחומרת העבירה, הרי שלא ניתן להתעלם מכך שהמעשה המיוחס לנאשם אינו נתפס כעבירה בחוגים מסויימים".

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ועדת משנה לישובי הבדואים

"שמעונים ב"

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדת בנין ערים מקומית "שמעונים", בקשה למתן היתר לשימוש חורג. חריגה מתכנית מתאר מקומית מס' 3/9/03/7.

מהות הבקשה: בקשה להיתר לשימוש חורג להפעלת מכלת ל־3 שנים בבית קיים בקומת קרקע בשכונה 43 מגרש 126 בכסייפה. שם המבקש: אברהים רמאדן אבו חמיד.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שמעונים ב".

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין החריגה רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה בעיתון זה.

ראובן ויזמקר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה "שמעונים ב"

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי

שווקים — שוק עירוני עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מס' 1298/877 ע"י מר יוסף סייד אחמד סעיד חוסין ואחיו במקום סכנין בגוש 19313: חלקות 127־129.

מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הוועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

ההתחרדות
פרק ראשון בסדרת כתבות על העולם הדתי ויחסו לחילוניים
רן כסלו

אופיום להמונים
כך נחגוג את שנת הארבעים/יואל מרכוס

אישיות בלתי רצויה
שיחה עם מובארק עוואד/אודי ניר

על הישראלי כאוהב חתולים
מרדכי ארציאלי

דו"ח מהשלולית
מדורי הרכילות בעתונים/דוד ארליך

פולס על הקונגרס הציוני ● א. שוייצר על הסכם הטילים ● גדעון סאמט על סיום השביתה ברשות השידור ● שלמה שמיר על יצחק שמיר מול יהודי אמריקה ● תמר מרוז על חידת חייו של יצחק גוטמן

כתב זר/תום שגב ● הארץ שלנו/מאיר שלו ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● בכספת/נחמיה שטרסלר יהודה שרוני ויונתן שומן

בפלילים

יהלומים ב־100 אלף ד' נגנבו ממלטשה באשדוד

מאת עזרא אבירן, כתב "על המשמר"

יהלומים בשווי של 100 אלף דולר נגנבו שלשום בלילה ממלטשת יהלומים באיזור התעשייה באשדוד. המשטרה עצרה מספר חשודים לחקירה.

בעל המלטשה, רפי פפסימורדוף, גילה אתמול בבוקר כשהגיע למלטשה כי הכספת פרוצה ויהלומים מלוטשים ובשלבים שונים של עיבוד נגנבו ממנה.

הפורצים חדרו דרך חנות סמוכה לאחר שעשו בקיע בתוך הקיר ופיצחו את הכספת במכשיר ריתוך.

משטרת אשדוד שהוזעקה פתחה בחקירה ומפקד מרחב לכיש, ניצב משנה טוביה גולן, מינה צוות חקירה מיוחד שעצר מספר חשודים לחקירה.

הבלשים הצטרפו למשחק ועצרו 19 מהמרים

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

19 מהמרים נעצרו שלשום בערב בעת ששיחקו במשחקי קלפים אסורים בדירה ליד התחנה המרכזית בתל־אביב.

מזה זמן רב מקיימים בלשי מיתלק המוסר של היחידה המרכזית בת"א תצפית על הדירה שברחוב פיין 1. במהלך המעקב התחזו כ־בלשים למהמרים והשתתפו במשחק. שלשום בערב פרצו הבלשים לדירה ועצרו את 19 המשחקים, כולם מוכרים למשטרה כמהמרים מתחום משחקי המזל. הבלשים החרימו סכום של 4430 ש"ח שנמצא בדירה ונועד, לפי החשד, לצורכי המשחק.

שיטת ההתחזות למהמרים בה נקטו הבלשים הוכיחה את יעילותה בעבר כשהביאה לחיסול מספר מועדוני קוינג שפעלו בבתי־מלון בתל־אביב.

5 וחצי שנות מאסר למסייע לבריחה ממעצר

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

חמש וחצי שנות מאסר בפועל ושנה וחצי על תנאי גזרו אתמול בבית־משפט השלום ברמלה על יואב עטיה בן 26, שהורשע בסיוע לחבריו להימלט ממעצר.

בכתב־האישום נטען, כי בלילה שבין ה־6 ל־7 ביוני השנה הגיע עטיה, שנמצא במעצר, את הסורגים בחלון תא המעצר שבבית־משפט השלום ברחובות במכשירי ריתוך שגנב בתחילת הערב ממרכז חנ"ע ברחובות. למחרת בבוקר הובאו לתא המעצר שבעה עצירים, ביניהם אחיו של חברתו של עטיה, וכעבור זמן קצר הצליחו שניים מהם, ישעיהו פנסו ודוד ועקנין, להימלט מהתא לאחר שדחפו את הסורגים. שני הבורחים נתפסו זמן קצר לאחר מכן ובעקבותיהם נתפס גם עטיה.

השופט אברהם בייזר ציין בגזר־דינו, כי עטיה הוא בעל הרשעות קודמות וידוע כנרקומן והטיל עליו, כאמור, חמש וחצי שנות מאסר בפועל.

תלמיד נפגע מסכין במהלך משחק בביה"ס

תלמיד בית־ספר תיכון מקצועי מקריית־מלאכי נפצע מפצעים קלים מפגיעת סכין שנשא נער אחר, תוך כדי משחק בחצר בית־הספר.

הצעיר נלקח לבית־חולים קפלן ברחובות, שם טופל ובעבור כמה שעות שוחרר.

בעקבות האירוע עצרה משטרת קריית־מלאכי נער בן 17 מבית־שיקמה הלומד באותו בית־ספר. הוא חשוד שתוך כדי המשחק השליך סכין, לדבריו, לא בכוונה לפגוע, לעבר חברו. הלה, כאמור, נפגע. המשטרה מסרה, כי הנער החשוד יובא בפני שופט.

(עתיים)

לעותמן ומוחמד זועבי
משתתפים בצערכם במות
האב
קיבוץ מרחביה

ערב לזכרו של
יגאל מינצר ז"ל
במלאת שנה לפטירתו

יתקיים במוצאי־שבת ה־28 בנובמבר 1987
בשעה 21.15 בקיבוץ מזרע

חבריו וידידיו מוזמנים

משפחת מינצר
וקיבוץ מזרע

רופאי קופ"ח עשויים להחליט היום על הפסקת העיצומים

שרת־הבריאות: מי ישלם את 40 מיליון השקל הדרושים לחיסול התורים לניתוחים?

מאת יוסף שמי ומוטי בסוק, כתבי "על המשמר"

רופאי בתי־החולים של קופ"ח ממשיכים בעיצומים וכל מרפאות החוץ יהיו סגורות גם היום.

דובר חטיבת הרופאים אמר לכתבנו, כי הרופאים יצאו מעודדים מהשיחות שקיימו אמש עם הנהלת מרכז קופ"ח, אולם ההחלטה הסופית בדבר המשך המו"מ והפסקת העיצומים תתקבל בישיבת מזכירות החטיבה היום.

דיון בוועדת העבודה

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת קראה אתמול לרופאי בתי־החולים של קופת־חולים להחזיר את האמון למערכת, להפסיק לאלתר את העיצומים ולהמשיך במו"מ רצוף על הנקודות שעדיין נשארו שנויות במחלוקת. הוועדה קראה לשרת־הבריאות לעשות כל שביכולתה כדי להביא לסיומו המהיר של המו"מ ולהפעלת ההסכם בין הנהלת הקופה ורופאיה. הוועדה ביקשה מהשרה לדווח לה על ההתקדמות במו"מ בין שני הצדדים ביום שני הקרוב.

מחשבת טירוף

במהלך הדיון אמרה יו"ר הוועדה, אורה נמיר (מערך), כי רק מחשבת טירוף יכולה להמליץ על קיצוץ נוסף של 40 מיליון שקל בתקציב משרד־הבריאות בשנת התקציב הקרובה.

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, אמרה, כי חיסול התורים לניתוחים יעלה 40 מיליון שקל. מי ישלם? שאלה בכעס.

אליעזר שוסטק (ליכוד חרות) ואורה נמיר מתחו ביקורת על שרת־הבריאות, שמצאה לנכון להיות בחו"ל בעיצומו של משבר חמור במערכת שלה. שוסטק הציע להעביר את הסכסוך למוסד לבוררות מוסכמת.

נציג רופאי קופ"ח, יורם בלשר, טען, כי חבריו והוא לא דורשים תוספת שכר אלא תמורה עבור עבודה נוספת.

יו"ר האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות, דב פלג, טען, כי ההסתדרות החליטה לתת עדיפות לפתרון הסכסוך.

וזייקה גרוסמן (מפ"ם) תמהה מהיכן יהיה כסף לביצוע הסכם עם הרופאים, לכשיושג.

אוהד מראני, נציג האוצר, הסביר, כי עד היום לא הוגשה למשרדו כל הצעה לפתרון הסכסוך.

יו"ר מרכז קופ"ח חיים דורון אמר כי אין שום פרופורציה בין הנושאים שנותרו במחלוקת לבין עוצמת העיצומים והסבל שהם גורמים לחולים.

שרת־הבריאות דחתה את הביקורת על נסיעתה לחו"ל, לדבריה משרדה אינו צד בסכסוך, ואולם למרות זאת הוא עושה הכל לסיומו.

מקצוע חדש לחיילות צה"ל — טבחות

מאת בניהו, כתבנו הצבאי

במסגרת המאמצים המושקעים בעיבוד נכון של המזון המוגש לחיילי צה"ל, הוחלט לפתוח קורסים במקצוע חדש לחיילות — טבחות. הקורס יכונה "קורס אקונומיות", מאחר והחיילות לא התלהבו ללכת ל"קורס טבחיות".

במחזור הניסוי האחרון אותרו ושובצו 16 בנות לקורס מיוחד שנערך אתמול למקצוע. הקורס, שנמשך שישה שבועות בתנאי פנימייה באיזור כפר־סבא, הוא ניסיון שבעקבותיו יוחלט אם להגדיל את מספר החיילות שיופנו למטבחים.

במפקדת קצין תחזוקה ראשי מציינים, כי המקצוע החדש נקבע בתיאום עם קצינת ח"ן ראשית של צה"ל.

בתום הקורס תוצבנה החיילות הטבחיות במטבחי צה"ל בבסיסים השונים.

ובמתו עניין — 8 רס"רים מחיל התחזוקה יחלו בקרוב קורס טבחים "במדרשת רופין", שיימשך שבעה חודשים. צה"ל נוטל חלק בקורס זה של התנועה הקיבוצית בפעם הראשונה ... מונה לייעל ולשפר את תיפקוד המטבחים.

בקשה לשרים: אל תבואו לאזכרה לב"ג במסוקים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

"... — בלי מסוקים", מפציר פרופ' יהודה גראדוס מאוניברסיטת בן־גוריון ... המממשלה.

ד"ר גראדוס מבקש מן השרים לא להגיע במסוקים אל חלקת הקבר של ... בן־גוריון ביום ראשון — מועד האזכרה השנתית לבן גוריון.

... אומר, כי העובדה שהנבחרים מגיעים במסוקיהם מירושלים אל ... מנטא את הנתק ביניהם לבין בעיות הנגב.

... הוא אומר, כי ארועי שנת ה־40 למדינה, העומדים בסימן הנגב, ושנת ... בן־גוריון, מחייבים את הממשלה לחרוג מאטימותה ולהגיע ... כאורחים מן השורה. "כך ייחסכו הליקופטרים, שעות טיסה רבות, ... אלפי דולרים", הוא אומר, "בכסף זה יהיה אפשר להעניק מילגות ... מעיירות הפיתוח ללימודים באוניברסיטת בן־גוריון".

ד"ר גראדוס מציע לארגן לשרים מסלול ברכב רגיל — לכל שר לפי ... לשר־הביטחון הוא מציע מסלול דרך רמת בקע — כדי שיראה כי ... הממשלה להעביר את התעשייה הצבאית לשם לא מקויימת. ... התחבורה הוא מציע לעבור דרך הכביש הלא סלול לירוחם, ולשרת ... — לעבור דרך בית־החולים סורוקה ולראות את מצוקת האישפוז ...

... כן נראה כי טקס האזכרה ישובש בכל מקרה. עובדי מדרשת שדה ... מאיימים לפתוח בשביתה, ואף למנוע את קיום הטקס. 137 העובדים ... להפגין בחלקת הקבר.

... עובדי המדרשה, דני פרץ, אמר, כי העובדים מוחים נגד השכר ... המשולם להם.

מחר ב"המשמר"
ובמוספו השבועי "חותם"

במוסף לשבת

"גוטאל היה תמון כבוד למורשת ולדת היהודית" — עם תמר שילה, אלמנתו של הארכיאולוג — עמירם כהן
• מיכאל דקל נגד הנח"ל — דיוקן האיש — אבי בניהו
• גם כופר נפש, גם רציחות בארגנטינה — יהודה צור
המשפחות הלוחמות: שניר וכחיל — מאבק על שליטה בשוק הפשע ביפו — זהבה מוזס
• יאנ'ין נורק לכלבים — מארק גפן
• "יש דיבור": טיול אופניים — מצודת דוצטר
• פוקוס אישי: גדי יציב, יהודה להב, גיורא מנור
• יוסף מונדי — רשימות מן התבית, דני ורט — קולנוע; חווית קדר — תערוכות

ב"חותם"

תרגומים מתחמקים — מו"לים בגרמניה נגד האנציקלופדיה על השואה — מאת אריה פלגי
• סגט שני — עם זיו בטר שהתעוור בשדה־מוקשים — מאת ורד לוי
• אבק כוכבים — שיש קולר, מפיץ סרטים מבריק — מאת יואב גינאי
• החברים של חיים — הג"א או קרבי, זו השאלה בגיל 40 — מאת יעל ישראל
לבנון בדיר יאסין — מחתרת נגד השילומים וגילויים אחרים — מאת אהוד דור
• "עומד להרוג גבר" — צ'ה גברה — חיים ואגדה — מאת יהודה צור
• שומר — ההומור של גרזנים — מאת חיים מאור
• ראיון — קול פלסטין — עם רדואן אבו־איאש, יו"ר אגודת העיתונאים בגדה — מאת פנחס ענברי
סיפור — רקוויאם לכלב — מתוך "עניין של זהות" מאת ג'ון אורבך
• מדורים וטורים — חלו חותם
• שלום בית — מאת חיה יוסף
עדיו ליפשיץ — 2; זאב צחור — 2; גיגו — 2; אלי הכהן — 3; נתן רענן — 3; אבי עפר — 3; מיכאל הרסגור — 4; דינה גורן — 4; אהוד בן־עזר — 4; חיים מאור — 5

ב"דף לספרות"

• יעקב סימון טוב — הרומאן הארצישראלי במיטבו (על "עד ירושלים" לאהרון ראובני)
• א. ב. יפה — מרסל פרוסט, הרומאניסטן הטוטאלי (שיחה עם פרופ' מאכס בילך)
יעל לוטן — תסמונת תומאס צ'טרטון, ושמעון צמרת — מי היא פטמה נאסרי בצירוף שיר נוסף משל פ. נאסרי
• מרדכי אבישי — הגלות והשפע (עם מות פרופ' שמעון הלקין)
• דן יהב — מספרי ארץ ישראל
• פ. אבי שלמה — חלון ראווה
• בשבע עיניים

שלדי אדם מלפני 8000 שנה נתגלו על קרקע הים בעתלית

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

שלדי אדם נדירים מלפני כ־8000 שנה נתגלו על קרקע הים בעתלית, על־ידי משלחת מטעם המכון לארכיאולוגיה ולימודי־ים באוניברסיטת חיפה, בראשותם של החוקרים אהוד גלילי ופרופ' אברהם רונן. המשלחת קיימה בשבועיים האחרונים חפירה תת־מימית בכפר הטבוע בעתלית, הנחשב לאתר נדיר ויחיד מסוגו בעולם.

בעת שהותה של המשלחת במקום התחוללה סערה עזה בים שחשפה שלושה שלדי אדם שהיו מכוסים חול במשך 8000 שנה. השלדים הנדירים נתגלו במצב שימור מעולה והיו קבורים בתנוחה מכווצת האופיינית לתקופה. הקברים נתגלו בסמוך למבני המגורים של הכפר, בעומק של 14 מטרים במפרץ עתלית.

הכפר מהתקופה הנאוליתית הקדם קרמית ב' נתגלה כבר לפני כ־4 שנים במסגרת סקר תת־ימי של אוניברסיטת חיפה ומאז נערכות בו חפירות הצלה. הממצאים שנתגלו עד כה בכפרים הטבועים שבחוף הכרמל מספקים מידע רב על מפלס הים בעשרת אלפי השנים האחרונות. בתקופה בה היה קיים הכפר בעתלית היה המפלס נמוך בכ־15 מטר מהמפלס הנוכחי. עליית מפלס הים היתה תוצאה של הפשרת הקרחונים לאחר תקופת הקרח האחרונה. בעקבותיה הוצף הכפר בעתלית ותושביו נטשוהו, תוך שהם משאירים אחריהם מבני מגורים, מתקנים, קברים, מדורות עם פחמי עץ, כלי צור, עצמות בעלי חיים שצדו בסביבה וגרגרי דגן שגידלו. פריטים אלו נתגלו על־ידי החוקרים במצב שימור מעולה והם מספקים מידע רב על אורח החיים, מבנה האוכלוסיה, הסביבה הטבעית והבסיס הכלכלי של תושבי הכפר.

עדות ראשונה לשיט

ד"ר מרדכי כסלו מאוניברסיטת בר־אילן, החוקר את שרידי הצומח, אמר, כי זו הפעם הראשונה שניתן ללמוד על המתקנים והשיטות בהם השתמשו הקדמונים לגידול חיטה בתקופה של ראשית החקלאות. ד"ר ישראל הרשקוביץ מאוניברסיטת ת"א, החוקר את שרידי האדם שנתגלו באתר, אמר, כי השלדים מעתלית הינם היחידים מתקופה זו שנתגלו עד כה במישור החוף.

באחד השלדים נתגלו סימני דלקת אוזניים האופיינית רק לצוללנים. עובדה זו, בצירוף עצמות הדגים הרבות שנתגלו בכפר, מלמדת, כי ייתכן ומדובר בעדות ראשונה של צלילה בים לצורך דיג ולקט. בחלק מהשלדים נתגלו סימני שחיקה במרפקים האופיינית לשבטים שעסקו בחתירה. בקרב החוקרים התעוררה השאלה האם מדובר בעדות ראשונה לשיט בים.

המורים העל־יסודיים נגד פרסום שם ביה"ס בו לומד חולה האיידס

משרד־הבריאות: יש עוד ילדים חולי המופיליה הנגועים באיידס והם אינם מסכנים איש

מאת יצחק שור ויוסף שמי, כתבי "על המשמר"

יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה בייר, יצאה אתמול בחריפות נגד תביעתו של מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר, לפרסם את שם ביה"ס שבו לומד הנער החולה באיידס.

ארגון העל־יסודיים רואה בפרסום שם ביה"ס או שם התלמיד ציד מכשפות והכנת עמוד תליה לאותו תלמיד. בייר טוענת, כי לאחר הפרסום יהיו התלמיד ובני משפחתו במצב של בידוד מוחלט.

כתבנו מעיר, כי משרד־החינוך החליט לא לפרסם את שם ביה"ס ואת שם התלמיד.

בהלת־שווא

דובר משרד־הבריאות אמר, כי את התהודה הציבורית סביב ילדים חולי המופיליה הנגועים בנוגדני איידס יצר משרד־החינוך, אשר פרסם הודעה לא מדוייקת בנושא זה.

הנער חולה ההמופיליה אשר אצלו נתגלו נוגדני איידס נמצא עם עוד כמה ילדים זה מספר שנים בטיפול המרכז להמופיליה שליד תל־השומר. הללו נדבקו עוד ב־1983, כאשר קיבלו זריקת תרכיב בשם פקטור 8, ומאז לא נתגלה מקרה איידס נוסף.

הדובר הוסיף, כי כאשר למד הנער בבית־ספר יסודי ידעו המורים והמנהלת על מצבו ושמרו את הדבר בסוד. אולם כאשר עבר הנער לתיכון נתפסו המורה והמנהלת ששמעו על מצבו לבהלה ופנו לממונה על המחוז במשרד־החינוך. זה פנה למנכ"ל משרד־החינוך, אשר נבהל גם הוא, ולמרות ההסברים שקיבל מהממונה על הנושא במשרד־הבריאות הורה לפרסם קומוניקט רשמי. מכאן התגלגל הדבר לנושא של פולמוס ציבורי.

דובר משרד־הבריאות הודיע, כי משרדו לא יתן יד לפרסום שמות הילדים אצלם נתגלו נוגדני איידס.

נתקבלה הצעת החוק של צבן להחמרת הפיקוח על אישפוז כפוי

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

22 חברי כנסת מכל הסיעות, לרבות שלושה שרי־בריאות לשעבר, הצטרפו אתמול ליוזמתו של יאיר צבן (מפ"ם) להחמרת הפיקוח על אישפוז כפוי של חולי־נפש.

ברוב קולות גדול קיבלה הכנסת את הצעת החוק ויוזמה מקבילה של שולמית אלוני (ר"צ). הנושא הועבר לוועדת העבודה והרווחה, להכנתו לקריאה ראשונה.

הצעת החוק של צבן הוכנה בסיוע מיוחד של פסיכיאטרים ומשפטנים מהאגודה לזכויות האזרח. ההצעה קובעת, כי בכל מקרה של אישפוז כפוי יתקיים דיון בוועדה הפסיכיאטרית הקבועה בחוק תוך 10 ימים. כן נקבע בחוק, כי במקרה של אישפוז כפוי תהיה ביקורת תקופתית של הוועדה כעבור שלושה חודשים.

צבן ציטט את ביהמ"ש העליון שקבע: "מה קל לגרום לאישפוז בכפייה של אדם בריא". לפי הצעת צבן, אישפוז כפוי יאושר רק במקרה שהחולה מסכן את עצמו או זולתו ואין דרך אחרת למנוע את הסכנה.

בין הח"כים שתמכו בהצעת החוק גם שרי־הבריאות לשעבר שם־טוב, שוסטק וגור.

שולמית אלוני המליצה, כי חולי נפש יאושפזו בכפייה רק אם נבדקו על־ידי שני רופאים, שאחד מהם לפחות הוא פסיכיאטר. אישפוז לתקופה של מעל ליומיים ייעשה רק לאחר בדיקה של הפסיכיאטר המחוזי. כל אישפוז של מעל לשבעה ימים יחייב צו של בית־המשפט המחוזי.

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ציינה, כי גם הממשלה מכינה הצעת חוק בנושא זה.

עוזרו לשעבר של השר דוד לוי מואשם בתקיפה

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

בבית־משפט השלום ברמלה הוגש אתמול כתב אישום נגד אבנר סרוסי (35), ששימש בעבר כעוזר לשר־השיכון דוד לוי, ונגד אביו חנן סרוסי (57), שניהם תושבי רמלה.

השניים מואשמים כי ב־16 בדצמבר 86 תקפו את מנכ"ל החברה לפיתוח לוד־רמלה בעת שזה ציווה על הריסת מבנה בלתי חוקי של משפחת סרוסי, בעקבות צו שהוצא על־ידי עיריית רמלה.

בכתב־האישום נאמר, כי אבנר סרוסי ואביו החלו מנסים לשכנע את העובדים שלא לעשות את העבודה, אך מנכ"ל החברה, אבי גבע, הורה לעובדי הטרקטור להתחיל בהריסה. עפ"י כתב האישום תקף אותו אבנר ובעט בו באשכיו, ואילו האב, חנן, היכה את גבע באגרוף בפניו. השניים נעצרו אז והתחלת משפטם נקבעה ל־5 בינואר הקרוב.